

Lietuvos Respublikos
Seimo
antroji sesija

2017 m. kovo 28 d.
39 ir 40 posėdžiai

Stenogramos

ISSN 2538-6638

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

II (PAVASARIO) SESIJA

2017 m. kovo 28 d.

Rytinis posėdis Nr. 39

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. kovo 28 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 10 ² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-314(2) svarstymas ir priėmimas	8
Šio įstatymo priėmimas	8
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko paskyrimo“ projekto Nr. XIIIIP-490(3) svarstymas	9
Kandidato į Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pareigas E. Vaitekūno kalba	9
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pavaduotojo paskyrimo“ projekto Nr. XIIIIP-491(2) svarstymas ir priėmimas	9
Šio nutarimo priėmimas	9
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko paskyrimo“ projekto Nr. XIIIIP-490(3) priėmimas	10
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko paskyrimo“ projekto Nr. XIIIIP-490(3) priėmimo tęsinys	10
Šio nutarimo priėmimas	10
Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-484 pateikimas (M. Lingė)	10
Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-329(2) pateikimas (J. Razma)	14
Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-480 pateikimas (D. Sadeckas)	15
Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4587 pateikimas (R. Žemaitaitis)	16
Administracinių nusižengimų kodekso 484 ir 491 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4836 ir Vandens įstatymo Nr. XIII-474 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4837 pateikimas (Č. Mulma)	19
Žemės įstatymo Nr. I-446 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4582 ir Miškų įstatymo Nr. I-671 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4583 pateikimas (A. Bogdanovas)	23
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 5 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-304 pateikimas (R. Burokas)	26
Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XII-2411 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-3977 pateikimas (E. Radišauskienė)	27
Baudžiamojo kodekso 271 ¹ ir 277 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-479 pateikimas (K. Navickas)	29
Baudžiamojo proceso kodekso 3 ¹ , 43, 214, 220 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-381 pateikimas (V. Gailius)	31
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-483 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Juozapaitis)	32

Šio nutarimo priėmimas	33
Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-466 pateikimas (V. Juozapaitis)	33
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4829 pateikimas (R. Šalaševičiūtė)	35
Baudžiamojo proceso kodekso 8, 71 ¹ ir 80 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-495ES pateikimas (D. Matuiza)	38
Administracinių nusižengimų kodekso 488 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-320 pateikimas (J. Sabatauskas)	40
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-467 ir Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 548 ¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-468 pateikimas (P. Gražulis)	40

Vakarinis posėdis Nr. 40

Seimo nutarimo „Dėl demografijos, migracijos ir integracijos procesų valdymo“ projekto Nr. XIIIIP-501 pateikimas (G. Burokienė)	42
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-346, Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-347 ir Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-348 pateikimas (G. Kindurys)	45
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-343 pateikimas (R. Žemaitaitis)	47
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-461 pateikimas (A. Širinskienė)	47
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-368 pateikimas (L. Kasčiūnas)	51
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-489 pateikimas (L. Kasčiūnas)	55
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	59

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas

ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas

GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 39 STENOGRAMA

2017 m. kovo 28 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. NEKROŠIUS*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Labas rytas, gerbiamieji Seimo nariai. Skelbiu 2017 m. kovo 28 d., antradienio, plenarinio posėdžio pradžią. (*Gongas*) Prašome registruotis.

Užsiregistravo 74 Seimo nariai. Matau, kad dar vis Seimo nariai ateina į posėdžių salę, tad posėdį galime tęsti.

10.02 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. kovo 28 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Gerbiamieji kolegos, ar turite pasiūlymų dėl posėdžio darbotvarkės? Matau, V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamoji pirmininke, frakcijos vardu prašyčiau įteikti rezervą šios dienos Lietuvos Respublikos profesionalios scenos meno įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-466.

PIRMININKĖ. Ačiū. V. Gailius. Prašom.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Prašau išbraukti iš darbotvarkės du Administracinių nusižengimų kodekso projektus Nr. XIIP-4839 ir Nr. XIIP-6, atitinkami darbotvarkės 15 ir 16 klausimai. Prašau frakcijos vardu, nes tai yra kaip paketas teikiami projektai ir nepriėmus Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo ir Aplinkos apsaugos, Sveikatos įstatymų šie projektai netenka prasmės.

PIRMININKĖ. Noriu tik patikslinti, tai projektas Nr. XIIP-4839?

V. GAILIUS (LSF). Taip, ir projektas Nr. XIIP-6.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kitų pasiūlymų, kolegos, nematau. Mums reikia apsispręsti. Reikia balsuoti dėl V. Juozapaičio pateikto pasiūlymo, kad papildytume darbotvarkę rezerviniu klausimu. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Taip, galime. Dėkoju.

V. Gailiaus pasiūlymas frakcijos vardu, buvo siūloma išbraukti iš darbotvarkės Administracinių nusižengimų kodekso tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymų projektus, tai būtų Nr. XIIP-4839 ir Nr. XIIP-6. Ar galime pritariti bendru sutarimu? Galime. Minutėlę. I. Šiaulienė dėl darbotvarkės. Prašom.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Ačiū, gerbiama Seimo vicepirmininke. Frakcijos vardu prašau nors ir kaip rezervinį įrašyti, gal būtų galima šiandien padaryti pateikimą R. Šalaševičiūtės įstatymo dėl sveikatos sistemos Nr. XIIP-4829.

PIRMININKĖ. Projektas Nr. XIIP-4829. Dėkoju. Gerbiamieji Seimo nariai, yra pasiūlymas įrašyti kaip rezervinį įstatymo projektą Nr. XIIP-4829, R. Šalaševičiūtės. Ar yra pritarimas, ar norima balsuoti? M. Majauskas tuo pačiu klausimu?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Taip. Ar projektas Nr. XIIP-4829? Pavyzdžiui, gal gali pakelti Seimo nariai rankas, kurie žino, apie ką yra projektas Nr. XIIP-4829, prieš balsuodami?

PIRMININKĖ. Ponia I. Šiaulienė šiek tiek jau minėjo, su kuo tai susiję.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Sveikata.

PIRMININKĖ. Tai sveikatos tema. Prašom, gal daugiau truputį.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Čia tikrai yra geras, nieko griaunančio. Kalbama apie atlyginimų padidinimą sveikatos sistemos darbuotojams.

PIRMININKĖ. Pateikimas, pasiūlymas. Prašom balsuoti. Kas už tai, kad į darbotvarkę įtrauktume projektą Nr. XIIP-4829?

Už tai, kad įrašytume į darbotvarkę, balsavo 51 Seimo narys, prieš – 3, susilaikė 38. Minėtas įstatymo projektas Nr. XIIP-4829 įrašomas į darbotvarkę kaip rezervinis numeris. Būtų rezervinis 2, nes rezervinis 1, kaip jau ir sutarėme, – projektas Nr. XIIIIP-466, V. Juozapaičio pasiūlytas įstatymo projektas.

10.07 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 10² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-314(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 10² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-314(2). Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą prašau pateikti G. Vasiliauską. Prašom į tribūną.

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas siūlo pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju G. Vasiliauskui. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pranešėją J. Varžgalį pateikti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą. Prašom, gerbiamas Juozai.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, komiteto išvadų rengėjų komitetui siūlomas sprendimas ir pasiūlymai: pritarti įstatymo projektui Nr. XIIIIP-314 ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 9, prieš nė vieno, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Ačiū. Norinčių kalbėti diskusijoje nematau, niekas neužsirašė.

Svarstymo stadija. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – R. Žemaitaitis. Prašom, Remigijau.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Atsiprašau, gerbiamoji posėdžio pirmininke, kadangi darbas surinkti 29 parašus.

Išties, kolegos, aš labai džiaugiuosi, kad tai yra tęstinis darbas, kurį praėjusią kadenciją mes buvome pradėję ir dabar mes jį baigiame. Išties Lietuvoje mes turime šeimų, kurios vienaip ar kitaip susilaukė dvynukų ar trynukų, ir aš manau, priimtas Pagalbinio apvaisinimo įstatymas kaip tik dar padidins dvynukų arba trynukų skaičių. Buvo labai nesąžininga tų moterų atžvilgiu, kai mes mokėdavome už vieną. Dabar, kada gaus už abu vaikus iki dvejų metų, aš manau, tai teisinga, ir labai visų prašau gal net vienbalsiai pritarti šitam dalykui, šitam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Ačiū gerbijamajam R. Žemaitaičiui. Išties pritardama jam noriu tiesiog atkreipti jūsų visų dėmesį, kad šiuo įstatymo projektu siekiama sudaryti vienodas sąlygas gauti išmoką gimus vienu metu daugiau kaip vienam vaikui nuo gimimo dienos, iki jam sukaks dveji metai, ir taip pagerinti šeimų, auginančių dvynukus, trynukus, o gal ir didesni skaičių vaikų, gimusių vienu metu ir nesukakusių dvejų metų, finansinę padėtį, įskaitant gimusius iki 2017 metų sausio 1 dienos. Gerbiamieji Seimo nariai, po svarstymo prašau balsuoti. Dėkoju.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 98, prieš – 1, susilaikė 2 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, buvo jūsų pasiūlymas, kad galbūt galima ir priimti. Siūloma ypatinga skuba. Ar galime sutarti bendru sutarimu, kad šiandieną ir priimtume minėtą įstatymo projektą? Girdžiu, kad galime bendru sutarimu.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio bendru sutarimu galime pritarti? Galime. Dėl 2 straipsnio bendru sutarimu galime pritarti? Galime. Keturi – už, keturi – prieš. Norinčių kalbėti nėra.

Siūlau balsuoti už Išmokų vaikams įstatymo 10² straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-314(2).

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 96, prieš nėra, susilaikė 2 Seimo nariai. Minėtas įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-314(2)) priimtas. (*Gongas*)

10.12 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko paskyrimo“ projektas Nr. XIIIIP-490(3) (svarstymas)

Skelbiu kitą klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko paskyrimo“ projektas Nr. XIIIIP-490(3). Kultūros komiteto išvada.

Pranešėjas – R. Karbauskis. Prašau, gerbiamas pirmininke.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Labas rytas visiems. Siūlome pritarti komiteto patobulintam Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko paskyrimo“ projektui. Mūsų komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Gerbiami Seimo nariai, norėčiau paskelbti ir priminti jums mūsų Statuto 202 straipsnį „Kandidatūrų svarstymas Seimo posėdyje“, kad pateikiamos taip pat ir frakcijų išvados. Kadangi komiteto išvadą mes jau girdėjome, tai, gerbiamosios frakcijos, ar norite pateikti savo nuomonę dėl kandidato? Ko gero, to labai ir prašytume. Ar pritariate bendru sutarimu ir jau nenorite sakyti savo kalbų? Pritariate. Ačiū. Norinčių kalbėti diskusijoje taip pat nėra, niekas neužsirašė.

Vadovaudamasi Statuto 202 straipsnio 3 dalimi, noriu pakviesti kandidatą pasakyti savo žodį. Jums skiriama 10 minučių.

E. VAITEKŪNAS. Laba diena. Ačiū. Aš tiesiog norėčiau pasakyti, kad komisijos veikla domisi ir Europos Sąjungos šalių reguliuojančios institucijos. Džiaugiuosi, kad mūsų sprendimai, ypač nacionalinio saugumo kontekste, buvo priimti vieninteliai Europos Sąjungoje. Kitos šalys domisi, kaip tie sprendimai priimti, kuo remiantis ir panašiai. Aš manau, kad ir ateityje sieksime, kad mūsų Lietuvos rinkos dalyviai laikytųsi įstatymų, nebūtų skleidžiama įstatymų draudžiama informacija, ir aktyviai dirbsime nacionalinio saugumo kryptimi, kas šiandien yra labai svarbu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiamejam pranešėjui. Šioje stadijoje jūsų niekas nenori klausyti ir negali klausinėti, jūs pasakėte savo mintis. Ačiū. Galite atsistoti.

Gerbiamasis Seime, mes turime pasitarti. Dabar reikėtų skelbti slaptą balsavimą. Bet gal prieš skelbiant slaptą balsavimą mes galėtume dabar priimti Seimo nutarimą dėl komisijos pirmininko pavaduotojo? Ar galime apsvarstyti darbotvarkės klausimą 1-4 prieš paskelbiant slaptą balsavimą? (*Balsai salėje*) Galime.

10.16 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pavaduotojo paskyrimo“ projektas Nr. XIIIIP-491(2) (svarstymas ir priėmimas)

1-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pavaduotojo paskyrimo“ projektas Nr. XIIIIP-491(2). Pranešėjas – R. Karbauskis. Kultūros komiteto išvada.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Siūloma pritarti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pavaduotojo paskyrimo“ projektui. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Norinčių kalbėti diskusijoje nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš. Taip pat nėra. Po svarstymo galime pritarti bendru sutarimu? Galime.

Priėmimas. Vienas straipsnis, kuris skamba: „Paskirti Lietuvos radijo ir televizijos pirmininko pavaduotoju M. Martišių.“ Nuomonės už, nuomonės prieš taip pat nėra.

Prašom balsuoti dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pavaduotojo paskyrimo“ projekto. (*Balsai salėje*) Išrinksime tikriausiai, jūsų valioje. Bet Seimas taip nutarė, kad dabar už šį nutarimą balsuotume.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 80, prieš nėra, susilaikė 4. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-491(2)) priimtas. (*Gongas*)

10.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko paskyrimo“ projektas Nr. XIII-P-490(3) (priėmimas)

Dabar, gerbiami kolegos, noriu paprašyti jūsų prieš pertrauką patvirtinti slapto balsavimo biuletenį. Jis skamba taip: Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko paskyrimo“ projektas, balsavimo pavyzdys. Pasirinksite poziciją, už kurią balsuojate. Ar galime bendru sutarimu patvirtinti balsavimo biuletenį? Galime.

Noriu paskelbti Balsų skaičiavimo komisiją: A. Ažubalis – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija, A. Norkienė – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, K. Bartkevičius – frakcija „Tvarka ir teisingumas“, J. Baublys – Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio frakcija, A. Butkevičius – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija, M. Mackevičius – Lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija.

Gerbiamieji Seimo nariai, skelbiu pusės valandos balsavimo pertrauką. Kviečiu komisiją pradėti darbą po poros minučių, manau, tuoj pat. Pertrauką baigsime 10 val. 50 min.

Pertrauka

10.51 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko paskyrimo“ projektas Nr. XIII-P-490(3) (priėmimo tęsinys)

PIRMININKĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, prašom užimti darbo vietas. Tęsiame mūsų posėdį. Gerbiamasis Petrai Gražuli, prašom rimties. Kviečiame visus toliau tęsti darbą.

Leiskite pagarsinti slapto balsavimo protokolą dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko paskyrimo“.

Šio nutarimo priėmimas

Buvo išduoti 109 slapto balsavimo biuleteniai. Rasti 109 biuleteniai: galiojančių – 102, negaliojančių – 7. Už balsavo 72 Seimo nariai, prieš – 18, susilaikė 12.

Slapto balsavimo rezultatų pagrindu Lietuvos Respublikos Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko paskyrimo (vienas straipsnis): paskirti E. Vaitekūną Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininku ketverių metų kadencijai“. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Leiskite viso Lietuvos Respublikos Seimo vardu pasveikinti gerbiamą E. Vaitekūną, palinkėti jam ištis labai atsakingai dirbti ir toliau einant šias atsakingas pareigas. (*Plojimai*)

E. VAITEKŪNAS. Dėkoju už pasitikėjimą. Dirbsiu sąžiningai ir teisingai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji, kadangi matau, jau atvyko pranešėjas, noriu kviešti Lietuvos Respublikos Prezidentės vyriausiąjį patarėją M. Lingę.

10.53 val.

Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-484 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-484. Prašau, gerbiamas pranešėju.

M. LINGĖ. Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, esu įpareigotas jums pristatyti Respublikos Prezidentės šių metų kovo 20 dienos dekretą, kuriuo šalies vadovė teikia gyventojų turto deklaravimo 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Teikiamu projektu siūloma praplėsti turtą ir pajamas privalančių deklaruoti asmenų ratą įtraukiant biudžetinių įstaigų bei viešųjų įstaigų, kurių steigėja ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, vadovų pavaduotojus ir jų šeimos narius.

Taip pat siūloma išplėsti asmenų ratą, kurių pajamų ir turto deklaracijos būtų viešinamos, t. y. valstybės ir savivaldybių įstaigų vadovų, jų pavaduotojų; biudžetinių įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų; viešųjų įstaigų, kurių steigėja ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, vadovų ir jų pavaduotojų; valstybės ir savivaldybių įmonių vadovų ir jų pavaduotojų; strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių valstybės įmonių ir akcinių bendrovių bei nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių vadovų, jų pavaduotojų; akcinių bendrovių, kurių akcininkė yra valstybė ar savivaldybė, vadovų ir jų pavaduotojų; politinio asmeninio pasitikėjimo valstybės tarnautojų bei kandidatų į valstybės politikus ir Europos Parlamento narius.

Prezidentės įsitikinimu, didesnis viešumas leis veiksmingiau kovoti su korupcija ir neteisėtu praturtėjimu, leis efektyviau nustatyti nuslėpto ar nedeklaruoto turto faktus, leis visuomenei įsitikinti, kad už mokesčių mokėtojų lėšas samdomi įstaigų vadovai dirba valstybės, o ne asmeninei naudai.

Gerbiamieji Seimo nariai, kviečiame palaikyti teikiamą projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti devyni Seimo nariai. Pirmasis klausia R. Žemaitaitis. Ruošiasi E. Pupinis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Iš tikrųjų aš sveikinu šitą idėją, bet mano yra kitas klausimas.

Gerbiamas pranešėju, kaip jūs galvojate, ar apskritai neturėtų būti turtas deklaruojamas imant ir stambiujų žemės ūkio bendrovių, asociacijų, visokių kooperatyvų ir panašiai, ir panašiai... Nes ten, ko gero, slypi ir glūdi dar didesni ir dar baisesni dalykai? Tam, kad jūs dabar siūlote turto deklaraciją, jų dažniausiai vaikai, tėvai ar giminaičiai yra šalia šitų prikurtų kooperatyvų, asociacijų nariai ir dar net valdybų nariai. Kaip jūs manote, ar nereikėtų išplėsti šito dalyko?

M. LINGĖ. Apskritai, Prezidentės požiūriu, visi išplėtimo variantai yra įmanomi. Būtų problemiščiau, jeigu būtų siūlymas ką nors išbraukti arba ko nors atsisakyti. Papildančios iniciatyvos plėsti deklaruojančiųjų ratą apskritai yra diskutuotinas dalykas. Šiuo atveju Prezidentė apsiriboją ir siūlo plėsti viešojo sektoriaus, ypač tų institucijų ir įstaigų, kurios yra išlaikomos iš mokesčių mokėtojų pinigų. Pirmiausia susitvarkius su šituo sektoriumi, pradėjus neselektyviai viešinti jų deklaracijas, būtų galima svarstyti ir kitus variantus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi R. Tamašunienė.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas pranešėju, Prezidentė pastaruoju metu iniciatyvi įstatymų leidybos proceso dalyvė – tai sveikintina, tačiau vėlgi teikiamas toks dalinis sprendimas – kai kurių asmenų turto deklaravimas. Jau daug kas deklaruoja, tačiau visi mes puikiai suprantame, kad kol nebus visuotinio deklaravimo, iš tikrųjų problemų bus, nes turbūt ne problema turtą registruoti kitu vardu ir t. t. Ar nesirengiama vis dėlto imtis iniciatyvos ir šia linkme, vieną kartą baigti tą klausimą ir iš tikrųjų pereiti prie visuotinio turto deklaravimo? Ar to nesirengiama daryti?

M. LINGĖ. Klausimas tikrai nėra naujas. Diskutuotas jau ir, kiek pamenu, ne taip ir seniai dar prieš tai buvusios XVI Vyriausybės. Argumentų yra pačių įvairiausių. Be abejonės, tikrai matytume, kad tai didintų skaidrumą, tačiau turime žiūrėti, kad toks visuotinis deklaravimas veiktų, jis būtų veiksmingas, nes tikrai yra problema ir kontroliuojančioms institucijoms. Tarkim, padeklaruoji, bet paskui sutikrinti, ar ten tikrai yra tiesa. Įvertinant ir visus kaštus, be abejonės, matyt, reikėtų žiūrėti ir į pasaulinę praktiką, Europos praktiką, kokia yra. Tiesiog turbūt labai daug priskaičiuoti... Tikrai nerastume tokių valstybių, kurios yra nuėjusios visuotinio deklaravimo keliu. Lyg ir Graikija, bet aš tikrai dabar šiuo metu negalėčiau tiksliai pasakyti. Galbūt tikrai yra kažkiek plečiamas ratas, žingsnis po žingsnio, ir turbūt šita pasirinkta strategija – plėsti ir nustatyti jautriausias visuomenės grupes, tarnautojų grupes, interesų grupes ir būtent eiti tokiu keliu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia R. Tamašunienė. Ruošiasi G. Skaistė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas pranešėju, iš tikrųjų noriu paantrinti prieš tai kalbėjusio kolegos nuomonei, kad vis dėlto visuotinis tiek turto, tiek pajamų deklaravimas užtikrintų tikrąjį viešumą ir užkirstų kelią galimiems interesų konfliktams. Tačiau noriu patikslinti. Jūs sakėte, kad privalančių deklaruoti turtą ir pajamas vadovų ratas dabar didinamas – ir jų šeimų nariams. Kokie šeimos nariai privalės taip pat deklaruoti ir jų deklaracijos bus viešai skelbiamos?

M. LINGĖ. Nieko naujo įstatyme mes nesiūlome. Jau dabar visos tos sąvokos yra įtvirtintos. Kaip yra dabar galiojančiuose, visur yra numatytas tas šeimų ratas. Ten nėra tiksliai išdėliuota, bet mes tiesiog išplečiame tas kategorijas, kurios būtų viešos. Ir dabar yra deklaruojantys tie išvardyti subjektai, kuriuos mes viešiname, ir jų šeimos nariai privalo deklaruoti, tik mes kalbame, kad atsirastų viešinimas. Prezidentė siūlo išplėsti iki naujų aštuonių kategorijų, kad jų deklaracijos būtų viešos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia G. Skaistė. Ruošiasi J. Sabatauskas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Laba diena. Norėjau pasiklausti, ar jūsų nuomone, sveikinant aukšto lygio vadovų deklaravimą ir didesnę skaidrumą, ar jums neatrodo šiek tiek perteklinis politinio asmeninio pasitikėjimo valstybės tarnautojų deklaravimas? Pavyzdžiui, Seimo narių padėjėjai iš esmės irgi turės deklaruoti, nors jie realiai jokių didelių įgaliojimų neturi. Lyginant, pavyzdžiui, stambaus verslo atstovai nedeklaruoja privataus, o Seimo narių padėjėjai deklaruoti turėtų. Ar neatrodo šiokia tokia disproporcija?

M. LINGĖ. Ačiū už klausimą. Iš tiesų pasižiūrėjome, kad dabar viešinamų deklaracijų sąrašas yra įrašyti Ministro Pirmininko patarėjai, kažkodėl viena grupė yra išskirta. Mes iš tikrųjų ir savo asmeniniu pavyzdžiu parodome iniciatyvą, kad ir Prezidentės politinė komanda taip pat neturi ko slėpti ir tikrai mielai sutinka rodyti, viešai skaidrinti tas deklaracijas, kartu, kad neimtumė po kokį nors vieną segmentą, mes apskritai pasiūlėme diskutuoti dėl viso politinio asmeninio patarėjų korpuso, kad ir kas tai būtų, ar ministerijų, ar Seimo, ar Vyriausybės, nedarant išimčių. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia J. Sabatauskas. Ir labai prašau visų truputį daugiau tylos, geriau girdėsime klausimus ir atsakymus.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, iš tiesų teikiate pataisas, kurios tikrai nepadidins, neištrauks daugiau pinigų iš šešėlio ir nesumažins korupcijos, nes vienas vaistas (turbūt daugiau dviračio neišradinėjime) yra visuotinis turto ir pajamų deklaravimas. Dabar turime tokias kuriozines situacijas, kai garsus Kauno gydytojas neva atranda mirusio tėvo bute šimtatūkstantines sumas, o iš tiesų galbūt visai kitaip yra. Įsigyja brangų turta, gauna neva dovanojimo raštelius iš savo giminaičių, kurie visai nedeklaruoja, kurie jiems neva dovanoja šimtatūkstantines sumas, jie įsigyja brangų turta. Kas tai yra? Aišku, tai yra pinigų legalizavimas, nešvariu būdu gautų pinigų legalizavimas. Jūsų pataisos tam kelio neužkerta.

M. LINGĖ. Aš dėl visuotinio deklaravimo jau kalbėjau ir tiesiog pakartosiu, kad turime ieškoti to mechanizmo, kuris užtikrintų skaidrumą ir kartu kontrolę, o apskritai kalbant, kad viešumas nepaskatintų aktyviau domėtis žurnalistų, atlikti įvairius tyrimus, analizuoti, lyginti, kaip plėstųsi ir daugėtų tų deklaracijų, arba ieškoti neatitikimų, tai su tuo tikrai nenorėtume sutikti. Juo labiau kad ir Europos Žmogaus Teisių Teismas yra pripažinęs, kad visuomenė apskritai turi viešą interesą įsitikinti, kad atsakingas pareigas viešajame sektoriuje einantys asmenys yra skaidrūs, tai manome, kad šitos pataisos tikrai prie to prisidėtų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Juozapaitis. Ruošiasi T. Langaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, aš supratau, kad plėsti ratą bus galima ir bus galima įrašyti, ir svarstymo metu mes tą turbūt ir darysime. Tiesiog jūsų, kaip Prezidentės atstovo, nuomonę norėčiau išgirsti dėl, sakysim, susiaurinu šiek tiek deklaruojančiųjų ratą, kurį mes svarstome... Kai kurios nacionalinės institucijos, kurių vadovai kurį laiką jau vieni populiariausių viešojoje erdvėje, turi nusistovėjusią tvarką, kuomet sutartys ar kiti dalykai yra pasirašomi surinkus tam tikrą kiekį vizų tam tikrų pareigūnų, kurie neįeina į jūsų šią pasiūlymą sąrašą, t. y. skyrių vedėjai, kurie tiesiogiai dirba ir derasi su kai kuriais asmenimis, su kuriais sudaromos sutartys, dėl kurių paskui kyla įvairiausių klausimų. Bet tie žmonės jokiais įstatymo būdais neprivalo deklaruoti. Ar jūs nemanytumėte, kad ir to žemesnio rango administracijos darbuotojai taip pat turėtų būti viešinami ir rodomi, nes tam tikra informacija rodo, kad būtent tose vietose gali būti nutekėjimas ir finansinis, ir kitoks?

M. LINGĖ. Taip, jeigu juo labiau tikrai kyla minčių ir diskusijų ėjimo link visuotinio turto deklaravimo, tai, be abejonės, tas plėtimo ratas tikrai yra diskusijų klausimas, svarstymų klausimas, ir mes tokias diskusijas sveikiname.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinis klausia T. Langaitis.

T. LANGAITIS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis pranešėjau, turiu tris klausimus. Visų pirma kaip vertinate dabartinę situaciją kovojant su neteisėtu praturtėjimu? Antra. Kada būsime pasiruošę visuotiniam pajamų deklaravimui, Prezidentės nuomone?

Trečia. Turint galvoje, kad visuotinis turto deklaravimas yra pasiekiamas išties tik per daugelį žingsnių, ir, šiandien iš karto įvedę visuotinį turto deklaravimą, mes galbūt sau netgi pakenktume kovojant su neteisėtu praturtėjimu, ar sutiktumėte, kad jau dabar galbūt galėtume taikyti šeimos turto deklaravimą nuo tam tikro turto dydžio kaip vieną iš kitų žingsnių einant link visuotinio turto deklaravimo? (*Balsai salėje*) Trečias klausimas, ar sutiktumėte dėl šeimos turto deklaravimo nuo tam tikro turto dydžio, kad pasiekus tam tikrą turto dydį būtų privaloma deklaruoti? Ar tai galėtų būti vienas iš artimiausių žingsnių? Ar sutinkate, kad tai būtų vertinga idėja?

M. LINGĖ. Taip apibendrintai, tai iš tiesų vėlgi kartoju, klausimas dėl visuotinio turto – aktualus, ir vairios diskusijos... Vis tiek šiuo metu Prezidentės matymas ir teikimas yra, kad jinai šiuo metu nesiuolo visuotinio. Ratas ir šiaip jau plečiasi ir daugėja deklaruojančiųjų. Jeigu prieš porą metų jų dar turėjome iki milijono, jau praeitų metų duomenys rodo, kad deklaravusiųjų yra 1 mln. 200 tūkst., iš tikrųjų daugėja. O tas formules, kokias siūlote ir dėl šeimos, kad galbūt nuo turto vertės, ir panašių dalykų, na, tiesiog kad įstatymo leidėjas sureguliuotų taip, kad neliktų landų ir galimybių kažkam išlįsti, kažkam turėti privilegijuotas sąlygas ir taip slėptis šešėlyje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus, na, ne visus, bet visas 10 minučių į pateiktus klausimus. Galite prisėsti. Dėkojame jums.

Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų aš pritariu šitam pasiūlymui, tik gerbiamasis pranešėjas šiek tiek nesuprato mano klausimo, kai jis atsakė, kad dažniausiai tam yra reikalaujama turto deklaracijos, kurios yra išlaikomos iš valstybės... Aš apie tai ir kalbėjau, kad Žemės ūkio rūmai, Ūkininkų sąjunga ir panašiai, ir panašiai, jie irgi yra išlaikomi iš valstybės biudžeto ir ten, patikėkime manimi, ne valstybės institucijose (ten gėlytės yra) nuslepiami pinigai, bet ten yra milijonai. Kada jų vaikų vaikai laimi Nacionalinės mokėjimo agentūros konkursus, kada giminės išplečia savo ūkius, kada prekiauja technika, traktorais ir kitais panašiais dalykais, – ten yra tikrieji mūsų valstybės grobstymo lobiai. Man yra iš tikrųjų... Aišku, aš parengsiu tą projektą, pasiūlymą ir aš tikrai siūlau prezidentūrai labai įdėmiai pasižiūrėti iš valstybės biudžeto išlaikomų asociacijų, viešųjų įstaigų vadovų ir valdybų narių, ir jų vaikų privalomąjį turto deklaravimą. Jūs ten tokius lobynus rasite, tiek pinigų atrasite, kad galėsime ir pensijas kelti, ir visa kita daryti. O dabar iš tikrųjų aš siūlau pritari šiam pasiūlymui. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju R. Žemaitaičiui. Gerbiamieji kolegos, labai prašau šiek tiek tyliau kalbėti arba visai nekalbėti, o klausyti. Nuomonė prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Aš matau kosmetinius pataisymus ir nenorą iš esmės spręsti šią problemą. Mes matome visuomenę, susiskaldžiusią į dvi dalis, ir tas didžiulis griovys tarp turtingųjų ir skurstančiųjų atsirado ne iš niekur, tai yra europiniai pinigai, valstybės biudžeto pinigai, nusėdę vienu kišenėse, apvagiant kitą visuomenės dalį. Be visuotinio pajamų ir turto deklaravimo, tai yra tik imitacija, ką jūs norite dabar daryti, gerbiamasis šio projekto pranešėjau. Su didžiausia pagarba jums, bet aš matau, kad be visuotinio turto ir pajamų deklaravimo mes šios problemos niekas neišspręšime. Ko mes laukiame? Šio atsakymo aš neišgirdau atsakant jums į tuos klausimus. Todėl pasisakau prieš ir pasisakau už visuotinį pajamų ir turto deklaravimą.

Jeigu bus pritarta po pateikimo, tai, be abejo, aš manau, kad didžioji dalis Seimo narių tikrai teiks siūlymus, kad galų gale ryžtumės ir išskaidrintume pajamų šaltinius visai visuomenei. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiamajam kolegai. Kviečiu balsuoti. Kas pritariate po pateikimo Gyventojų turto deklaravimo įstatymo 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIII-484?

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 92, prieš – 1, susilaikė 1. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Papildomo komiteto nesiuolote. Ar siūlote papildomą? P. Urbšys.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Čia apie savivaldybių įmones kalbama?

PIRMININKĖ. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą. Ar galime pritarti bendru sutarimu, kad papildomas būtų Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas? Prašom, Monika.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, prašyčiau įskaityti mano balsą už, arba dėl protokolo.

PIRMININKĖ. Dėl protokolo – M. Navickienė balsavo už.

Dėl Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto galime bendru sutarimu? Galime. Papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 23 dieną. Ačiū.

11.11 val.

Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-329(2) (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas. Kadangi taip jau buvome sutarę, kad visada įstatymų projektai, kurie yra susiję tarpusavyje arba yra analogiški... tai šiuo atveju kviečiu J. Razmą pateikti Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-329(2). Prašom.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, gerai, kad sudaroma galimybė pateikti kartu visus susijusius projektus, bet dar geriau būtų, kad jie būtų pateikiami registracijos tvarka, nes gali atrodyti keistai, kodėl aš dar pateikiu siauresnio pobūdžio projektą, kai Prezidentė pateikė platesnį, kuris iš esmės apima ir mano idėjas. Bet bėda ta, kad aš projektą įregistravau mėnesiu anksčiau negu Respublikos Prezidentė.

Dėl deklaravimo paviešinimo aš siūliau spręsti siauriau – tik dėl valstybės kontroliuojamų įmonių vadovų ir jų pavaduotojų. Ta reakcija, suprantama, buvo labai paprastai kilusi, nes pastaruoju metu viešojoje erdvėje nemažai faktų apie abejotinus didžiųjų valstybės kontroliuojamų įmonių sandorius. Žinoma, kyla minčių, ar tikrai, esant tokiems abejotiniams sandoriams, tų įmonių vadovai patys iš to neturėjo kokios naudos. Galbūt tai ir atsispindi jų turto ir pajamų judėjime.

Dabar kai kuriais atvejais ir yra numatyta prievolė deklaruoti vadovams, bet kai deklaracijos nėra viešos, be abejo, jas pasižiūri tik teisėsaugos institucijos, kai yra konkretūs skundai. Bet visuomenės, žiniasklaidos kontrolės iš esmės nėra. Todėl aš manau, kad vis dėlto svarbu, kad tų pareigūnų ir vadovų, kurie daro sprendimus dėl didelės apimties finansinių ir materialinių dalykų, deklaracijos būtų viešinamos. Bet, aišku, aš nesūliau žvelgti taip plačiai kaip Prezidentė – iki Seimo narių padėjėjų, bet manau, kad komitete galima svarstyti abu projektus, kaip minėjau, iš esmės. Iš esmės mano projektas telpa į Prezidentės projektą kaip dalinis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiamasis pranešėjau, aš taip galvoju, jeigu jūs pats pasakėte, kad jūsų yra daug siauresnis negu Prezidentės siūlymas, gal jums reikėtų atsiimti savo siūlymą ir palikti Prezidentės siūlymą?

Antras klausimas toks turėtų būti. Gerbiamasis kolega, kaip prezidentūros atstovas minėjo, apie 1 mln. 200 tūkst. žmonių dabartiniu metu deklaruoja pajamas. Iš 2,5 mln. gyventojų atmesime pensininkus – faktiškai mažai kas lieka vienoje rankoje. Kitoje rankoje mes turime visus registrus, bankų informaciją, kitaip tariant, netiesiogiai turime visą informaciją, kuri yra pasirodžiusi viešojoje erdvėje, ar parduotuvėse, ar dar kur nors, mes ją jau turime. Jūsų atsiėmimas būtų labai logiškas ir pagirtinas pasiūlymas, nes Prezidentės išplečia. Antras dalykas, toks totalinis įvedimas visiems deklaruoti apimtų ir bobutes bei diedukus, kurie gyvena kaimuose. Tai būtų ne visai logiška ir solidu. Ačiū.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamasis kolega, esate ilgametis Biudžeto ir finansų komiteto narys, buvęs vadovas. Jūs, man atrodo, jau seniai galėjote pasiūlyti racionalų visuotinį pajamų ir turto deklaravimą. Iš tikrųjų tais atvejais, kai yra pensininkas, gaunantis standartinę pensiją, kai yra žmogus, gaunantis atlyginimą tik pagal darbo sutartį, tas deklaravimas galėtų būti automatiškai įskaitomas pagal duomenis atitinkamose bazėse ir tik esant reikalui žmogus pats kažką tikslintų. Aš manau, kad čia labai nesunkiai galima pereiti prie visuotinio deklaravimo.

O mano siūlymo esmė – galbūt ne tiek čia tas deklaruojančiųjų praplėtimas, kiek viešinimo praplėtimas dėl valstybės kontroliuojamų įmonių vadovų.

O dabar dėl atsiėmimo. Matote, ta situacija yra sudėtinga. Jeigu jūs ar kas nors kitas įregistruojate pirminį projektą, o po to kažkas įregistruoja šiek tiek platesnį, tai dabar ką, man atsiimti? Aš manau, mano projektas yra visais atžvilgiais geras, tik siauresnis.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Jūsų daugiau niekas nenori paklausti. Tiesiog akcentuodama dėl pateikimo laiko noriu atkreipti dėmesį, kad Prezidentės įstatymai visada teikiami ir įrašomi be eilės, o kadangi yra susijęs gerbiamojo J. Razmos, tai, aš manau, komitetas, kurį paskirsime, tikrai sujungs.

Pagrindiniu komitetu siūlau skirti Biudžeto ir finansų komitetą. Atsiprašau, po pateikimo (įsijaučiau į situaciją), manau, kad bendru sutarimu galime pritarti. Galime. Aš truputį prašokau. Viena stadija. Pritarta po pateikimo bendru sutarimu. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Kaip siūlė P. Urbšys, papildomas buvo dėl ano įstatymo projekto, tai ir dėl šito papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 23 dieną.

11.17 val.

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-480 (pateikimas)

Gerbiamieji Seimo nariai, matau, jau yra pranešėjas ir aš skelbiu – Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-480. Kviečiu finansų viceministrą D. Sadecką pateikti minėtą įstatymo projektą.

D. SADECKAS. Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, pristatau Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Įstatymo projekto tikslas yra įtvirtinti papildomas sritis – tai konkrečiai urbanizuotų arba urbanizuojamų teritorijų plėtros ir viešosios arba viešąjį interesą tenkinančios infrastruktūros subjektų atnaujinimo ir plėtros. Tai būtent šioms sritims valstybė, siekdama skatinti investicijas, galėtų skirti lėšų finansinėms priemonėms įgyvendinti arba fondų fondams valdyti.

Nors pats pakeitimas atrodo nedidelis, tačiau jis yra labai svarbus, nes finansinių priemonių įgyvendinimas yra vienas iš pažangių investicijų finansavimo būdų. Vienas iš pagrindinių finansinių priemonių privalumų yra būtent tęstinumas, nes paskolintos ar investuotos lėšos sugrįžta ir yra naudojamos kitiems projektams finansuoti. Taip pat sukuriama tam tikri ilgalaikiai finansavimo mechanizmai ir naudojant finansines priemones siekiama pritraukti privačių lėšų. Tokiu būdu padidinamos investuojamos viešosios lėšos.

Europos Sąjungos šalių praktika rodo, kad investicijų didinimas sukurtuose fonduose gali siekti net iki trijų ar šešių kartų. Valstybei finansinės priemonės suteikia galimybę įgyvendinti svarbius projektus, turint ribotus viešuosius finansinius išteklius, ir taip patenkinti didelį investicijų poreikį. Tai ypač aktualu, rengiantis laikotarpiui po 2020 metų, kai Lietuvai skiriamos Europos Sąjungos lėšos gali mažėti. Tokiu būdu investuotos lėšos per finansines priemones mums sugrįžtų ir jos galėtų būti vėl pakartotinai naudojamos, siekiant tų pačių tikslų.

Kadangi, kaip minėjau, tai yra susiję su Europos Sąjungos lėšų panaudojimu ir siekdami sudaryti sąlygas greičiau pradėti įgyvendinti finansines priemones, prašytume šį įstatymo projektą svarstyti skubos tvarka. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbijamajam pranešėjui. Jūs labai išsamiai pateikėte įstatymo projektą. Norinčių paklausti nėra, tad dėkoju už pateikimą.

Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Ar gerbiamieji Seimo nariai?.. Po pateikimo matau, kad jau niekas nenori nei už, nei prieš kalbėti, tai ar galime bendru sutarimu? Taip.

Taip pat gal bendru sutarimu sutarsime, nes Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka? Taip, pritariame. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Galime pritarti? Papildomo komiteto nėra. Siūloma svarstyti balandžio 18 dieną.

11.20 val.

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4587 (pateikimas)

Susijęs įstatymo projektas – Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4587. Kolega R. Žemaitaitis. Maloniai prašome.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų tai yra praėjusios kadencijos projektas. Kai dar buvau Ekonomikos komiteto pirmininkas, mes rinkome analizę iš įvairių institucijų: tiek iš Verslo konfederacijos, tiek iš Ūkio ministerijos, tiek iš Žemės ūkio ministerijos, tiek iš Švietimo ministerijos. Buvo padarytas vienas tyrimas ir buvo išsiaiškinta, kad Lietuvoje nėra vieno instituto arba vienos viešosios įstaigos, kurioje būtų kaupiami duomenys, koks yra poreikis darbo vietų, kokia švietimo sistema mums reikalinga. Kaip pavyzdys, mums šiandien reikia kineziterapeutų, jų vien Druskininkams reikia 28, kai tuo metu Sveikatos mokslų universitetas, Kauno universitetas parengia jų tik 12. Nesuderinami šie du dalykai. Buvo nuspręsta, kad prie Ūkio ministerijos turi būti įkurta institucija, kuri būtų tuos duomenis rinktų, jais operuotų, kartu pasiūlytų, kas valstybėje turėtų būti keičiama, ir teiktų užsakymus. Aš manau, tai toks labai didelis ir inovatyvus dalykas Lietuvoje, ko iš tikrųjų mums šiandien reikia, nes nei Darbo birža, nei kita institucija tų duomenų nekaupia, neanalizuoja ir informacijos mums, kaip politikams, ir ministerijai neteikia.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs pristatėte įstatymo projektą. Nori paklausti penki Seimo nariai. Pirmoji klausia A. Armonaitė. Ruošiasi S. Jakeliūnas.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Nėra.

PIRMININKĖ. Aušrinės nėra, klausia S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui. Gerbiamasis pranešėjau, ar jūs nemanote, kad reikėtų dar galbūt rimtesnio Ekonomikos tyrimo instituto, kuris apimtų ir globalios ekonomikos vertinimus, ir euro zonos veiksmus, tarp jų rizikos veiksmus, taip pat ir pensijų ekonomikos problemas, kurios pasaulyje yra išspręstos vienaip, o mes čia užstrigę su 20 metų senumo paradigma, su savo antrąja pakopa, energetikos ekonomikos problemas, stambiųjų projektų vertinimus ir panašius dalykus. Kažkada buvo Ekonomikos institutas. Gal verta grįžti prie tos idėjos? Praeitoje kadencijoje taip pat šiek tiek buvo svarstyta. Aš manau, jis galėtų atliepti, spręsti ir jūsų siūlomą problematiką. Galbūt pasvarstykite ir kartu priimkite tokį sprendimą? Dėkui.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Kolega, vienas iš iniciatorių gražinti Ekonomikos institutą, tyrimų institutą ir buvau aš praėjusią kadenciją. Buvau beveik su visomis ministerijomis tą sutaręs, bet kilo klausimas, ar jis sulauks bendro pritarimo, ir buvo pasiūlyta eiti etapais, todėl tas projektas ir buvo. Aš esu už vieną Ekonomikos tyrimų institutą, nes šiandien, kaip kolega pats puikiai išmano šitą dalyką, yra dirbęs, kiekviena ministerija velnias žino kuo užsiima, kapstosi po savo daržą ir jiems atrodo, kad yra pasaulio bambos. Lygiai tas pats su Švietimo ministerija, kuri sako, kad mums reikia socialinių pedagogų, socialinių darbuotojų, kai tuo momentu jų rinkai reikia vos 5 %, ne tiek mes jų išleidžiame. Lygiai tas pats, ką jūs kalbate apie pensijų įtaką, ką mes kalbame dėl euro zonos, jeigu mes pasižiūrėsime 13 straipsnį.

Niekas to netyrinėja, o tik paima tam tikrą segmentinį dalyką. Aš, tiksliau, mes tada nusprendėme, nes dar kartą sakau, tai buvo anos mūsų Vyriausybės projektas, kad dabar paimame tik tam tikrą mažąją dalį, pritariame šiam projektui. Kolega, aš manau, pasiūlymą reikia įrašyti čia, sujungti visas ministerijas, visas institucijas ir tokį Ekonomikos tyrimų institutą reikia įkurti. Kitaip Lietuva, pati valstybė, negali funkcionuoti, negali kiekviena ministerija, kiekviena pavaldi institucija kapstytis tik savo darže ir matyti tik savo dalį. Čia tas pats ir dėl atliekų sistemos, mes turime problemą dėl pakuočių surinkimo, tarkime, į rinką paleidimo. Čia labai didelis yra dalykas, ko tikrai nedarome, ir nedaroma jau, rodos, dvylika ar trylika metų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia R. Budbergytė. Ruošiasi V. Kamblevičius.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, norėčiau tikrai pasakyti, kad pritariu jūsų matymams, kad reikia turėti tokį Ekonomikos institutą, kad ir kaip jį mes pavadintume ir kokias funkcijas įrašytume.

Tačiau aiškinamajame rašte man nerimą sukėlė viena jūsų žinia, kurią jūs norite mums pasiųsti, – kad šis institutas taip pat įgyvendins ir 2016 metų rugsėjo mėnesio Europos Tarybos rekomendaciją, kad šalyse narėse, euro zonoje esančiose, turi būti sukurtos darbo našumo, produktyvumo tarybos. Aš manau, kad toks jūsų siūlymas šiam Ekonomikos institutui pavesti tokios tarybos ar valdybos, sakykime, funkcijas tikrai šiuo metu yra nepagrįstas. Kiek suprantu, pagal Europos Komisijos pateiktą 2016 metų Lietuvos analizę dėl pažangos mes iš tiesų esame įpareigoti pagalvoti, kaip mums reikia dirbti su darbo našumo problematika. Labai abejoju, ar vien tik analizės, kurias galėtų padaryti toks institutas, ir pateiktos rekomendacijos galėtų išspręsti mūsų darbo našumo potencialo įveikimo problemą, taip pat dėl mažėjančio darbingų žmonių skaičiaus, nes darbo našumo augimas nėra grįžęs į laikotarpį prieš krizę. Aš galvočiau, kad vis dėlto mes turėtume nesuplakti į vieną daiktą tokių dalykų. Kokia yra jūsų nuomonė? Ar nereikėtų turėti vis dėlto darbo našumo tarybos ar valdybos, kuri būtų atskirai nuo šio Ekonomikos instituto?

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Jūs, kolege, esate visiškai teisi. Tiek jums, tiek mums tada tekdavo dažnai į Briuselį važiuoti ir dėl tų pažangų, jas pristatyti ir jas apginti. Čia iš tikrųjų, kaip žinote, pati Ūkio ministerija apsispręstų, kokias funkcijas, kiek jų ji gali atlikti? Vienas iš tokių diskusinių klausimų buvo, kad ši institucija ir galėtų tą atlikti. Jeigu žvelgtume toliau, mes galėtume diskutuoti. Mano įsitikinimu, šiandien Darbo birža visiškai neatlieka savo tiesioginės funkcijos. Kolege, tikrai, ko gero, sutarsime, kad „Sodra“ šiandien turi būti sujungta su Mokesčių inspekcija, Darbo biržos funkcijos perduotos savivaldybėms, o Darbo birža ir turi užsiimti darbo našumu ir tikslingu panaudojimu. Nes šiandien Darbo birža yra tiesiog maždaug taip: paskambino – ar turite darbo? Na, neturi darbo – tai aš nesiunčiu. Tai nėra institucijos funkcija, ji neatitinka iš esmės įkurtos Darbo biržos dvasios. Bet čia einame tikrų, realių struktūrinių pertvarkų link. Nežinau, ar mes, Seimas, vienbalsiai tam pritartume.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Kamblevičius. Ruošiasi K. Mažeika.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis kolega, iš tikrųjų malonu, kad jūs neprarandate entuziazmo ir pateikėte savo nuomonę šiuo metu. Sakyčiau, jei jūs sugalvojote, kad reikia įkurti Lietuvos ekonominės politikos tyrimų centrą, tai gal iš tikrųjų šiandien padėkime tą šką, tegul būna institutas, bus solidžiau ir daugiau dėmesio jis duos, gal ir Vyriausybė atsižvelgs į tai? Tik norėjau paklausti, ar jūs paskaičiavote, kiek tas malonumas kainuotų per metus?

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Tas malonumas iš tikrųjų nekainuotų, kaip mums atrodo, tai gali kainuoti iki 150 tūkst. eurų per metus, nes šiandien mes turime įvairių, dar kartą sakau, ministerijų departamentų. Kolega Stasys tikrai neleis sumeluoti, kiekvienoje ministerijoje yra po vieną departamentą ar po skyrių, kuris kažką sau daro, sau dirba, tik jie nėra integruoti į vieną instituciją ir nėra po vienu skėčiu, kiekvienas yra po atskiru. Aš manau, kad tas yra būtina. Net neabejoju, kad tai būtų mūsų... Jeigu mes tokį institutą turėtume ir to instituto darbo startas būtų 2018 metais, mielieji mano, baigdami šią kadenciją mes jau turėtume konkretų rezultatą. Tai nėra opozicijos, tai nėra valdančiosios koks nors, tai yra mūsų bendras tikslas, matymas, kokią valstybę mes turime. Tai, ką institutas mums suformuotų, mes turėtume tada vėžes, mes turėtume ant ko vagoną arba traukinį vežti. O šiandien pažiūrėkite, ką mes darome?! Mes blaškomės tarp vieno, antro, trečio kažkokių pasiūlymų ir visi galvojame, kad tas pasiūlymas geresnis už kitą, bet nėra institucijos, kuri pateiktų bendrą poziciją.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia K. Mažeika. Ruošiasi G. Skaistė.

K. MAŽEIKAI (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamasis pranešėjas, aš norėjau paklausti. Aiškinamajame rašte nematau, kas buvo atlikta, tyrimą jūs minėjote? Kas jį atliko, kada atliko, neradau. Ar nemanote, kad galbūt reikėtų ne skaidyti funkcijų ir kompetencijų, bet jas kaip tik sujungti ir koncentruoti? Galbūt prie ko nors kito būtų galima tą, ką ir kolegą minėjo?

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, kolega, už klausimą. Buvo atliktas Ūkio ministerijos, Švietimo ir mokslo ministerijos ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Vyriausybės pavedimu buvo sudaryta darbo grupė. Aš pats važiuodavau į semestrus Europos Parlamente, apie tai mes kalbėdavome ir tai pristatydavome. Viena iš rekomendacijų buvo Lietuvai, kad imtumės kuo greičiau operatyvių priemonių, kuri institucija, tarnyba ar institutas šitą bazę, šitą informaciją kauptų, analizuotų ir pateiktų mums, politikams. Ir Finansų ministerija šitame irgi tuo metu dalyvavo, bet buvo trys ministerijos.

Kitas jūsų klausimas buvo... Priminkite. Dėl pačių funkcijų, patį tyrimą šitą? Tai ministerijos, Vyriausybės speciali darbo grupė buvo sudaryta. O kalbant apie funkcijas, čia būtų steigėjo prerogatyva. Pavyzdžiui, mano yra padaryta, kad prie Ūkio ministerijos, dabartinė Vyriausybė, aš manau, gal norėtų ją turėti prie pačios Vyriausybės, prie savęs išikūrusi. Aš nekeliu klausimo, prie ko ji turėtų būti. Tuo metu buvo apsispręsta, kad Ūkio ministerija ir turėtų tokį institutą prie savęs turėti. Kas yra? Socialinės apsaugos ir darbo ministerija daugiau atlieka socialines funkcijas, Ūkio ministerija skiria finansavimą, skiria paramą verslui ir panašiai. Tas pat yra ir su Švietimo ministerija, kai Švietimo ministerija tik formuoja, kokių specialybių reikia žmonių, bet realiai visa tai yra Ūkio ministerija ir pinigus skiria pati Ūkio ministerija. Buvo nuspręsta, kad Ūkio ministerija turėtų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia G. Skaistė. Ir paskutinė klaus I. Šimonytė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš norėjau paklausti. Jūs rašote, kad darbo jėgos paklaustos ir pasiūlos analizės, prognozės ir užimtumo neatlieka kitos institucijos. Bet iš esmės Užimtumo rėmimo įstatyme nurodyta, kad tas funkcijas atlieka Darbo birža. Ar neatrodytų, kad reikėtų tada paraleliai teikti ir įstatymo projektą, kad išbrauktume iš Darbo biržos funkcijų tuomet?

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Jūs esate teisi, ką kolegė R. Budbergytė ir klausė. Patikėkite manimi, mes turime tokį tuščią langą, jeigu taip galima pasakyti, su šita informacija. Dėl ko aš sakau, kad Darbo birža neatlieka savo tiesioginių funkcijų, ką turėtų atlikti. Ji yra kaip įdarbinimo agentūra ir šiandien, jeigu pažiūrėtume valstybėje šiandien, tai geriau valstybei samdyti įdarbinimo agentūrą, kad įdarbintų žmogų, negu kad išlaikyti Darbo biržą, nes jos prigimtinė teisė yra visai ne tai, ką ji šiandien daro. Mano bent įsitikinimu, nežinau, kaip kiti kolegos mano, bet, mano įsitikinimu, tai nėra tai, ką ji šiandien atlieka.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir paskutinė klausia I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamas teikėjau, jūs turbūt neabejotinai žinote, kad ta agentūra, kurios pagrindu yra norima šitai daryti, yra iškaba, ir daugiau nieko. Maža to, visiškai neseniai Vyriausybė pasiūlė tai iškabai suteikti visai kitokį turinį, t. y. pavesti valstybės valdomų įmonių koordinavimo centro funkcijas. Klausimas. Kaip dabar dera tai, kad į tą patį tuščią puodą visi meta visas savo idėjas? Aš suprantu, kad jūsų pasiūlymas įregistruotas dar buvusioje kadencijoje, bet čia turbūt Vyriausybė turėtų kaip nors tą reikalą peržiūrėti ir apsispręsti, ką vis dėlto tos institucijos pagrindu būtų galima, o ko negalima būtų padaryti.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Jūs beveik ir atsakėte į klausimą, nes iš tikrųjų tai buvo ana kadencija. Kaip žinote, mes tą iškabą... Ir jūs labai puikiai prisimenate, kaip ji turėjo būti atgaivinta. Vyriausybė, matydama, kad dabar ši institucija realiai neturi jokių funkcijų, nieko ji realiai neatlieka, ji teisingą ir priėmė sprendimą. Kadangi Investicijų įstatymas atėjo su dabartiniu ministerijos, o mano eina kaip paralelinis, aš manau, dėl to reikia Vyriausybės išvados dėl to paties projekto, kad Vyriausybė apsispręstų, kokį formatą ir kur ji nori ją matyti. O kad šitą instituciją mes turime turėti arba institutą, tai yra mūsų visų čia sėdinčių salėje darbas ir, ko gero, yra ateitis, ant ko turėtų būti statoma ir kokia mūsų vizija būtų matoma.

PIRMININKĖ. Atsiprašau. Ar teisingai supratome, jūs siūlote Vyriausybės išvados?

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Aš siūlau Vyriausybės išvados, nes Vyriausybės išvada... dar kartą sakau, dabartinė Vyriausybė tą instituciją kaip ir pertvarko, nes jai funkcijų nėra. O dabar, jeigu šiame įstatyme atsirastų, tai Vyriausybė numatytų kur nors arba sugalvotų, prie ko ta institucija būtų prijungta. Todėl tam ir reikia, nes įstatymas atėjo vėliau, negu Vyriausybė priėmė sprendimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė prieš – G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Labai ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiama kolegė, tai yra užvakar dienos logika grindžiamas sumanymas kiekvienai žinybai, kiekvienai ministerijai bandyti sutelkti vadinamuosius intelektinius arba mokslinius ar akademinus pajėgumus. Mano supratimu, jau seniai esame nuėję į priekį tiek, kad mes galime remtis profesionalais, kurių yra aukštosiose mokyklose, yra nevyriausybiniis sektorius, yra ekspertinės pajėgos ekonomikos srityje Lietuvoje tokios plačios, kurių niekaip neįmanoma suburti į valdišką organizaciją. Jau ankstesnės socialdemokratų Vyriausybės laikotarpiu mėginimų įbrukti tokią instituciją į įstatymą priimant Mokslo ir studijų naujos redakcijos įstatymą buvo. Buvo vieningai suprasta, kad nereikia

eiti šiuo keliu, dabar vėl grįžtama prie to. Aš manau, kad tai yra siauri žinybiniai vienos ministerijos interesai, ir nieko daugiau. Kolegos, kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – J. Imbrasas. Prašau.

J. IMBRASAS (TTF). Dėkui, gerbiama pirmininke. Aš siūlyčiau pritarti R. Žemaitaičio siūlymui, nes tą, ką kalbėjo gerbiamas kolega G. Steponavičius, mes žinome rezultatus to instituto (jis neįvardijo), bet žinome rezultatus, ką mes šiandien turime valstybėje. Taigi siūlau pritarti R. Žemaitaičio siūlymui, tegul Vyriausybė teikia išvadas, galbūt ras ką nors tokio bendro su Vyriausybės jau pateiktu siūlymu. Trumpai tiek.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. Prašome, gerbiamieji kolegos, balsuoti po pateikimo. Kas pritariate Investicijų įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4587?

Balsavo 93 Seimo nariai: už balsavo 29, prieš – 27, susilaikė 37. Įstatymo projektui nepritarta.

Ar atmetame, ar gražiname iniciatoriui tobulinti? (*Balsai salėje*) Tobulinti. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Siūloma balsuoti. Kas už tai, kad tobulintume, spaudžia mygtuką „plus“, kas už tai, kad atmestume, spaudžia „minus“.

Lygu. Teks dar kartą balsuoti. Ar gražiname iniciatoriui tobulinti, ar atmetame įstatymo projektą? (*Balsai salėje*) R. Žemaitaitis prie šoninio mikrofono. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Mieloji pirmininke, aš siūlau atmesti. Aš turėsiu, ką kalbėti apie valdančiąją daugumą, kai Vyriausybė panaikina projektą ir nemato valstybės vizijos. Atsakydamas G. Steponavičiui ir kitiems. Šiaip tai reikėtų pažiūrėti, kaip Ekonomikos institutas (...) priešakyje susikūrė biznį ir atliekamus valstybės projektus, kur valstybės ateitis buvo formuojama 20 ir 50 metų į priekį, pardavinėjo neaiškiems žmonėms. Galvokime, kokį... Aš tai sakau, jūs man atleiskite, aš turėsiu, ką kalbėti būdamas opozicijoje.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų dar kartą patikinimą, kad iš tikrųjų turime balsuoti, ar gražiname tobulinti, ar atmetame. Gerbiamieji Seimo nariai, skelbiu balsavimą. (*Balsai salėje*)

Balsavo 94 Seimo nariai: už tobulinimą 39, 55 pasisakė, kad reikia atmesti.

Tokius turime rezultatus. Replika po balsavimo – P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiamas Remigijau Žemaitaiti, štai jums suteikta proga kalbėti. Prašom išnaudoti ją.

PIRMININKĖ. Ačiū. Įstatymo projektas Nr. XIIP-4587 atmestas.

11.39 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 484 ir 491 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4836, Vandens įstatymo Nr. XIII-474 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4837 (pateikimas)

Gerbiamieji Seimo nariai, kadangi yra atvykęs pranešėjas, gal sutiksime leisti pateikti mūsų darbotvarkės 1-15a ir 1-15b klausimus, įstatymų projektus Nr. XIIP-4836 ir Nr. XIIP-4837? Galime leisti vidaus reikalų viceministrui Č. Mulmai pateikti minėtus įstatymų projektus. Tai būtų Administracinių nusižengimų kodekso 484 ir 491 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir Vandens įstatymo Nr. XIII-474 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Tai būtų jo lydymasis. Jūs kartu pateiksite?

Č. MULMA. Taip.

PIRMININKĖ. Prašau pateikti. Toliau posėdžiui pirmininkaus A. Nekrošius. Gerbiamas pranešėjas, prašom pateikti minėtus įstatymo projektus.

Č. MULMA. Ačiū. Gerbiami Seimo nariai, pristatau Administracinių nusižengimų kodekso 484 ir 491 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos vandens įstatymo 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

Tikslas ir esmė. Administracinių nusižengimų kodekso 484 ir 491 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas parengtas siekiant numatyti griežtesnę administracinę atsakomybę už alkoholinių gėrimų vartojimą viešosiose vietose arba neblaivaus asmens pasirodymą viešosiose vietose bei už Saugaus elgesio paviršinio vandens telkinių vandenyje ir ant paviršinio vandens telkinių ledo taisyklių pažeidimus.

Siūloma sugriežtinti administracinę atsakomybę už alkoholinių gėrimų gėrimą viešosiose vietose arba neblaivaus asmens pasirodymą viešosiose vietose ir pakeisti Administracinių nusižengimų kodekso 484 straipsnio 1 dalies sankciją nustatant baudą nuo 20 iki 100 eurų. Už tokių veikų padarymą pakartotinai 2 dalyje nustatyti baudą nuo 100 iki 200 eurų. Pažymėtina, kad administracinės atsakomybės sugriežtinimas už alkoholinių gėrimų vartojimą viešosiose vietose kaip alkoholio prieinamumo mažinimo priemonė numatyta 2016 metų veiksmų alkoholio vartojimo problemoms spręsti plane. Atsakingas vykdytojas – Vidaus reikalų ministerija.

Atsižvelgiant į tai, kad asmenis būtina atgrasyti nuo administracinių nusižengimų darymo ir siekiant skatinti atsakingą asmenų požiūrį į savo ir aplinkinių sveikatą bei gyvybę, įvertinus dides gelbėjimo darbų organizavimo ir vykdymo išlaidas, ANK projektu siūloma nustatyti administracinę atsakomybę už Saugaus elgesio ant paviršinio vandens telkinių ledo taisyklių pažeidimus ir tokius Saugaus elgesio vandenyje taisyklių pažeidimus kaip maudymasis draudžiamose vietose arba draudžiamu laiku, apsvaigus nuo alkoholio, narkotikų, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų, ir ženkliai padidinti baudas už minėtų taisyklių nesilaikymą, tai yra nustatyti baudą nuo 100 iki 500 eurų, o už tokių veikų pakartotinumą nustatyti baudą nuo 500 iki 900 eurų.

Įvertinus tai, kad į Administracinių nusižengimų kodeksą neperkeltos šiuo metu galiojančio Administracinių teisės pažeidimų kodekso 5 straipsnio nuostatos, pagal kurias savivaldybių taryboms numatomi įgaliojimai tvirtinti taisykles, už kurių pažeidimą atsiranda atsakomybė pagal atitinkamus straipsnius, o teisinis pagrindas savivaldybių taryboms patvirtinti atitinkamas taisykles atsirastų tik tada, jeigu tokia teisė būtų numatyta specialiajame įstatyme.

Kartu su ANK projektu teikiamas Vandens įstatymo 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, kuriuo siūloma nustatyti, kad Saugaus elgesio paviršinio vandens telkinių vandenyje ir ant paviršinių vandens telkinių ledo taisyklės tvirtina savivaldybių tarybos. Ačiū.

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Dėkojame pranešėjui. Jūsų nori paklausti K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas pranešėjau, sakykite, ar jūs pats tikite tuo, ką šnekėjote? Iš šalies žiūrint ir stebint, tas jūsų pateiktas įstatymo projektas skamba gana juokingai.

Visų pirma kodėl? Dėl to, kad yra kalbama vien tik apie „ant paviršinių vandens“, „ant telkinių“, „ant ledo“, paliekama nuošaly „ant stogo“, „po stogu“ ir t. t. Svarbiausia, tai primena maždaug Europos Parlamento anksčiau priimtą įstatymą dėl varlių migracijos, kuris buvo priimtas. Čia lygiai tas pats yra. Tos numatomos baudos neaišku už ką. Jeigu sėdėjimas ant ledo suponuoja baudas, kas tai? Iš tikro tai paties žmogaus pasirinkimas. O jeigu reikia eiti gelbėti, jie turi žinoti, kad už tai turės labai brangiai sumokėti. Bet administraciškai tai reguliuoti ir administruoti, aš neįsivaizduoju, kaip yra įmanoma. Ačiū.

Č. MULMA. Tikslas čia yra apsaugoti žmogaus sveikatą ir gyvybę. Šiaip ar taip, nėra kalbama apie žuveles ir varles. Vėlgį čia teisinės vertybės prizmė vertinama yra.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų nori paklausti R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Sekundėlė! Iš tikrųjų dabar prasidėjo tokios baudų didinimo lenktynės. Kaip aš suprantu, jūs ten ministerijoje nelabai turite išvis ką veikti, tai dabar tikrai skelbiate aukcionus kiekvieną rytą, kas didesnę baudą pasiūlys už ką nors. Ar galite man pasakyti konkrečius skaičius finansine išraiška, kiek baudų buvo paskirta, kiek baudų buvo į biudžetą? Nes, kiek aš žinau, antstoliai išsijuosę turi darbo ir jų nesurenka. Kaip įsivaizduojate, kiek jūs čia surinksite daugiau į biudžetą pinigų?

Č. MULMA. Atsakymo neturiu, kiek surinksime daugiau, bet galiu pasakyti, kad gelbėjimo darbų kaina vienu atveju nuo 100 iki 1 tūkst. eurų. Tokių per metus yra apie 500.

PIRMININKAS. Dėkoju.

Č. MULMA. Dabar tokių skaičių neturiu.

PIRMININKAS. Jūsų norėtų paklausti S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas pranešėjau, prisijungsiu prie kolegos K. Glavecko pasakymo, kad iš tikrųjų pats įstatymas keistas savo ruožtu. Man atrodo, daugelis Lietuvos moterų jums pritartų, nes vyrus reikėtų ne tik gelbėti, bet gelbėti nuo priklausomybės. Gal uždrauskite arba įtraukite žvejybą į priklausomybių ligų sąrašą? Lietuvoje vyrai žvejys ir visada jie bus ant ledo

tol, kol atrodys, kad tai bus saugu. Gelbėjimas yra mūsų institucijų pareiga, bet turbūt nereikėtų uždrausti jiems iš esmės žvejybos. Kas šitame aiškinamajame rašte kalbama, tai iš esmės kiek darbo turi Priešgaisrinės apsaugos gelbėjimo tarnyba. Faktas kaip faktas. Bet jūs einate link to, kad bus draudžiama žvejoti ir kaip padaryti žvejybą dar brangesnę negu ji šiandien yra. Ar galėtumėte pagalvoti apie alternatyvius sprendimo būdus?

Č. MULMA. Pagrindinis įstatymo tikslas yra atgrasinti žmones nuo alkoholio vartojimo. Saugaus elgesio taisyklės turėtų numatyti jų elgesį ant vandens telkinių, prie jų ir t. t. Vėlgi yra kalbama apie pasekmes jų gyvybei ir sveikatai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų nori paklausti V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, aš noriu paklausti apie Vandens įstatymą. Čia yra nuostata, kad Saugaus elgesio paviršinių vandens telkinių vandenyje ir ant paviršinių vandens telkinių ledo taisyklės tvirtina savivaldybių tarybos. Dabar yra vandens telkinių kaip Kauno marios, Kuršių marios, ežerų, kurių teritorija eina per kelias savivaldybes. Tai ten kurios savivaldybės galios taisyklės? Kaip jas nustatyti, nes jeigu kažkur vidury marių pažeis taisyklės ar ant ledo, ten nėra ribų? Kurios savivaldybėms taikyti? Ar čia nekils ginčų?

Č. MULMA. Manau, kad ne. Ribos yra aiškios.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų nori paklausti V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Klausimas pranešėjui labai paprastas. Kad pasirodytų vandenyje neblaivus, turi prieš tai pabūti viešojoje vietoje neblaivus. Jūs griežtinate atsakomybę už girtą pasirodymą viešojoje vietoje ir dar labiau griežtinate atsakomybę už girtą pasirodymą plažėje. Jūsų teisiniu vertinimu, plažas nepatenka į viešosios vietos sąvoką? Kokia sankcija bus taikoma girtam pasirodžius viešojoje vietoje – plažėje? Ar 484 straipsnio, ar 491 straipsnio?

Č. MULMA. Abiem sunkesnis, (...) lengvesnis.

V. GAILIUS (LSF). Jūs teisus?

Č. MULMA. Manau.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų nori paklausti R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Laba diena. Yra senos žvejo kultūros tradicijos nuo senų senovės. Yra iki trijų laipsnių stipri, kaip sako, arbata pasišildyti žvejui. Iš esmės aš jums pritariu, bet norėjau pasiteirauti, nuo kiek iki kiek laipsnių matuojamas tas alkoholio laipsnis, kad būtų galima bausti viešojoje erdvėje?

Č. MULMA. Čia jau kalbama ne apie alkoholio laipsnį, o apie buvimą neblaiviam.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Tai alkotesteriu nustatys...

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų nori paklausti P. Čimbaras.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). ... komisijos ir vaiko teisių kontrolieriaus įstaigos.

P. ČIMBARAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai klausausi ir galiu pasakyti, kad jūs neatsakote į Seimo narių klausimus. Jūs tik galva palinksite – taip arba ne. Aš tikrai prisidedu prie savo kolegų, čia yra visiškai absurdas. Visiškai, galiu pasakyti. Ir man gaila, kad jūs kovojate su pasekmėmis, ar ne? Bet iš tikrųjų reikia spręsti priežastis, o mes tik baudos, baudos, baudos... Ir neaišku, kaip bus su paplūdimiais, neaišku, kaip su žmogumi, sėdinčiu ant liepto: tai bus ant vandens, prie vandens – irgi nėra aišku. Įdomu, kas šitai kontroliuos. Jeigu jis ant vandens, policija neturi teisės, tai yra Aplinkos apsaugos departamento..., bet jis neturi teisės tikrinti, turės kvieisti policininką. Ar jūs apskaičiavote, kokios šito darbo sąnaudos?

Č. MULMA. Vienaip ar kitaip tarnybos dirba, dirba nuolat, ir tas kasdienis darbas įeina į tas darbo sąnaudas. Kvies viena kitą tarnybos, jeigu reikės, padės vieni kitiems.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Aš jau pagalvojau, kad jūs sieksite uždrausti maudytis nenurodytose, nepritaikytose tam vietose. Bet paskaičiau, kad lygtai šito nėra ir bus dar galimybė pasimaudyti. Ir ne tik maudynės, bet dabar dėl priežiūros. Sustiprinate nuobaudų sistemą, tačiau, kaip ir kolega P. Čimbaras paminėjo, kas vykdytą priežiūrą? Mano klausimo esmė, ar nesiruošiate suteikti didesnių įgaliojimų viešosios tvarkos skyriams, jeigu tokie, be abejo, savivaldybėse yra. O jeigu nėra, tai skatinti, kad jie būtų įsteigti ir tokias priežiūros funkcijas, reglamentuojamas įstatymu, nustatyta tvarka būtų leista jiems vykdyti. Ačiū.

Č. MULMA. Aš manau, kad viskas įmanoma. Galimas ir toks kelias, kodėl ne. (*Balsai salėje*)
Kol kas taip paliksim.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiamasis pranešėjau, o kaip bus su tais, kurie yra pastovūs, viešosiose vietose matomi, bet jie niekada neturės lėšų susimokėti toms baudoms? Ką su jais darysite? Ar uždarinėsite ir koks nors bus administracinis areštas, nes šiame jūsų siūlyme tai neatsispindi, kaip bus su tokiais piliečiais? Ačiū.

Č. MULMA. Tokios priemonės čia nenumatytos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Paklausius kolegų klausimų, susidaro toks vaizdas, kad mes, Seimo nariai, neišgėrę negalime ateiti iki vandens, o jau žvejojti tai tik gerai padarius ir būtinai, kad ledas traškėtų po kojomis. Aš manau, kad šiame įstatyme kalbama apie atgrasymą nuo alkoholio, o ne tai, kur gulėti ir kaip sėdėti. Todėl mano klausimas pranešėjui... Pritariu, jeigu mes tikrai norime kovoti su alkoholiu, jeigu mes norime saugoti mokesčių mokėtojų pinigus, kai reikia malūnsparniais gelbėti dešimtis užlipusių ant ledo, nors visur parašyta, kad nelipkite, nes galite įlūžti. Mano klausimas, kodėl pasirinkote tiek didinti baudas? Ar derinote su kitų teisės aktų baudų dydžiais?

Č. MULMA. Kaip jūs ir minėjote, pagrindinis tikslas – atgrasinti nuo alkoholio vartojimo, todėl buvo pasirinktos tokios sumos ir įstatymas perėjo vertinimus ir visas derinimo procedūras.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui, galite atsisėsti. Motyvai dėl viso paketo. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, tikrai remiu šią įstatymo projektą, jeigu mes tikrai norime mažinti alkoholio prieinamumą, pasekmes, kurias mes patiriame dėl alkoholio vartojimo. Ir mūsų piliečių saugumas, kai kuris nors girtas ar psichotropinių medžiagų prisiuostęs pilietis... Paskutiniai atvejai, kai nužudo, papjauna ar dar kitus dalykus padaro... Aš manau, siūlymas yra teisinga linkme.

Lygiai taip pat, kaip ir kito straipsnio, kuris kalba apie gelbėjimo operacijas ir pakartotiną lipimą ant ledo ar dar ko nors darymą. Tai yra mokesčių mokėtojų pinigai, mes turime tą matyti ir spręsti šią klausimą, o ne kiekvieną kartą paklausti, ar užtenka pinigų gelbėjimo operacijoms. Aš manau, kad šitie piliečiai, kurie rizikuoja savo gyvybe, po to rizikuoja mokesčių mokėtojų pinigais, turi už malonumą susimokėti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonė prieš – K. Glaveckas. Nėra. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Man atrodo, kad... Dėkoju. Aš tiesiog galvoju, kad reikia vadovautis įrodymais grįsta praktika ir tuo, ką kalba Pasaulio sveikatos organizacija, kuri sako, kad jeigu norime mažinti alkoholizmą, ne baudomis tai turime daryti, o turime mažinti alkoholio vartojimo prieinamumą. Ir tai įrodymais grįsta, jog būtent tai mažina alkoholio vartojimą, o ne baudų didinimas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonė už – K. Mažeika.

K. MAŽEIKKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš tikrai pritardamas pataisoms galiu pasakyti ir replikuodamas Mykolui, kad išties šios dvi priemonės tikrai nesikerta tarpusavyje, jos tik viena kitą papildo. Jeigu paanalizuotume situaciją, kiek nelaimių nutinka būtent žiemą ant ledo ar vasarą valtyje, kiek išvirsta ir tragiškai pasibaigia nelaime, tai daugeliu atvejų nukentėję būna apsvaigę nuo alkoholio arba kitų psichotropinių medžiagų. Tai iš tiesų su ta mintimi manau, kad tikrai turime kovoti, ypač kalbant apie pajūrio regioną, kur yra inspekcija. Ji tikrai turi visas galimybes, tikrina ir tikrai turėtų užkardyti daug nelaimingų atsitikimų. Kviečiu visus palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi, kolegos, kviečiu balsuoti. Kas palaiko šių įstatymų straipsnių pakeitimo įstatymų projektus, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 56, prieš – 8, susilaikė 19. Po pateikimo įstatymų projektams pritarta. Siūlomi komitetai: Teisės ir teisėtvarkos komitetas – dėl pirmo, dėl antro – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. (*Balsai salėje*)

Dėl projekto Nr. XIIP-4836 pagrindinis būtų Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Prieštaraujančių nėra? Bendru sutarimu.

Siūloma svarstyti gegužės 23 dieną.

O dėl įstatymo projekto Nr. XIIP-4837 pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Papildomų nėra? Niekas nesiūlo. Gerai. Siūloma svarstyti taip pat gegužės 23 dieną.

11.59 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4582, Miškų įstatymo Nr. I-671 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4583 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-9a ir 1-9b klausimai – Žemės įstatymo Nr. I-446 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4582. Pranešėjas – A. Bogdanovas, viceministras. Gal galite pristatyti abu įstatymų projektus kartu?

A. BOGDANOVAS. Taip, taip, be abejo. Laba diena. A. Bogdanovas, žemės ūkio viceministras. Norėčiau pristatyti jums iš karto abu 1-9a ir 1-9b klausimus – Žemės įstatymo Nr. I-446 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir Miškų įstatymo Nr. I-671 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Įstatymų projektais siekiama aiškiai atskirti valstybinės žemės ir miško perdavimo savivaldybėms patikėjimo teise atvejus ir taikomą tvarką. Miškų įstatyme numatyta (...) šią valstybės deleguotą funkciją – prižiūrėti, saugoti ir tvarkyti viešosios paskirties rekreacijai ir poilsiui patikėjimo teise gautus valstybinės žemės sklypus. Taip bus numatyta tiksli ir apibrėžta valstybinė funkcija, kuriai atlikti savivaldybėms patikėjimo teise, pabrėšiu, būtų perduodami valstybinės miško paskirties žemės sklypai Žemės įstatymo nustatyta tvarka.

Perduodant patikėjimo teise valstybinės miško žemės sklypus savivaldybėms, praktiškai susiduriama su Žemės įstatymo 7 straipsnio nuostatų taikymo problema, kadangi kyla neaiškumų, kokia tvarka šie žemės sklypai gali būti perduodami savivaldybėms. Todėl ir tenka... Žemės įstatymo 7 straipsnio 3 ir 5 dalyse yra nustatytos specialiosios normos, kurios reglamentuoja kaip tik valstybinės miško žemės sklypų perdavimo patikėjimo teise tvarką. Todėl minėti žemės sklypai gali būti perduodami tik pagal šią tvarką, kas reiškia, kad jie negali būti perduodami Žemės įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje nurodytoms reikmėms – kaip kitų paskirčių žemės sklypai. Todėl ir siūlome šiuo įstatymo projektu aiškiai atskirti valstybinės žemės perdavimo savivaldybėms patikėjimo teise atvejus ir taikomą tvarką ir nustatyti, kad savivaldybėms valstybinės miško žemės sklypai perduodami pagal Žemės įstatymo 7 straipsnį. Galbūt trumpai būtų tiek.

Kad būtų dar paprasčiau suprasti, tai šitie įstatymai eina kartu, nes vienas be kito negali. Esmė tokia, priešistorė, kad yra buvę jau bent du atvejai, vienas 2015 metais Varėnos savivaldybėje, kai buvo perduotas 3,37 hektaro valstybinei funkcijai vykdyti valstybinės žemės plotas, ir 2015 metais Švenčionių savivaldybėje, kur buvo perduota 13,66 hektaro miškų ūkio paskirties sklypų valstybės funkcijai vykdyti. Šiandien taip pat yra prašymų, keturios ar penkios savivaldybės prašo to paties – perduoti joms valdyti panaudos teise miškų paskirties valstybinės žemės sklypus. Kadangi teisiškai nelabai tai galime daryti, yra teisinė kolizija, tai tenka tiesiog pakoreguoti šiuos kelis straipsnius. Gal būtų tiek.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Jūsų norėtų paklausti nemažas kiekis Seimo narių. Pirmininkas – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, suprantu, kad jūs toje sistemoje gana jaunas arba naujas dirbantis žmogus. Ar jūsų teikiamu pasiūlymu jūs kalbate apie tai, kad perduotume žemės sklypą tik valstybės reikmėms įgyvendinti? Ar jūs apskritai kalbate apie visos žemės perdavimą savivaldybėms ir tvarkymą? Tai vienas klausimas.

Antras yra išvestinis. Kiek jums žinomas prieš tai buvęs Prezidento veto, kada irgi buvo keičiamas įstatymas ir kada iš savivaldybių kaip tik atėmė teisę tvarkytis su savo žemėmis, vadovaudamiesi vien Vilniaus savivaldybei keršto planu? Man įdomu, ar jūs suderinote su prezidentūra, ar ne, nes aš kažkaip jaučiu kvepiantį veto.

A. BOGDANOVAS. Galiu atsakyti. Šitie valstybinės miškų paskirties žemės sklypai... Apskritai mes to nesvarstome ir to dabar nėra pateikta. Čia yra pateikta tik dėl miškų paskirties sklypų. Tai nedideli sklypai miesto teritorijose, kurie yra skirti išskirtinai tik rekreacijai ir poilsiui, tai yra

dažniausiai savivaldybės prašo šių sklypų, įsisavinant europines lėšas, sutvarkyti parkus, poilsio zonas, todėl šiuo klausimu galima tik tokia paskirtis.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų norėtų paklausti E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis viceministre, iš tiesų aš norėjau klausti, kiek maždaug savivaldybių turi problemų su perimtais miškais ir nevykdo tų funkcijų, dėl kurių buvo pasižadėta? Norėčiau sužinoti vis dėlto, dėl ko jos nevykdo, nes iš tikrųjų, jeigu savivaldybės taryba priima, ji žino, ką darys. Kur čia buvo pažeidimai ir kodėl atsisakė rekreacijai paimti tuos sklypus tos dvi minėtos savivaldybės? Kur čia yra problemos? Ačiū.

A. BOGDANOVAS. Iš tikrųjų tos dvi savivaldybės, kurias aš minėjau, tai Varėnos ir Švenčionių savivaldybės, tuos sklypus gavo. Mes juos suteikėme joms, ir šiandien yra prašančios dar keturios ar penkios savivaldybės lygiai to paties – būtent paimti tuos sklypus ir juos tvarkyti pačioms. Daugiau nežinau...

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamasis viceministre, pristatydamas Vyriausybę ir prisistatydamas, žemės ūkio ministras įvardino jus kaip žmogų, panašiai kaip „Dviračio šou“ Virgį, kuris sutvarkys valstybinę žemėtvarką. Šiandien pirmas jūsų debiutas prieš Seimą, šiek tiek nuviliantis, nes ateinate su minimalia korekcija. Šiandien yra žymiai žymiai didesnių žemėtvarkos problemų, jūs ateinate nuo savo Žemės ūkio ministerijos ir pasiūlote mikropasiūlymą, kuris kažką išspręstų dėl santykių tarp Vyriausybės ir savivaldybių. Mano klausimas yra toks: kodėl, pavyzdžiui, praeitą savaitę Lietuvos savivaldybių asociacijos valdyba kreipėsi į jus dėl žemės disponavimo perdavimo savivaldai? Kodėl iš esmės nėra vykdomas Vyriausybės programos 71.7 punktą, kad savivaldybėms būtų suteikta teisė disponuoti valstybine žeme? Ir vėl kalbama apie tai, kad Vyriausybė duos leidimus ir duos patikėjimo teise savivaldai ar mišką, ar žemę. Kodėl iš esmės nekalbama apie reformą? Dėkui.

A. BOGDANOVAS. Dėkui už klausimus. Visų pirma šis įstatymo projekto pakeitimo įstatymas yra pateiktas daug anksčiau, negu aš apskritai esu paskirtas. Dėl perdavimo savivaldybėms teisės disponuoti valstybine žeme tai mes jau kitą savaitę organizuojame pirmą susitikimą su Savivaldybių asociacija ir kitomis suinteresuotomis institucijomis dėl šito klausimo sprendimo, diskusijas. Kodėl aš pirmą kartą čia ir jus nuvyčiau, nežinau, tiesiog taip nutiko, kad pirmą kartą atėjau būtent su tokiu pasiūlymu, o ne kitokiu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų nori paklausti V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamasis viceministre, aš norėjau paklausti, čia kalbama apie antros B grupės, tai yra rekreacinius miškus, ar įeina kitos miškų grupės į šitą pasiūlymą? Ir konkrečiai pasigendu numatytų funkcijų, kas ką konkrečiai galėtų, ar jie tik tvarkymo funkcija, rekreacinių objektų įrengimas, tvarkymas, ar konkrečiai, tarkime, kirtimas, miško sutvarkymas, medienos panaudojimas, iškirštų, nes rekreaciniuose miškuose tam tikros tvarkymo taisyklės yra. Šito pasigendu. Ar tai numatyta, nes pagal aiškinamąjį raštą nenumatytos savivaldybių lėšos šitiems miškams tvarkyti? Taip pat gal reikėtų Aplinkos ministerijai parengti įgyvendinamuosius teisės aktus, numatančius konkrečiai šitų funkcijų įgyvendinimą?

A. BOGDANOVAS. Atsakysiu – taip, tai yra tik rekreacinės paskirties sklypams ir ne, nebūs galima pjauti miško ar kitaip, jį bus galima tik sutvarkyti. Tai yra pritaikyti rekreacijai, tai yra poilsio reikmėms.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų nori paklausti V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Dabar santykiai tarp savivaldybių, Žemės tarnybos gana komplikuoti, netgi ten aiškinasi santykius teismuose. Ar tie pakeitimai nesukels dar daugiau painiavos? Gal iš tikrųjų reikia atiduoti savivaldybėms tvarkyti jų teritorijoje ne žemės paskirties, bet kur miestų žemė, ir tegu jie tvarkosi? Gal bus mažiau ginčų ir didesnė atsakomybė kažkokios vienos institucijos? O dabar visokie ginčai, teismai, ir vėl juokingai atrodo valstybės mastu, kai valstybės institucijos nesusikalba tarpusavyje.

A. BOGDANOVAS. Šitas įstatymo pakeitimas kaip tik ir suteikia aiškumo, nes anksčiau perduodant savivaldybei panaudos teise valdyti miškų ūkio paskirties sklypus neviseškai aiškiai bu-

vo reglamentuota. Todėl mes perdavėme keletą, bet vėliau mus sustabdė. Todėl šis pakeitimas kaip tik atneša aiškumo, o ne jokią dviprasmybę.

O apskritai dėl perdavimo valdyti savivaldybėms valstybinės žemės sklypus tai čia diskusijos klausimas, yra šiek tiek į ateitį, ir šiandien nedrįsčiau kokių nors komentarų sakyti tuo klausimu.

PIRMININKAS. Jūsų taip pat norėtų paklausti R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Dėkoju pranešėjui. Aš noriu paklausti, kaip atsitiks vėliau. Jūs sakote, kad dabar reglamentuosime, kad savivaldybės galės patikėjimo teise disponuoti miško paskirties žemės sklypais rekreaciniais ir visuomenės poreikiams. Bet taip pat įstatyme yra numatyta, kad jeigu savivaldybės funkcijų nevykdys tinkamai, jos gali būti paimitos atgal ir tuomet tie sklypai pakliūs Nacionalinės žemės tarnybos *domèn*. Kas atsitiks su ta niekieno žeme? Ar iš tikrųjų tie sklypai bus įtraukti į gražinamos žemės sąrašus, įgyvendinant amžinąją restituciją? Ir ar NŽT, kol turės tuos sklypus, paimitus iš savivaldybės atgal, atliks tinkamą šių sklypų priežiūrą? Nes mes kalbame apie visuomenei prieinamose vietose esančius sklypus. Ačiū.

A. BOGDANOVAS. Kadangi Nacionalinė žemės tarnyba ir dabar patikėjimo teise valdo šiuos sklypus, tai perdavus juos savivaldybėms panaudos teise valdyti ir taip atsitikus, kad būtų poreikis juos gražinti atgal, nes, sakykime, jos nenaudotų pagal paskirtį, lygiai taip pat grįžtų į Nacionalinę žemės tarnybą. Faktiškai tas balansas niekur kitur nepasikeistų. Tai nenueitų kur nors į privačias rankas ar dar kokias nors kitas rankas. Čia šiuo atveju lieka ta pati *status quo*. Arba ten, arba ten.

O savininkams miškų paskirties žemės sklypai nėra gražinami. Tai miesto teritorijoje...

PIRMININKAS. Dėkojame už atsakymus. Jūsų nori paklausti P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Aš norėjau irgi paklausti jūsų. Kadangi čia patikėjimo teise bus galima perduoti savivaldybei, paskui neatsiras galimybių savivaldybei pakeisti paskirtį, ten vykdyti kokias nors statybas, gyvenamąsias ar panašias? Ar ten yra įdėti visi saugikliai, kad neatsirastų kokių nors statybų?

A. BOGDANOVAS. Patikėjimo teise bet kokių atveju savininkas lieka valstybė. Su valstybe reikės derinti pakeitimą. Be to, čia ir bendrieji planai numato galimą paskirtį. Jeigu bus įkeičiami ir bendrieji planai, tai čia jau yra keletas pakopų, kur reikia vykdyti priežiūrą. Kokiai nors kitai paskirčiai... Apskritai miškų paskirties sklypai nelabai gali būti keičiami, todėl mes nematome jokios rizikos.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų nori paklausti K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena. Kiekvienos įstatymo pataisos turi tam tikrą istoriją ir kažkas jas inicijuoja. Šiuo atveju kokios savivaldybės inicijavo, ar Savivaldybių asociacija inicijavo? Konkrečiai kurias savivaldybes tai labiausiai domina šiandien?

A. BOGDANOVAS. Iš tikrųjų nežinau, kas inicijavo, nes šiek tiek anksčiau įvyko, bet galiu pasakyti, kad šiandien mes turime svarbiausią problemą – tai konkrečiai Švenčionių savivaldybė šiandien yra pateikusi prašymą dėl 2,38 hektaro ir taip pat nori įsisavinti europines lėšas. Bet ji net laukti nelabai gali, kol bus įstatymo pakeitimas. O konkrečiau daugiau nėra tokių, kad ką nors žinočiau dar tiksliau.

PIRMININKAS. Kitas klausiantis – A. Skardžius. Nematau salėje. V. Kamblevičius. Prašom. Taip pat nėra. Tada A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Mano klausimą jau uždavė. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonė už, nuomonė prieš. Ar yra užsirašiusių? Nuomonė už – R. Žemaitaitis. Pranešėjau, prašom.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Aš dar kartą pakartosiu. Iš tikrųjų, aš manau, reikia pritarti. Mes turime keletą savivaldybių, kurios yra ganėtinai miškingos ir kurios nori turėti tuos parkus, galėtų įsisavinti Europos Sąjungos pinigų. Tas pats ir mano apygardoje, kada urėdija tvarko, prižiūri iš savo išlaidų, tai vėlgi urėdija negali parodyti pelningumo, nes parką turi išlaikyti. Jeigu panaudos būdu perduotų savivaldybėms ir savivaldybės galėtų dalyvauti, tai tik sėkmės ir į priekį.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonė prieš. Nėra užsirašiusių.

Skelbiu balsavimą dėl abiejų įstatymų projektų. Kas palaikote, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 77 Seimo nariai. Už – 77, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymo projektams pritarta po pateikimo.

Dėl pirmo įstatymo projekto siūlomas pagrindinis komitetas – Kaimo reikalų, papildomi – Biudžeto ir finansų bei Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetai. Daugiau jokių pasiūlymų nėra. Siūloma svarstyti gegužės 25 dieną.

Dėl antro įstatymo projekto kaip pagrindinis komitetas siūlomas Aplinkos apsaugos, papildomi – Biudžeto ir finansų, Kaimo reikalų ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetai. Kitų pasiūlymų nėra. Siūloma svarstyti taip pat gegužės 25 dieną.

12.17 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 5 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-304 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas yra 1-11 – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 5 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-304. Pranešėjas – viceministras R. Burokas. Prašom.

R. BUROKAS. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, teikiamas svarstyti Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo pakeitimo projektas, kuris parengtas įgyvendinant Vyriausybės nutarimu patvirtintą administracinės naštos mažinimo 2016–2017 metais priemonių planą.

Įstatymo projekto tikslas – panaikinti perteklinius reikalavimus ūkio subjektams, užsiimančiams tabako gaminių prekyba ir gamyba, ir taip mažinti verslui tenkančią administracinę naštą, kuri yra vertinama 78 tūkst. eurų. Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad tabako produktų atitiktį patvirtinančių dokumentą privalo turėti tik šių produktų gamintojai ir importuotojai. Bus panaikinta gamintojų ir importuotojų pareiga kiekvieną kartą, kai jie tabako gaminius parduoda didmenininkams ar mažmenininkams, išduoti šių dokumentų kopijas arba daryti atitinkamą įrašą prekių pardavimo dokumentuose. Prašau pritarti įstatymo projektui po pateikimo.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Jūsų norėtų paklausti trys Seimo nariai. Pirmasis – R. Žemaitaitis. Prašom. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Iš tikrųjų, kolega, aš tik noriu vieną klausimą. Mes praėjusią kadenciją svarstėme. Išvis kas čia buvo sugalvoję ir kokia nauda buvo, kad dabar reikalaujamas šitas dalykas ir kodėl nebuvo galima daug anksčiau šito atsakyti?

R. BUROKAS. Tikrai neturiu atsakymo, kodėl anksčiau ši nuostata buvo atsiradusi. Tačiau norėčiau dar taip pat pabrėžti, kad priėmus įstatymą tabako gaminių atitiktis nustatytiems reikalavimams vis tiek bus užtikrinama galiojančiomis Tabako kontrolės įstatymo nuostatomis, t. y. įstatyme yra uždrausta prekiauti nustatytų reikalavimų neatitinkančiais gaminiiais ir už draudimo pažeidimą yra numatytos baudos.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų taip pat norėtų paklausti K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamasis pranešėjau, iš tikro pagirtina, kad jūs verslui palengvinate sąlygas, sumažinate visą biurokratinę naštą, bet toks klausimas. Sakykite, ar tas įstatymas neprieštarauja jūsų, ne jūsų, tiksliau sakant, dabartinės daugumos planams, kur labai smarkiai kovojama su alkoholizmu ir tabaku? Lyg ir išeina, kad sąlygų palengvinimas yra savotiškas išplėtimas, įėjimo į rinką pagerinimas, tas gali padidinti ir rūkymą. Nelabai suprantu, kaip čia dabar išeina: vienoje rankoje – lyg ir saldainis, kitoje – liniuotė.

R. BUROKAS. Pateikiamas įstatymo pakeitimo įstatymo projektas nei alkoholio, nei tabako prieinamumui įtakos neturės.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui už atsakymus. Galite atsisėsti. Toliau nuomonė už, nuomonė prieš. Užsirašiusių nėra. Skelbiu balsavimą. Kas palaikote šį įstatymo projektą, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 73, prieš – 1, susilaikė 2. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Ekonomikos komitetas, papildomų nėra. Ar turite ką nors pasiūlyti? Daugiau niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti birželio 15 dieną.

12.21 val.

Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XII-2411 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-3977 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XII-2411 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-3977. Pranešėja – E. Radišauskienė. Prašom į tribūną.

E. RADIŠAUSKIENĖ. Laba diena, gerbiamas pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Teikiame svarstyti Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą. Šiuo projektu siūloma atsisakyti įstatymo įgyvendinimo stebėsenos, nes įstatymo įgyvendinimas stebėtas nuo 2013 metų ir nepastebėta, kad šie kvitai darytų neigiamą įtaką viešiesiems finansams ar Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui.

Vadovaujantis šiuo įstatymu ir vykdant stebėseną buvo paskaičiuota, kad į Privalomojo sveikatos draudimo fondą 2016 metais buvo pervesta per 691 tūkst. eurų. Valstybinio socialinio draudimo įmokos už asmenis, kurie teikia šias paslaugas, nėra mokamos. Asmenys, teikiantys žemės ūkio ir miškininkystės paslaugas pagal kvitus, nėra draudžiami socialiniu draudimu ir neįgyja teisės gauti tam tikras išmokas. Įstatymo nuostatos gana griežtai reguliuoja ir apriboja paslaugų teikiamų pagal šiuos kvitus, kategorijas, taip pat paslaugų gavėjų ir paslaugų teikėjų teises ir pareigas, paslaugų teikimo laikotarpį bei (...) prievoles. Atsižvelgdami į tai, siūlome nebevykdyti įstatymo stebėsenos. Prašome pritari projektui po pateikimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjai. Jūsų norėtų paklausti šeši Seimo nariai. Pirmasis – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamoji pranešėja, ar ta stebėseną tokia jau kančia, kad siūlote jos atsisakyti? Gal, kai buvo stebėseną, ir piktnaudžiavimų mažiau buvo? Pagal tuos duomenis, kuriuos pateikėte, vis dėlto keli šimtai atvejų, kai žmonės, dirbę pagal darbo sutartis, buvo pervedami dirbti pagal tuos čekius. Gal neverta atsisakyti? Ar tikrai tai reikalauja daug resursų? Jeigu jau sutaupysite resursus, tai pasakykite, kiek etatų mažinsite, ką čia sutaupysite, kad atsisakote stebėsenos, ar tik palengvinate darbą?

E. RADIŠAUSKIENĖ. Ačiū už klausimą. Pirmiausia dėl etatų. Šiuo metu stebėseną atlieka Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kartu su savo Socialinio draudimo fondo valdyba. Tai nėra didelė administracinė našta, tačiau mes atkreipėme dėmesį, kad nuo 2013 metų nėra tikslinga stebėti, nes mūsų Valstybinė darbo inspekcija, šiaip ar taip, prižiūri didesnę dėmesį kreipdama į žemės ūkį.

Apie procentą. 1,6 % pirmaisiais metais buvo nustatyta perėjimo iš darbo sutarčių dirbti pagal paslaugų kvitus, dabar – apie 4 % su trupučiu. Tokių atvejų nėra nustatyta daug, todėl manome, kad nėra tikslo stebėti, juolab kad tos institucijos, šiaip ar taip, tikrina ir ūkininkus, ir tuos žmones, kurie teikia paslaugas. Manome, kad tai tikrai neefektyvu, nebent būtų kitaip nuspręsta.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų taip pat norėtų paklausti E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Iš tiesų reikia tik sveikinti, kad toks nedidelis kiekis, nes žmonės pradėjo geriau dirbti nauju būdu, negu visai būtų atleisti iš darbo. Tai tikrai nereiškia, kad tie žmonės specialiai dėl paslaugų kvitų buvo pervesti į darbą su paslaugų kvitais.

Norėčiau paklausti. Šiek tiek mažėja besinaudojančių paslaugų kvitais. Gal galėtumėte įvardyti, kodėl yra šio kritimas, pavyzdžiui, nuo 2013 iki 2014 metų? Ar kokie nors ap sunkinimai yra ir kodėl nesinaudojate ta forma tiek, kiek pirmaisiais metais? Ačiū.

E. RADIŠAUSKIENĖ. Ačiū už klausimą. Iš tiesų ne mažėja, o didėja dabar jau. Tik, lyginant su pirmaisiais metais, kai buvo priimtas įstatymas, iš tiesų buvo labai didelis susidomėjimas ir daugelis juridinių asmenų ir fizinių asmenų naudojo šiais kvitais. Matyt, pirmaisiais metais buvo tokia kaip ir euforija, paskui truputėlį vėlgi buvo atsisakyta tos galimybės. Dabar mes stebime tendenciją, kad tikrai naudojasi, ypač naudojasi moksleiviai, nepilnamečiai vasaros atostogų metu. Tikrai esame išplėtę ir sąrašus tų darbų, kurie gali būti atliekami pagal paslaugų kvitus. Tai yra tikrai gana patrauklu. Na, mūsų žmonės galbūt daugiau yra įpratę dirbti pagal darbo sutartis.

Jeigu yra galimybė įsidarbinti pagal darbo sutartis, tai taip, aišku, jie dirba. Tai yra papildoma galimybė dirbti ir užsidirbti, juo labiau išlaikant bedarbio statusą ir gaunant socialinę paramą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų taip pat norėtų paklausti A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama Egle, daug diskusijų buvo dėl kvitų. Nelabai tikiu, kad jūs ten išsijusę dieną naktį stebite juos, analizuojate ir braukiate prakaitą. Apskritai mano klausimas būtų susietas su naujuoju Darbo kodeksu, kuriame atsiranda kitokios darbo sutarties rūšys, labai trumpalaikės. Ar apskritai reikia palikti kvitų sistemą? Mes prikūrėme veiklos rūšių, skirtingai nuo Europos, tirs kartus daugiau ar penkis kartus daugiau ir negalime po to suskaičiuoti, dabar mes dar paliksime įvairių tokių dalykų. Jeigu mes kalbame apie užimtumą, aš suprantu, kad žmogus turi kokį nors užimtumą ir kokių nors pajamų, bet apie sveikatos ar socialinį draustumą nelieka... Kaip suderinti šitą?

E. RADIŠAUSKIENĖ. Ačiū už klausimą. Norėčiau pasakyti, kad paslaugų kvitas nėra darbo sutartis. Iš tiesų, nepriklausomai nuo to, kad bus darbo sutartis, darbo sutartis tai yra ir draudimai, taip, jūs esate teisus, tačiau šiuo atveju tai yra paslauga. Čia jokie darbo laiko grafikai, režimai ir kitos darbo sutarčiai būdingos sąlygos netaikomos, nereikia išdirbti tam tikro valandų skaičiaus, tai yra tikrai teikiama paslauga, kada patogiu ar paravėti žmogui iš ryto anksčiau atėjus, ar dar ką nors. Tikrai nereikia to, ko reikia dirbant pagal darbo sutartis, todėl manome, kad šią lanksčią formą reikia palikti. Tai yra papildoma galimybė padirbėti ir vaikams, jeigu jie nori vasarą užsidirbti šiek tiek pinigų, papildoma galimybė ir kitiems žmonėms, kurie norėtų teikti ūkininkams ir miškininkystės sektoriui tam tikras paslaugas. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūsų taip pat norėtų paklausti K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū, viceministre, už gerą pasiūlymą. Turbūt irgi buvote šios tokios pesimistės, nes dirbote darbo grupėje, kai rengėme šį įstatymą, tačiau jis tikrai visiškai pasiteisino ir tie žmonės, kurie buvo sunkiai įtraukiami į darbo rinką arba jie dirbo nelegaliai, dabar gali dirbti legaliai ir iš jų neatimamos tam tikros pašalpos ar kitos lengvatos. Man tik keista, kaip dabar didieji ekonomistai, kurie priešina kaimą ir miestą, dar jų neįvardina kaip privilegijų, nes paprastai ten suskaičiuavo krūvas privilegijų ir šitą pamiršo. Aš jiems primenu.

Mano klausimas iš tikrųjų būtų... Kai mes tada rengėme, diskutavome, galbūt būtų galima ir išplėsti, tarkim, dėl namų tvarkytojų? Atsirastų kas nors panašaus, kad galėtų tuos darbus dirbti, nes dabar šiuo momentu, pripažinkime, daugelis namų tvarkytojų irgi dirba nelegaliai.

E. RADIŠAUSKIENĖ. Dėkui už klausimą. Iš tiesų taip. Rengiant įstatymo projektą, vienas iš tikslų buvo būtent kova su nedeklaruotu darbu ir jo formalizavimas. Taip, mes galvojame, kad galbūt būtų tikslinga peržiūrėti nuostatas ir pasižiūrėti, gal tikrai būtų galima plačiau taikyti. Tai yra ir namų ūkio sektorius, ir sodininkystė, ir daržininkystė, tam tikros galbūt valymo paslaugos namuose, kas yra labai populiaru. Iš tiesų mes turime daug nustatytų atvejų, kai yra teikiama neįforminant nei darbo sutarties, nei paslaugų sutarties. Mes artimiausiu metu galvosime. Iš tiesų ačiū, tikrai geras pasiūlymas.

PIRMININKAS. Paskutinis Seimo narys, norintis jūsų paklausti, yra R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Jau norėjau klausti kito klausimo, bet atsakė. Kada artimiausiu metu... Aš čia.

E. RADIŠAUSKIENĖ. Oi, nematau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Labas, Lietuva. Norėjau paklausti, artimiausiu metu, tai kada būtų – šiais metais?

E. RADIŠAUSKIENĖ. Mes jau pradėjome galvoti, tai galbūt...

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Super!

E. RADIŠAUSKIENĖ. ...jeigu išeis, ir šiais metais. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjai. Galite atsisėsti.

Toliau nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Turbūt neapsimoka agituoti. Iš tikrųjų teko matyti ir Viešosios vadybos politikos instituto tam tikrą analizę. Iš tikrųjų šis įstatymas iš šešėlio ištraukė Europos Sąjungoje bene daugiausia žmonių, buvo legalizavęsi per paslaugų kvitus. Iš esmės siūlau pritarti stebėsenos pašalinimui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kviečiu balsuoti. Kas palaikote šias įstatymo projekto pataisas, balsuojate už, kas prieš ar susilaikote, spaudžiate...

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 85, prieš nėra, susilaikė 1 Seimo narys. Po pateikimo įstatymo projektas priimtas. Siūlo mi komitetai: Kaimo reikalų komitetas kaip pagrindinis ir papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Daugiau siūlymų nėra. Siūloma svarstyti gegužės 25 dieną.

12.33 val.

Baudžiamojo kodekso 271¹ ir 277¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-479 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Baudžiamojo kodekso 271¹ ir 277¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-479. Pranešėjas – ministras K. Navickas.

K. NAVICKAS. Laba diena, gerbiamos Seimo narės, gerbiami Seimo nariai. Teikiamas Baudžiamojo kodekso pakeitimo įstatymo projektas iš esmės yra inicijuotas Generalinės prokuratūros, išplaukiantis iš to, kada nėra aišku, kas yra ir kaip yra apibrėžiama didelė žala aplinkai. Šį požymį skirtingai traktuoja aplinkos apsaugos kontrolės pareigūnai, kurie siunčia medžiagą baudžiamajai bylai iškelti.

Projektu siūloma 227¹ straipsnio sąvokų išaiškinimą papildyti 2 dalimi, apibrėžti, kad žala orui, žemei, vandeniui, gyvūnams, augalams laikoma didelė, kai nustatoma, kad atitinkamam elementui padarytas reikšmingas neigiamas poveikis, kaip jis apibrėžiamas Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme ir (arba) padarytos žalos atitinkamam elementui dydis viršija 250 MGL.

Projektu nustatomi du alternatyvūs didelės žalos požymiai.

Pirma. Didelė žala aplinkai yra, kai nustatoma, kad atitinkamam elementui padarytas reikšmingas neigiamas poveikis, kaip jis apibrėžiamas Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 32 straipsnyje. Padarius žalą aplinkai, visų pirma įvertinama, ar ši žala nėra reikšminga, ir, jeigu ji yra tokia, paprastai tai žala aplinkai neskaičiuojama pinigine išraiška, o privalo būti teršėjo lėšomis atkurta iki pirminės būklės. Tačiau tai yra išskirtinai pavieniai atvejai ir reikšmingumo kriterijai numatyti ne visiems aplinkos elementams, tik saugomoms rūšims ir jų buveinėms – vandeniui, žemei. Todėl alternatyvus ir papildantis antras požymis didelės žalos aplinkai yra taip pat, kai žala viršija 250 MGL. Skaiciuojant žalą kitiems elementams, naudojamos aplinkos ministro įsakymu patvirtintos metodikos su konkrečiais įkainiais. Pasirinktas būtent 250 MGL dydis pagal analogiją su nusikaltimais nuosavybei ir finansų sistemai. Tokio dydžio žala Baudžiamajame kodekse pripažįstama didelė, kai padaryta žala asmens turtui ir valstybės interesui.

Pritarus siūlomam pakeitimui, taps aišku šio požymio supratimas, nusikaltimų aplinkai reglamentavimas ir praktinis taikymas, formuosis bendra ikiteisminio tyrimo ir teismų praktika, bus aiški riba atskirti baudžiamąją ir administracinę atsakomybę, nes jos atibojamos tik pagal šį požymį. Prašome jūsų pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame ministrui. Jūsų norėtų paklausti penki Seimo nariai. Pirmasis – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas ministre, lyg ir nesitikėtu, kad aplinkos ministras pristatytų Baudžiamojo kodekso pakeitimus. Tiesiog aš manau, kad jūs iš natūros švietėjas, ne baudėjas. Bet pabandykite mane įtikinti po penktadienio jūsų vizito Neringoje. Neringoje jūs matėte aibę atvejų, kai jūsų ministerijai pavaldžios institucijos diskredituoja, kaip reglamentuoja teritorijų planavimą, Statybų įstatymą. Pacituosiu premjero žodžius „Delfi“, ką jis sako: „Tai yra diskreditavimas pačios valstybės, nes neturime daug institucijų, inspekcijų, parkų direkcijų, kurios kiekviena pasidaro savo planą, nesuderina ir tada individualiai sako: o, mano nuomone, ne taip“. Mano didžioji baimė šitą įstatymą jums pristatant yra, kad nekalti verslininkai, pasiklydę prastų įstatymų džunglėse, bus ne tik nubausti administracinėmis bandomis, bet ir baudžiamosiomis. Prašau įvardyti tuos konkrečius pavyzdžius, kurie iš tikrųjų skauda tiek gamtai, tiek orui, tiek nykstančioms rūšims, nes, mano nuomone, šiandien šitas įstatymas bus panaudotas tam, kad būtų reketuojami verslininkai ir iš tikrųjų tie, kurie pasiklydę jums pavaldžių institucijų džunglėse. Dėkui.

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą ir komentarą. Iš tiesų šitie pasiūlymai netaikomi tam jūsų nurodytam atvejui. Konkretus pavyzdys yra praeito penktadienio arba vakar dienos naujiena – Vilniaus rajone išpiltos potencialiai pavojingos atliekos į priešgaisrinį rezervuarą. Jeigu bus nustatyta pagal šituos kriterijus didelė žala aplinkai, mes turėtume instrumentus tuos *niekadėjus* pričiuoti.

Taip pat yra kiti atvejai (...) Utenos rajone, kai buvo renkamos atliekos, paskui nesutvarkytos. Visas šitas siūlymas ir kyla iš tokių konkrečių atvejų, kai mes neturime instrumentų tiksliai apibrėžti, kas yra didelė žala aplinkai.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti P. Čimbaras.

P. ČIMBARAS (LSDPF). Labai ačiū. Gerbiamasis, ir praeitos kadencijos ministras Seime irgi teikdavo įstatymų projektus dėl žalos gamtai, bet, pavyzdžiui, man niekaip nesuprantama, kaip ta žala gamtai yra nustatoma. Aš norėčiau jūsų paklausti. Jeigu ten medžiotojas nelegaliai sumedžioja žvėrį, yra žala gamtai, bet jeigu tas žvėris yra partrenkiamas automobilio, žalos gamtai nėra. Taip? Kaip jūs manote, ar tai yra teisinga?

Antra pastaba apie verslininkus. Kai visi gauna leidimus, pasistato, o dabar mes jam ir baudžiamąją atsakomybę už tai taikysime. Kodėl, pavyzdžiui, jūs čia neteikiate asmeninės atsakomybės tų valdininkų, kurie išduoda leidimus?

K. NAVICKAS. Aš dėl tų šernų negaliu komentuoti, nes tai yra metodikos turinys, kurio aš detalai nežinau.

Dėl statybų. Šita pataisa neskirta dėl statybų. Dar kartą sakau: čia yra konkretūs atvejai, kuriuos aš įvardinau. Tų atvejų gali būti, kada daroma piktdžiugiškai, piktavališkai ta žala aplinkai, ir ji yra nustatoma. Į statybų atvejį, kada būtų baudžiamoji atsakomybė, tai šitas pasiūlymas nenusitaikęs.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų nori paklausti K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, gal iš tikrųjų reikėtų labiau kontroliuoti tas įstaigas, kurioms išduoti leidimai užsiimti žaliavų atliekų rinkimu, kaupimu. Daugelis tokių įmonių, kurios renka, vis dėlto randa visokių, ieško būdų, kaip ir jūsų paminėti pavyzdžiai, kaip prie Trakų padangos degė, paprasčiausiai surenka didelius kiekius ir gauna už tai pinigus, ir numato lėšų arba iššvaisto tuos pinigus jų apdorojimui, utilizavimui. Gal reikia kontrolės, kad nesusikauptų tokie dideli kiekiai, ir tada tokių bėdų neturėtume?

K. NAVICKAS. Labai ačiū už komentarą. Visiškai pritariu tam, ką sakote. Ir mes tikrai ateisime su paketu į Seimą dėl kontrolės stiprinimo ir įgalinimo, bet yra tokių atvejų, kai nesuveikus dėl vieno ar kitų priežasčių, dėl ko mes ir dabar darome savo vidinius tyrimus, visais tais atvejais įvardytus, ir ketiname atiduoti, jeigu bus priežastys, į teisėsaugos institucijas. Tačiau jeigu jau mes turime situaciją, mes neturime šiandien aiškaus instrumento nubausti arba ištaisyti tą žalą. Čia yra ta dalis, pati paskutinė, kai iš tikrųjų dirbant tinkamai aplinkos apsaugos struktūros institucijoms, jos neturėtų būti. Bet jeigu jau yra, tai irgi reikia turėti instrumentus.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų nori paklausti V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Dėkoju, ministre, už drąsą teikiant kodifikuotą įstatymo projektą, nes iš esmės tai Teisingumo ministerijos kompetencija. Tam yra sukurti saugikliai, kodekso priežiūros komitetai, ir tada neatsiranda išbalansavimo sisteminio įstatymo ir kokių nors abejonių dėl nuoseklumo. Šiandien vartojame sąvoką „didelė žala aplinkai, vandeniui, gamtai, gyvūnams, augalams“, kitose normose vartojame „sunkius padarinius aplinkai“. Tai koks čia skirtumas? Siūlyčiau ateityje bendradarbiauti su Teisingumo ministerija, nes yra toks įstatymo projekto išbalansavimas. Ar buvo diskutuota ir dėl kitų normų?

K. NAVICKAS. Ačiū už komentarą ir pastabą. Įstatymas buvo derintas bendra tvarka ir su Teisingumo ministerija.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau klausiančių nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš. A. Skardžius – nuomonė už.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš manau, kad daug žalos buvo padaryta gamtai, kada atsakomybė buvo realiai nereglamentuota. Galėčiau pasakyti, na, sakykim, tokį akivaizdžiausią pavyzdį, kada Švenčionėliuose buvo pastatyta salyklo gamykla ir leista jai prisijungti prie vie-

tinių nuotekų tinklų, prie kurių buvo prijungta keletas mažaaukščių namelių Švenčionėliuose. Dėl to Sudotėlio ežerui buvo padaryta didžiulė žala, jis virto kanalizacijos ežeru, iš kurio vanduo nutekėjo į Žeimeną ir unikalią gamtą realiai sunaikino. Pasirodo, aukščiausias Vilniaus apskrities Aplinkos apsaugos agentūros pareigūnas, išdavęs tą leidimą, liko švarus. Tai štai tokiais pavyzdžiais mes pačių aplinkosaugininkų rankomis sukuriame katastrofas, o atsakomybės jokios. Aš norėčiau paklausti čia esančių arba galbūt ministras galės ten pasidomėti, kodėl liko nenubaustas aplinkosaugos vadovas, išdavęs leidimą didžiulei gamyklai be valymo įrengimų pradėti veiklą ir sunaikinti Sudotėlio ežerą ir Žeimenos baseino fauną ir florą?

PIRMININKAS. Dėkojame už jūsų nuomonę. Nuomonė prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Nesu labai radikaliai nusiteikęs prieš, bet norėčiau tiesiog akcentuoti, kad šiandien yra didelė abejonė, ar kontrolė minėtu A. Skardžiaus atveju ar kitais atvejais yra pagrįsta. Šiandien, ministre, dažnai kalbate viešajame eteryje apie konsolidavimą *radų*, didesnę, aiškesnę kontrolę, nes šiandien kontroliuoja visi, bet kartais padariniai vis tiek įvyksta, skaudūs padariniai. *Delfyje* taip pat aprašyta *radų* vadovų išvyka į Mažeikių sodybą, kuri iš esmės pažeidžia esamą reglamentavimą, ir nesiimama spresti tokių problemų. Man atrodo, aplinkos ministro akcentas turėtų eiti visų pirma į švietėjišką pusę, t. y. per aiškesnę kontrolę, jos konsolidavimą, ir tik po to ateiti link kriterijų ir kokio dydžio baudmės turėtų būti. Bet kadangi jūs pasirinkote pirma pradėti nuo baudos, po to tik kalbėti apie kontrolės kokybę, tai aš mažą remarką ir dėl to susilaukysiu. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkojame už nuomones. Kviečiu balsuoti. Kas palaikote Baudžiamojo kodekso straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 68, prieš nėra, susilaikė 15 Seimo narių. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta. Siūlomi komitetai: Teisės ir teisėtvarkos komitetas – pagrindinis, papildomas – Aplinkos apsaugos komitetas. Daugiau siūlymų nėra. Siūloma svarstyti birželio 20 dieną.

12.46 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 3¹, 43, 214, 220 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-381 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-14 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso 3¹, 43, 214, 220 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-381. Pranešėjas – V. Gailius. Prašau.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Kartu su kolegomis Teisės ir teisėtvarkos komitete vykdydami parlamentinę kontrolę nuolat analizuojame baudžiamojo proceso spragas ir šį projektą teikiame nuo Teisės ir teisėtvarkos komiteto. Jo pirminis iniciatorius yra Policijos departamentas. Be jokios abejonės, į šį projektą savo indėlį įnešė ir Generalinė prokuratūra. Šis įstatymo projektas teikiamas parlamente jau patvarkytas. Teisės departamento išvados, kurios jums yra pateiktos, kai kuriais atvejais yra jau eliminuotos, nes mes patį įstatymo projektą taisėme, o Teisės departamento išvados daugiau siejamos su aiškinamajame rašte pateikiamais duomenimis, jis išliko pirminis.

Projekto tikslai – keisti ikiteisminio tyrimo pareigūno ir prokuroro veiksmų reglamentavimą, kai ikiteisminis tyrimas sustabdomas vadovaujantis baudžiamuoju procesu. Įtvirtinti vertėjo, kuris yra teismo, prokuratūros ar ikiteisminio tyrimo įstaigos darbuotojas, dalyvavimo taisyklės. Nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kuris leistų prokurorui nuspręsti, kuri baudžiamosios bylos medžiagos dalis gali būti pateikiama ir reikalinga teismui perduodant tokios bylos medžiagą į teismą.

Šiuo įstatymo projektu mes nustatome atvejus, kada yra sustabdomas ikiteisminis tyrimas. Tai labai aiškiai apibrėžti atvejai, kai ikiteisminio tyrimo metu visi reikiami proceso veiksmai atlikti ir išnaudotos visos galimybės nustatyti nusikalstamą veiką padariusį asmenį, tačiau toks nenustatytas.

Kitas atvejis, kai ikiteisminio tyrimo metu visi proceso veiksmai atlikti ir paskelbta įtariamojo paieška. Ikiteisminis tyrimas stabdomas surašant prokuroro nutarimą arba prokuroras patvirtina ikiteisminio tyrimo pareigūno nutarimą, kas iš esmės šiandien vyksta, tik pareigūnai surašo

nutarimą, o prokuroras jį pasirašo, čia imituojam darbą. O šiuo atveju būtų nustatyta tiesa, kokia iš tikrųjų nusiklosčiusi dabar yra paprotinė teisė bendradarbiaujant ikiteisminio tyrimo įstaigoms ir prokurorams. Taip pat kalbant apie 43 straipsnio pakeitimą, mes nustatome, kad vertėju gali būti teismų, prokuratūros, ikiteisminio tyrimo įstaigos darbuotojas, ir nustatome taisykles, kaip yra įspėjami dėl žinomai melagingo vertimo.

O 220 straipsnio pakeitimo esmė – prokurorui suteikti galimybę perduoti į teismą tą medžiagą, kuri gali būti reikalinga nagrinėjant bylą, tačiau įvedami ir saugikliai, kad prokuroras neturi teisės neperduoti teismui tos bylos medžiagos, kuri buvo surinkta įtariamojo, jo gynėjo, taip pat nukentėjusio civilinio ieškovo, civilinio atsakovo ar atstovo prašymu.

Paprastas praktinis projektas, nes šiandien, išskiriant dalį bylos, perduodant ją į teismą, kai bylos apimtis yra keliasdešimt ar keli šimtai tomų, prokurorai turėdavo daug techninio, nereikalingo darbo – kopijuoti visą bylos medžiagą, išskirti ją. Tačiau ir čia saugiklis įdedamas, kai teismui perduodama bylos medžiaga, teismui perduodama ir informacija apie kitą turimą medžiagą. Esu pasiruošęs atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Gerai. Jūs nori paklausti P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamasis pranešėjau, vis dėlto Lietuvoje – atvirkščiai, yra labai ilgai vykdomi ikiteisminiai tyrimai ir tiesiog kartais net nesuprantama, kodėl taip ilgai, o jūs dar vieną priemonę siūlote – stabdyti ikiteisminį tyrimą. Ar nereiktų vis dėlto ne šiuo įstatymu, o kitais įstatymais suregulmentuoti, kad tyrimai vyktų daug operatyviau. Mes matome, kad yra ir nutraukiami labai dažnai be pagrindo, po to įvyksta skaudžios nelaimės, žūtys šeimose ir panašiai. Ar nemanytumėte, kad reiktų imtis kitų priemonių, kad tie tyrimai nesitęstų, o jūs dabar dar kartą pratęsite tyrimą, dėl tam tikrų priežasčių stabdysite tyrimą.

V. GAILIUS (LSF). Gerbiamasis Petrai, ačiū jums už klausimą, tačiau šis projektas ir yra tam, kad mes galėtume intensyviai ir greitai nustatyti visas bylos aplinkybes, ištirti visas aplinkybes. Ir atimame, ne atimame, o eliminuojame prokurorus ir ikiteisminio tyrimo įstaigas nuo perteklinio biurokratinio ir formalaus darbo. Ne paslaptis, kad ikiteisminio tyrimo procesai ilgi būna ir todėl, kad pareigūnai iš esmės pasirenka tyrimo taktiką, tyrimo terminus, išsiplečia beprasmiškai, tiria ne esmines aplinkybes ir, be jokios abejonės, yra apkrauti pertekliniu biurokratiu techniniu darbu. Šios nuostatos yra šalinančios perteklinį techninį darbą, spartinančios procesą ir, aišku, keliančios kokybę. Beje, 2010, 2011, 2009 metais vyko netgi eksperimentai Šiaulių, Panevėžio apskrityse ir Trakų ikiteisminio tyrimo įstaigose. Prokuroras prie baudžiamojo proceso prisijungdavo tik tada, kai būdavo suvaržomos proceso dalyvių laisvės. Iš tikrųjų tai davė gerų rezultatų, todėl tai nėra projektas, kuris neturėtų kažkokių patirčių, kuris įvertintas eksperimento metu buvo. Kaip tik šis projektas sumažins biurokratiją ir pagerins kokybę.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Daugiau klausti nėra užsirašiusių. Motyvai dėl viso projekto. Taip pat nėra užsirašiusių. Kviečiu balsuoti. Kas palaikote Baudžiamojo proceso kodekso pakeitimo įstatymo projektą, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 80 Seimo narių: už – 79, prieš nėra, susilaikė 1 Seimo narys. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomų nėra. Siūlymų taip pat nėra. Siūloma svarstyti gegužės 23 dieną.

12.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-483 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas iš rezervinių – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-483. Pranešėjas – V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, kviečiu pritarti šiam įstatymo projektui ir papildyti mūsų pavasario sesijos darbų programą pirmininko ką tik paskelbtu nutarimu.

PIRMININKAS. Klausti nėra užsirašiusių. Nuomonė už, nuomonė prieš. Taip pat nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Ačiū.

Svarstymas. Taip pat nėra užsirašiusių. Nuomonės už, nuomonės prieš. Taip pat nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu?

Priėmimas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 81 Seimo narys: už – 81, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Nutarimas (projektas Nr. XIII P-483) priimtas. (*Gongas*)

12.57 val.

Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-466 (pateikimas)

Kitas klausimas – Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-466. Pranešėjas – V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, teikiu Lietuvos Respublikos profesionaliojo scenos meno įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, kurio esmė yra papildyti įstatymo nuostatą, kuri pernai, priimant visiškai naują ir šviežią įstatymą, tiesiog iškrito iš konteksto, ir mes ten nenumatėme galimybės steigėjui, nacionaliniam arba savivaldybės, valstybinių teatrų arba koncertinių įstaigų vadovų atleisti, iškilus aplinkybėms, kurios nesuderinamos su einamomis pareigomis. Įstatymų leidėjas šiuo atveju turėtų reglamentuoti ir įteisinti fiduciarinių santykių principą, t. y. pasitikėjimo principą, jis galioja kitose juridinių statusą turinčiuose įstaigose, bet biudžetinėms įstaigoms tai yra netaikoma.

Turiu pasakyti, kad tokie pavyzdžiai, kai steigėjas, ministerija arba kiti... Yra precedentų, kada vadovai buvo atleisti dėl nepasitikėjimo ir tikrai esant tam pagrindo. Bet Aukščiausiojo Teismo praktika – 2008 metų civilinių bylų kolegija, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, nurodė, kad biudžetinių įstaigų vadovams yra netaikomas būtent fiduciarinių santykių principas ir jie gali būti taikomi tik tuo atveju, jeigu leidėjas numato tokią galimybę specialiaame įstatyme. Mes, t. y. dešimt pasirašiusių Seimo narių, ir siūlome įteisinti tokią galimybę, kada steigėjas, nacionalinis, valstybinis arba savivaldybės, koncertinės arba teatro įstaigos, turi turėti teisę nutraukti darbo santykius su vadovu, jeigu iškyla konkrečios aplinkybės, kurios nėra laužtos iš piršto, o yra nurodytos taip pat įstatyme ir kuriomis būtų galima remtis.

Taip pat tame pačiame įstatyme siūlome įteisinti nurodytų institucijų kadencijų skaičių, nes mūsų patirtis rodo, kad išties, kai tai nėra reglamentuota, randasi tokių pavyzdžių, kuomet žmonės neadekvačiai elgiasi savo darbovietėse. Aš manyčiau, kad dešimties metų vadovavimo vienai įstaigai laikotarpis yra tikrai optimalus, kurio užtektų. Kita vertus, svarstymo stadijoje mes visada esame atviri ir tikrai galime rasti bendrą kompromisą arba susitarti kaip nors kitaip, bet šiuo atveju labai jūsų prašau priimti šį įstatymą po pateikimo ir turiu omenyje, kad pakeliui yra Kultūros ministerijos visas paketas taip pat tame pačiame kontekste. Šios nuostatos, kurios šiandien yra siūlomos, tikrai papildys ir bus reikšmingos, siekiant skaidrumo, siekiant sąžiningumo, siekiant tarnybinės etikos principų laikymosi ne tik valstybės tarnyboje, bet ir biudžetinėse įstaigose, kurios yra ministerijų tiesioginio pavaldumo ir yra finansuojamos iš valstybės biudžeto.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Jūsų norėtų paklausti R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, pranešėjau, už tikrai teisingą ir moraliai atsakingą pateiktą įstatymą, kurio tikrai reikėjo jau daug metų anksčiau, ir mes matome, kas vyksta Lietuvos sistemoje, kai keistos sutartys, pasinaudojimas įstatymo spragom dėl paankstinto direktoriaus pareigas eiti konkurso, o tai nesuteikia pasitikėjimo kitoms įstaigoms. Tai kartu atveria kelią kitiems direktoriams naudotis šia įstatymo spraga, kuria pasinaudojo 2016 metais vienas iš direktorių. Aš pritariu vienareikšmiškai. Tik dėl savivaldybių kultūros biudžetinių įstaigų kadencijų skaičiaus... Yra ne viena savivaldybė, kurios ruošiasi persiorganizuoti į viešąsias įstaigas. Šiuo atveju gal reikės diskusijų, bet iš esmės aš pritariu.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Čia klausimas? Aš tik primenu, kolega, kad taip pat jūsų parašas yra po šiuo įstatymo projektu. Taigi besąlygiškai pritariu. Aš tik atkreipiu dėmesį, kad tas įstatymo projektas tikrai nėra taikomas kokiam nors vienam asmeniui, tai yra užkardant galimybę, kad tokių atvejų nebūtų. Tai niekaip nėra susiję su kokia nors konkrečia byla arba konkrečiu faktu. O tai, kad savivaldybių įstaigose galėtų būti kokių nors kitokių išimčių, tai, be abejo, yra mūsų diskusijų objektas ir mes apie tai galime pasikalbėti. Bet Kultūros įstaigų įstatymas yra kitas, jeigu mes kalbame apie... Profesionaliojo scenos meno įstatymas reglamentuoja būtent koncertinių ir teatrinių įstaigų, ir cirko, rodos, vadovavimą ir visą darbo reglamentą. O kultūros namai yra šiek tiek kita istorija.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų nori paklausti A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis kolega, aš suprantu, kad dabar yra madinga – dvi kadencijos tapo tokia tradicija visur, manau, eisime į savivaldybes ir kultūros skyrių vadovus irgi dviem kadencijom. Visus dabar rotuosime iš kairės į dešinę. Bet ne dėl to aš norėčiau paklausti. Jūs sakote, kad tai nesusieta su vieno teatro kylančiu skandalu. Bet jeigu aš skaitau pažodžiui, kas parašyta, tai nereikia būti tyrėju, kad tai būtų taikoma arba šis įstatymas atsirado būtent dėl to, kas iškilo į viešumą. Mano klausimas jums, kaip buvusiam šito teatro... darbuotojui netinka, solistui. Ar tie dalykai nebuvo žinomi ir anksčiau, kai jūs ten dainavote, o ne buvote Seimo narys?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Čia klausimas?

A. SYSAS (LSDPF). Taip.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Pirmiausia, gerbiamas kolega, aš noriu tikrai pasveikinti jus ir padėkoti už jūsų įžvalgumą. Kita vertus, tikrai nereikia turėti daug specialių žinių, kad suvoktume, kad prieš tai buvęs įstatymas buvo ydingas ir prieš tai buvusi politinė jėga, kurios vadovybėje buvote jūs, tikrai neatkreipė dėmesio, ir tie žmonės, kurie tą įstatymą, šiurkščiai kalbant, prakišo, arba už jį mes balsavome neatkreipę dėmesio į tuos dalykus, darė tai sąmoningai. Ir jie dabar tą patį ir teigia, kad viskas yra teisėta, nes ir mūsų įstatymai tą leidžia.

Žinote, tikrai daug gyvenime būna atvejų, bet niekada nepagalvoji, kad žmonės gali būti tokio moralinio diskreditavimo lygmens ir taip naudotis įstatymų, kuriuos patys teikia arba kuria, įkaitais. Aš manau, kad, nepriklausomai nuo to, kur mes dirbame, ar vienoje, ar kitoje įstaigoje, aš esu dirbęs labai daugelyje įstaigų ir ne tik operos solistu, beje, tame teatre... Ir turiu pagrindo teigti, kad dešimt metų vadovavimo vienai įstaigai yra tikrai pakankamas laiko tarpas, nes ne vel tui ir bažnyčioje klebonus perkelia į kitą parapiją, kad nesuaugtų su tais žmonėmis. Ir šiaip yra labai sveika ir kitiems žmonėms leisti pasireikšti, nes visą sovietmetį vienai įstaigai vadovavo vienas žmogus, o paskui ateina kitas ir faktiškai yra uždarnos durys bet kokiam progresui.

Nes mes, be jokios abejonės, matome tame atvejuje, apie kurį jūs galvojate, bet garsiai net nesakote, tokių įstatymų spragų, kur mums turėtų būti visiems labai labai gėda, kad mes anksčiau to nepamatėme, ir reikia kuo skubiau jas priimti, kad ateityje ne tik tas konkretus asmuo, apie kurį jūs pagalvojote ir nepasakėte jo pavardės, bet ir visi kiti iš tolo bijotų net pagalvoti apie tai, ką būtų galima padaryti su valstybės teikiama dotacija. Mes kalbame apie gebėjimą meno vardu, arba pasitelkus, arba prisidengus, daryti tokias galimas machinacijas, kurios nei su menu, nei su kultūra neturi visiškai nieko bendro. Ir tas bandymas dabar kaip nors pateisinti tuos dalykus yra tikrai dar labiau nedovanotinas.

Taigi aš kviečiu jus tikrai suprasti, kad tai yra mūsų galų gale Seimo garbės reikalas vis dėlto suvokti, kad ne vienas žmogus vadovauja Lietuvai, tiksliau, ne tas žmogus vadovauja Lietuvai, o vis dėlto Seimas. (*Balsai salėje*) Vienas žmogus vadovauja, bet šiuo atveju mes ne tam žmogui taikome.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų norėtų paklausti A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Išties matyti, kad ponas G. Kėvišas, kuris buvo labai lojalus Konservatorių partijai, staiga tapo netinkamas ir dėl jo asmens šiandien jūs stovite tribūnoje teikdamas įstatymo pataisą, tai yra susidoroti su vienu asmeniu jūs išnaudojate savo parlamentaro galias. Aš, žvelgdamas į tą situaciją, manau, kad tai yra pirmiausia neetiš-

ka ir nekultūringa taip elgtis, prisimenant tai, kad ponas G. Kėvišas išties labai globojo maestro M. Rostropovičių. Žinome, kad ponias R. Kubilienė yra M. Rostropovičiaus fondo direktorė. Taip pat ir V. Gergijevs, garsusis dirigentas, buvo globojamas. Tai kaip su tomis visomis minkštosiomis galiomis kovai su Rusija ir su visais tais dalykais ir staiga G. Kėvišas yra blogas? Ką, jis jau turbūt nebesikviečia Rusijos Kremliaus atstovų, ar kas čia pasidarė?

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Garbusis kolega, išties nekomentuosiu jūsų šitų teiginių. Tegul tai lieka jūsų atsakomybei, ir teisinei, ir sąžinė. Neturiu su ta istorija, ką jūs čia paminėjote, absoliučiai nieko bendra ir netaikau to įstatymo projekto vienam konkrečiam žmogui. O aš, kaip parlamentaras, naudojuosi proga įvykdyti savo pareigą, kad tokių spragų Lietuvos įstatymuose nebūtų. Ačiū jums už klausimą.

PIRMININKAS. Ir paskutinė norėtų jūsų paklausti D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju už šitą įstatymo projektą. Manau, kad jis labai reikalingas ir laiku. Taip pat manau, kad labai svarbu suprasti, kad kartais konkretūs įvykiai labai tinkamai iliustruoja, kad mes turime spragų įstatymų bazėje, ir aš nematau jokių problemų, kad, pavyzdžiui, šiuo atveju iš tikrųjų šitas nemalonas ir visiems gėdą darantis atvejis tik iliustravo, kad mes turime nesureglamentuotų konkrečių dalykų, kuriuos čia šiuo atveju ir reglamentuojame. Tai tam visiškai pritariu.

Ir dar noriu pastebėti, kad tikrai man atrodo, kad labai svarbu, kad šis Seimas labai sėkmingai ima vis aktyviau kovoti su korupcija, ko ir linkėčiau mums nepamesti ateityje, nepaisant visokių emociingų komentarų.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Mano atsakymas – taip.

PIRMININKAS. Galite užimti savo vietą. Nuomonė už – K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, aš iš klausimų supratau, kad yra žmonių, kurie abejoja dėl kadencijų būtinumo įvairiose srityse. Na, galbūt galima dvejoti dėl kadencijų vadovams kai kuriose srityse būtinumo, bet sutikime, kad kadencijos, tarkime, moksle, yra. Aš pats čia esu atėjęs iš universiteto, ten, kiek atsimenu, būdamas moksliniu bendradarbiu, vyr. moksliniu bendradarbiu, docentu ar profesoriumi visą laiką dalyvaudavau konkursuose. Neperėjai konkurso, neturi pareigų ir tiek. Nori būti katedros vedėju, dalyvauk konkurse. Ir visur kitur tiek rektoriams, tiek dekanams visą laiką konkursai. Tai yra gyvenimo kasdienybė, niekas galvos dėl to sau nesuka. Tikrai pasaulyje mačiau daug universitetų, kur rektorai, dekanai ir katedrų vedėjai yra apriboti – ne daugiau dveji metai. Irgi nematau, kad čia kokia bėda. Čia klausia kolega, kur? Šveicarijoje, Fribūro universitete tą mačiau, jeigu norite, konkrečiai galiu kalbėti.

Meno sritis, aukštasis scenos menas yra panašus tuo požiūriu. Ten irgi yra kontraktai, labai dažni pasikeitimai, ir nieko aš čia nematau tragiško, kad bus kadencijos, kad bus dažnesni pasikeitimai. Ir vienoje, ir kitoje srityje profesionalų yra apstu ir nevaizduokime, kad ten yra vienas nepakeičiamas profesionalas ir žemė iš po kojų visiems išslis, jeigu jis kaip nors neteks posto. Taip negalvokite.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonės prieš nėra. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 65, prieš nėra, susilaikė 13 Seimo narių. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Kultūros komitetas, papildomų nėra. Siūlymų taip pat nėra. Siūloma svarstyti gegužės 2 dieną.

13.13 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4829 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4829. Pranešėja – R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, įstatymo projekto tikslas yra padidinti visų sveikatos įstaigų darbuotojų atlyginimą. Tačiau prieš pristatydama noriu atkreipti dėmesį, kad

gydymo įstaigų vadovų atlyginimai nėra didinti nuo 2011 metų. Gydymo įstaigų vadovams padidinti atlyginimą galimybių nėra, nes jų atlyginimas yra skaičiuojamas pagal Pareigūnų, Seimo narių, teisėjų įstatymą, nustatantį jų atlyginimą, kai bazinė alga yra dauginama iš nustatyto atlyginimo koeficiento.

Noriu atkreipti dėmesį, kad medicinos įstaigų darbuotojų atlyginimai yra mokami iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo, o ne iš biudžeto lėšų, kaip yra visiems kitiems tame įstatyme įvardintiems pareigūnams mokami atlyginimai.

Siūlomas tobulesnis darbo užmokesčio dydžio nustatymo modelis. Šiandien gydymo įstaigų vadovų atlyginimą sudaro pastovioji ir kintamoji dalis. Pastovioji dalis, kaip minėjau, yra nustatoma bazinį pareiginės algos dydį dauginant iš nustatyto koeficiento, o kintamoji dalis negali viršyti 40 % vadovaujančiam darbuotojui nustatytos mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžio.

Siūlomu projektu yra siekiama įstaigos vadovo darbo užmokestį sieti su įstaigos praėjusių metų darbuotojų vidutiniu darbo užmokesčiu. Yra siūlomos septynios grupės. Šiuo metu šis darbo atlyginimas reglamentuojamas pagal įstaigos lygmenį: respublikinė, regioninė, savivaldybių gydymo įstaiga, ir buvo imamas darbuotojų skaičius. Tačiau į vidutinį darbo užmokestį, gaunamą gydymo įstaigoje darbuotojo, nebuvo atsižvelgiama. Pagal tas septynias grupes, aš jų nevardysiu, jeigu bus pageidaujančių... Aš manau, kad jūs pasižiūrėjote projektą, kaip yra siejama su ta pinigų suma, kurią uždirba įstaiga. Vadinasi, jeigu įstaigos vadovas tinkamai organizuos gydymo įstaigoje darbą, atsisakys nereikalingų etatų, aš turiu omeny, kad vos ne pusę kai kuriose įstaigose sudaro pagal darbo sutartis aptarnaujantis personalas, jeigu tų lėšų, kurios skiriamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo, neleis įrangos pirkimui, nedarys remonto, nes tam yra skiriamos kitos lėšos, tokiu atveju pajamų dydis bus didesnis ir nuo tos sumos, padauginus iš įstatymo projekte teikiamų koeficientų, didės ir visų medicinos darbuotojų atlyginimai.

Mes pirmiausia turime žiūrėti į slaugytojas. Nepaisant, kad nuo 2015 metų gydymo įstaigos turėjo kelti atlyginimus 30 eurų, po to 60 eurų, vis pridėdant pinigų, tačiau tas procesas ne visur vyko sklandžiai. Nuo praeitų metų liepos 1 dienos buvo skirta 30 mln. eurų išdalijant po 100 eurų kiekvienam gydytojui, tačiau bendraujant su medikų bendruomenės vadovais išaiškėjo, kad ne visur tie pinigai skirti atlyginimams kelti, nuėjo ten, kokia buvo jų paskirtis. Manau, jeigu pritarSITE po pateikimo ir po svarstymo, tai sudarys galimybę padidinti atlyginimus medikų bendruomenei.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjai. Jūsų norėtų paklausti A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama buvusi ministre, aš noriu paklausti, ar dabar yra logiška, kada tokį įstatymo projektą kelti sveikatos priežiūros įstaigų vadovų atlyginimą teikia du buvę sveikatos ministrai? Ar vis dėlto tokį rezonansinį klausimą galėtų siūlyti teikti Sveikatos ministerija per Vyriausybę?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Gerbiamas kolega, šis projektas tik prasidėjęs šiai kadencijai buvo pateiktas sveikatos apsaugos ministrui A. Verygai. Kai jis buvo mūsų frakcijoje, socialdemokratai uždavė klausimą, ar ministras pritartų šiam projektui, ir mūsų frakcijai jis sakė, kad taip. Iš tikrųjų jūs pats esate teikęs panašų projektą, prieš tai jau buvo teikta du kartus įvairių Seimo narių ir iš įvairių frakcijų, tačiau toliau teikimo projektas nenuėidavo. Šį kartą yra patobulintas, nesusiejant su darbuotojų skaičiumi ar lygmeniu, o būtent įvardijant vidutinį darbo užmokestį tos įstaigos, kurios vadovams, sakykime, pagal projektą mes numatome galimybę kelti atlyginimus.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų nori paklausti D. Kaminskas.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Laba diena, gerbiama prelegente. Iš tikrųjų norėjau paklausti, kas tam eiliniam darbuotojui? Jeigu dabar vadovo atlyginimas, aš paimsiu kaip pavyzdį regioninių ligoninių vadovų, turiu omeny pastoviąją dalį, kuri šiandien pagal senąją skaičiuoklę yra 1800 eurų...

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Taip.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). ...tai pagal naują skaičiuoklę pakyla nuo 2428 iki 3344 vadovui nė piršto nepajudinus darbuotojo naudai. Absoliučiai nėra jokios motyvacijos šiuo momentu. Aš jau nekalbu apie tuos papildomus 40 %, nes pagal jūsų tą skaičiuoklę išeina tokie skaičiai. Turiu praeitų metų regioninių ligoninių vidutinių atlyginimų rezultatus, šitie skaičiai yra ne iš dangaus išplėšti.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Iš tikrųjų aš irgi turiu skaičius. Jūs turbūt nelabai supratote įstatymo projekto esmę, nes iš tiesų regioninių ligoninių vadovo atlyginimai šiandien, neatskaičius mokesčių, su priedu yra 2 tūkst. 850 eurų. Mūsų skaičiavimais, gydymo įstaigų vadovų, jeigu jie sutvarkytų savo ūkį, būtent tą gydymo įstaigą, kuriai vadovauja, tokiu atveju jiems, apskritai visiems, imant nuo aukščiausio universitetinio lygmens, galėtų jie padidinti savo atlyginimus. Ne jie patys didina, o steigėjai kasmet pagal projektą pasižiūrėję, – nuo 300 iki 800 eurų maksimumas. Atlyginimai tikrai nėra numatyti didesni. Dar kartą pabrėžiu, esmė yra ne gydymo įstaigų vadovų. Tik taip galime teikti ir būtent šitaip galime formuluoti ieškodami galimybių padidinti atlyginimus visiems nuo slaugytojų, slaugytojų padėjėjų iki gydymo įstaigų vadovų.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų nori paklausti R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Laba diena, pranešėja. Aš manau, kad koeficientas, susietas su įstaigų praėjusių kalendorinių metų gautomis pajamomis, yra netinkamas. Manau, kad būtų darbuotojų vidutinis mėnesinis darbo užmokestis susietas su koku nors koeficientu.

Klausimas toks: kokie motyvai įvardinant kokį nors koeficientą? Noriu paklausti, ar minėtas straipsnio pakeitimas yra aptartas su Lietuvos gydytojų vadovų sąjunga, Ligoninių asociacija, kitomis organizacijoms ir kokia yra įstaigų steigėjų nuomonė būtent šiuo klausimu?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Taip, iš tikrųjų projektas buvo aptartas, Sveikatos apsaugos ministerijoje dar anoje kadencijoje buvo išdiskutuotas, buvo sakoma, kad teikia du buvę ministrai – aš ir buvęs ministras J. Olekas. Projektai yra suderinti su didžiųjų respublikinių klinikų vadovais – ir Santariškių, ir Kauno klinikų, nes visada jos viena kitai prieštaravo. Yra kalbėta ir su Gydytojų sąjungos vadovu E. Baltakiu, kuris kaip ekonomistas viską labai skaičiuodavo, yra kalbėta ir su kai kurių savivaldybių gydymo įstaigų vadovais. Klausimas geras, nes tie, kurie nesustvarko šiandien savo gydymo įstaigų, kaip aš minėjau, nesugebėjo iš skirtų tikslinių lėšų padidinti atlyginimų net slaugytojams, tie nelabai patenkinti šiuo projektu, nes, norėdamas pats gauti pinigų, tu pirmiausia turi užtikrinti, kad tavo kolektyvas dirbs pelningai, bus pajamų ir tik nuo praeitų metų pajamų priklausys kiekvienais metais nustatomas koeficientas, t. y. vidutinis atlyginimas. Koeficientas aiškiai nustatytas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų norėtų paklausti V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gal aš ko nesuprantu šiuo atveju, bet mes čia kalbame apie vadovų atlyginimo didinimą, o apie slaugytojų čia nekalbame. Kaip čia jiems gali padidėti? Tenka pabendrauti su rajoninių ligoninių, poliklinikų slaugytojais, jie labai nepatenkinti. Jie jaučia, gal ne visi žino, kiek gauna vadovai atlyginimo, netgi kartais ir piktinasi, kad labai didžiuliai skirtumai. Man atrodo, slaugytojų trūksta ir jų greitai ypač rajonų ligoninėse gali visiškai pritrūkti ir nelikti. Ar mes nuo to pradėdame ir kaip čia tada?.. Jūs minite, kad ir slaugytojams padidės atlyginimai, jeigu padidinsime vadovams. Kai rašote aiškinamajame rašte, kad papildomų lėšų nereikės ir t. t., bet iš kur... Jeigu mes vadovams dar padidinsime...

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Aš tuoj paaiškinsiu.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). ...iš ko didinsime kitiems? Aš niekaip nesuprantu.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Aš ir pabrėžiau pačioje pradžioje pristatydama, kad būtent medikų bendruomenei atlyginimai yra mokami iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo. Atlyginimai yra paskaičiuojami, nustatomos kvotos, kiek kokių operacijų gali atlikti, kokias paslaugas gali teikti, ir ta suma... būtent gydymo įstaigos vadovai pasirašo su ligonių kasomis pagal sutartis. Jiems nenustatoma, kad, pavyzdžiui, slaugytojoms ar kitiems tiek turi mokėti. Mes tik ėmėmės priemonių anoje kadencijoje, kaip minėjau, 2015 metais papildomai padidinome balo vertę, lygiai vienodai papildomai buvo skirta iš Rezervinio fondo. Praeitais metais tik buvo leista, 2015 metų pabaigoje buvo pakeistas įstatymas ir leista pusę Rezervinio fondo ministro nuožiūra paskirstyti. Kitokių būdų, kaip padidinti slaugytojoms ar medicinos darbuotojams atlyginimus, nėra, tik iš Rezervinio fondo, kai yra sutaupytos lėšos arba jeigu įstaiga dirba tvarkingai. Pavyzdžiui, Kauno klinikinė ligoninė per trejus metus (aš domėjausi, kai buvo rengiamas projektas) pakėlė per tris kartus atlyginimus slaugytojoms ir slaugytojoms per praeitus metus padidėjo atlyginimai po 100 eurų. Būtent ir buvo didinama iš pačios ligoninės ekonomiškai ir teisingai naudotų lėšų, gautų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo. Jeigu būtų kita situacija, kaip kultūros darbuotojų, mokytojų, jiems yra vis pridedama iš valstybės biudžeto. Medikų bendruomenė iš valstybės biudžeto

negauna. Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų panaudojimas yra labai tiksliai ir aiškiai reglamentuotas. Aš pati asmeniškai nuo 2014 metų gruodžio nuolat kalbėjau būdama ministre apie slaugytojų atlyginimo didinimą.

PIRMININKAS. Jūsų taip pat norėtų paklausti P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiama pranešėja, visi mes puikiai žinome, kad šiandien gydymo įstaigų vadovų atlyginimai tikrai yra gana dideli. Jeigu paimsime Klaipėdos rajoną, ligoninės vyriausiojo gydytojo atlyginimas kur kas didesnis negu Klaipėdos rajono mero, savivaldybės administracijos direktoriaus. Šiandien didžiausia problema nėra įstaigų vadovų trūkumas, kad nedalyvautų konkursuose, bet šiandien gydytojai išvažiuoja, medicinos seselės išvažiuoja. Kodėl jūs rūpinatės turtingiausiais?

R. ŠALASEVIČIŪTĖ (LSDPF). Gerbiamas Petrai, kaip jūs nesuprantate įstatymo projekto esmės? Jeigu kalbėtume apie atlyginimą, universiteto aukščiausio lygmens su 40 % priedu, neatskaičius mokesčių, yra 3 tūkst. 215 eurų. Mero atlyginimas tikrai nėra mažesnis.

Dar sykį pabrėžiu esmę – direktoriui nekils atlyginimas, kol nebus sutaupyta lėšų ir pakelti darbuotojams atlyginimai, nes tik nuo darbuotojų vidutinio darbo užmokesčio dydžio atsiras galimybė, kad steigėjas numatytą galimybę padidinti direktoriui atlyginimą.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjai. Galite atsisėsti.

Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolegos, nesu kategoriškai nei už, nei prieš, užsirašiau už dėl to, kad buvo laisvas langelis. Problemų, mokant atlyginimus įstaigų vadovams, dabar yra. Mes prieš kelis metus paprašėme „Sodros“ informacijos ir pamatėme, kad kai kurie įstaigų vadovai gauna po 35 tūkst. Lt. Tada įstatymu nustatėme jų atlyginimus. Dabar siūloma tuos... Tiesa, problemų yra, nes mažų įstaigų vadovai gauna mažiau negu didžioji dauguma gydytojų, bet pagal šitą teikiamą įstatymo projektą atlyginimai savaime jau paaugtų, nes taikomas daug didesnis koeficientas. Jeigu įstaigos vadovas atsisakytų pagalbinių tarnybų – transporto, valymo paslaugų, virtuvės, skalbimo ir panašiai, tų žmonių paslaugų, kurie uždirba minimalius atlyginimus, vidutinis įstaigų atlyginimas dar pakiltų ir iš esmės atlyginimai būtų žiauriai dideli. Patys galvokite, kaip balsuoti. Kai kuriems atlyginimus, be abejo, reikia kelti, bet aš manau, kad tai turėtų daryti Sveikatos ministerija, šiandien formuoti politiką. Aš balsavime nedalyvausiu. Siekdamas išvengti viešųjų ir privačių interesų, aš šiame balsavime nedalyvausiu.

PIRMININKAS. Jo, keistoka nuomonė už. Nuomonė prieš – D. Kaminskas.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Ačiū. Iš tikrųjų, kaip ir prieš tai mano klausimas, kas nuo to yra eiliniam darbuotojui, tai, ką ir gerbiamasis Antanas paminėjo. Iš tikrųjų taip, galime sumažinti tų darbuotojų atžvilgiu pagalbinių, sakysim, tas vidutinis darbo užmokestis tikrai pakils ir, kaip minėjau, netgi pagal tą naują skaičiuoklę atlyginimas ženkliai didėja. Nežinau, iš kokių šaltinių, bet 130,5 padauginęs iš 13,8, aš gaunu 1800, tai yra bazinis regioninės ligoninės direktoriaus atlyginimas. Todėl, sakysim, tie netikslūs duomenys, manau, kad šitas įstatymas nėra visiškai parengtas, aš balsuosiu prieš. O jeigu bus nubalsuota už, vis dėlto teigčiau, kad reikalinga ir būtina Vyriausybės išvada.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kviečiu balsuoti. Kas palaikote šio straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 28, prieš – 12, susilaikė 42. Po pateikimo pritarta. Nepritarta. Atsiprašau.

Siūloma alternatyva balsuoti. Kas už tai, kad būtų gražinta įstatymo rengėjams tobulinti, spaudžiate „pliusą“, kas, kad būtų atmesta, spaudžiate „minusą“.

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 79, prieš – 10. Siūloma rengėjams įstatymo projektą tobulinti.

13.33 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 8, 71¹ ir 80 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-495ES (pateikimas)

Kitas 1-13 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso 8, 71¹ ir 80 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-495ES. Pranešėjas – D. Motuza.

D. MATUIZA. Laba diena, esu teisingumo viceministras Donatas Matuiza. Teikiame Baudžiamojo proceso kodekso 8, 71¹ ir 80 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Šiuo pakeitimu siekiama į nacionalinę teisę tinkamai ir visa apimtimi perkelti Europos Parlamento ir Tarybos 2010 metų direktyvos nuostatas. (*Balsai salėje: „Gali garsiau kalbėti?“*)

Galiu. Gerai. Ar pakartoti tai, ką sakiau? (*Balsai salėje*) Gerai.

Kaip ir norėjau pasakyti, kad reikia perkelti Europos Tarybos ir Parlamento direktyvos nuostatas, kurios iš dalies buvo perkeltos 2013 metais, tačiau ne visa apimtimi ir dėl to sulaukėme pastabų. Neperkėlus jų, matyt, lauktų mūsų ekonominės sankcijos. Siūlome, įstatymo pagrindiniai siūlymai būtų nurodyti, kad gynėjas su lietuvių kalbos nemokančiu įtariamuoju, kaltinamuoju, nuteistuoju ar išteisintuoju vykstančio baudžiamojo proceso metu bendrautų jiems suprantama kalba, o jeigu tai neįmanoma, turi būti užtikrintas jų bendravimo vertimas žodžiu. Ikiteisminio tyrimo įstaigos, prokurorai ar teismai per įmanomai trumpiausią laiką įpareigojami nustatyti, ar baudžiamojo proceso dalyviai moka lietuvių kalbą, ar jiems yra būtina naudotis vertėjo pagalba. Lietuvių kalbos nemokantiems proceso dalyviams raštu gali būti verčiami ne tik jiems įteikiama bylos dokumentai ar jų dalys, bet ir kiti bylos dokumentai, kad baudžiamojo proceso dalyviai galėtų tinkamai pasinaudoti savo teisėmis baudžiamojo proceso metu. Siūloma asmeniui, nesuprantančiam kalbos, kuria yra parengtas arba į kurią Europos arešto orderį išdavusios valstybės yra išverstas Europos arešto orderis, minėtą orderį raštu versti į šio asmens gimtąją kalbą arba jam suprantamą kalbą. Trumpas toks pristatymas. Jeigu turite klausimų, atsakykite.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų norėtų paklausti V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Mes labai lengvai priimame visokius tarptautinės teisės reikalavimus ir taip toliau, nuostatas, bet nepagalvojame, kiek tai kainuos, ar mes tikrai galėsime tai visiškai įvykdyti ir ar neturėsime dėl to problemų? Dabar mes esame atvira valstybė, pas mus čia daug iš įvairių šalių privažiuoja žmonių, matome ir žiniasklaidoje, kad pasitaiko dienų (...), ir kažkokios Afrikos genties kalbą mokantis pilietis, kokios nors Afrikos valstybės, padarys Lietuvoje nusikaltimą, kurį reikės tirti, o jis mokės tik kokios nors vienos genties kalbą. Ką mes darysime, kiek mums kainuos ir kaip jūs išeisite iš tos padėties? Gerai, jeigu mokės kokią užsienio – anglų, prancūzų ar dar kokią kalbą, tačiau jeigu nemokės? Ir kiek tai kainuos? Aiškinamajame rašte parašyta, kad gali kainuoti per 500 tūkst. eurų, bet čia tik apytikriai ir nėra numatyti visi galimi atvejai, o tik apytikriai. Iš tiesų gali ir milijonus, ir mes galime atsidurti nepavydėtinoje padėtyje. Čia taip lengvai viską prisiimame ir po to kenčiame. Ar neatrodo, kad čia reikėtų rimčiau susiskaičiuoti, pasižiūrėti, pasverti viską ir kaip mes tą vykdysime? Pirma priimame įstatymą, po to galvojame, na, ką čia dabar reikės daryti, kaip pasielgsime. Po to patenkame į visokius pasaulio žiniasklaidos puslapius, kur kritikuoja už tokius...

PIRMININKAS. Klauskite.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). ...nevykdomus įsipareigojimus, prisiimtus, tačiau neįvykdomus.

D. MATUIZA. Ačiū už klausimą. Aš manau, kad neperkėlus šitos direktyvos į nacionalinę teisę mums tai kainuotų kur kas daugiau, o šiaip manau, kad ir mes, nuvykę į kitą šalį, norėtume, kad mus suprastų, nesvarbu, ar padarius nusikaltimą, ar ne nusikaltimą ir kad mes suprastume, kas su mumis ką kalba. Nebūtinai ten kokios nors zulusų kalba, yra kita jam suprantama kalba, tai ir yra alternatyva. Trumpai tiek.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau jūsų niekas nenori paklausti. Galite sėstis.

Nuomonė už – R. Žilinskas.

R. ŽILINSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Ilgai negaišindamas norėčiau išreikšti apmaudą girdėdamas kalbas, kaip žmonės yra skirstomi į geresnius ir blogesnius. Lygiai taip pat kaip ir lietuvis kur nors Afrikos šalyje gali atsidurti nepavydėtinoje padėtyje, lygiai taip pat ir kokios nors Afrikos šalies pilietis gali atsidurti nepavydėtinoje padėtyje Lietuvoje ir turėti teisę būti vertinamas lygiai taip pat, kaip ir Lietuvos pilietis užsienyje. Todėl raginu kolegas pritarti šiai pataisai.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš. Niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo projekto. Kas palaikote, balsuokite už, kas turite kitą nuomonę, balsuokite prieš arba susilaikykite.

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 68, prieš – 1, susilaikė 3. Įstatymo projektui po pateikimo pritarė. Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Ar galime pritariti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Dėkoju. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomų nenumatyta. Pasiūlymų taip pat nėra. Siūloma svarstyti balandžio 20 dieną.

13.39 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 488 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-320 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-16 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 488 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – J. Sabatauskas. Prašom. Pateikimas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, teikiu Administracinių nusižengimų kodekso pataisą, kuriomis siekiama suderinti su Aplinkos triukšmo įstatymu. Dar praeitos kadencijos Vyriausybė teikė Aplinkos triukšmo įstatymą, kuriuo buvo siekiama įgyvendinti Aplinkos triukšmo direktyvos pirmo priedo nuostatas, kuriose buvo keičiamos triukšmo... tiksliau, laikas, kad diena trunka nuo 7 iki 19 valandos, vakaras nuo 19 iki 22 valandos, o naktis nuo 22 iki 7 valandos. Tačiau Administracinių nusižengimų kodekso, kuris tuo metu jau buvo priimtas, bet dar neįsigaliojęs, nepateikė projekto ir dabar išeina tokia kolizija – viename įstatyme yra pakeistas laikas, šitame ne, todėl siekiame juos suderinti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Jūsų norėtų paklausti G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Matau, pranešėjas šypso si, žiūri į mane. Aš turiu klausimą ir tas klausimas susijęs su pasitikėjimu savivalda. Sakykite, gerbiamasis teikėjas, ar nemanytumėte, kad pripažįstant kolizijos dalykus, ANK ir Triukšmo valdymo įstatymo, yra ir atskirų savivaldybių specifika, kitaip tariant, ar nemanytumėte, kad šis valandų reguliavimo klausimas galėtų būti deleguotas, pasitikint savivaldybėmis, žemesniu lygiu?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Aš nieko prieš, tačiau reikėtų paklausti Europos Komisijos, Europos Parlamento, nes tai yra Triukšmo direktyvos įgyvendinimo klausimas. Ten, toje direktyvoje, nustatytas toks laikas, o Lietuva yra Europos Sąjungos valstybė narė. Jeigu jūs turite omeny, kad tam tikras ypatybes nustatytų savivaldybės, tai manau, kad tai yra suderinamas dalykas.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Daugiau klausiančiųjų nėra. Nuomonę už, nuomonę prieš sakyti taip pat niekas neužsirašė. Gal galime pritariti bendru sutarimu, ar reikia balsuoti? Siūlo balsuoti. Balsuojame. Kas pritariate įstatymo pakeitimo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 68, prieš nėra, susilaikė 6. Įstatymo projektui pritarė po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomų nesiūloma. Siūloma svarstyti gegužės 23 dieną.

13.44 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-467, Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 548¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-468 (*pateikimas*)

Rytinę darbotvarkę baigėme. Gal būtų galima iš vakarinės vieną klausimą išspręsti? Ar galėtų P. Gražulis pristatyti savo įstatymo projektą, tai yra Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-467? Taip pat gal kartu galėtų pristatyti ir Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 548¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-468.

P. GRAŽULIS (TTF). Kadangi yra susiję, tai tikrai logiška pristatyti abu kartu tuos įstatymus. Galioja Visuomenės informavimo įstatymas. 11 straipsnyje išdėstyti devyni punktai, kas žinia-sklaidai yra draudžiama. (...) skelbti informaciją visuomenei neiškraipyta, teisinga, taip pat privalo būti objektyvus ir nešališkas pateikimas. Aš visų punktų nevardinsiu. Informuoti įvairias puses apie viešąsias akcijas ir panašiai. Tačiau už šiuos visus pažeidimus nėra numatyta nė minimali bauda.

Mes, aš manau, siūlome tikrai simbolinę baudą Administracinių teisės pažeidimų kodekse, kad būtų nuo 100, 150 eurų iki 600 eurų pirmą kartą. Manau, šiek tiek drausmintų ši Visuomenės informavimo įstatymo nuostata, nebūtų vien tik tuščias dokumentas, ji įgautų prasmę, nes jeigu yra numatyti tam tikri draudimai, tai turi būti už tuos pažeidimus numatytos tam tikros sankcijos. Todėl mes ir siūlome, kad Lietuvos radijo ir televizijos komisija tas sankcijas, nuobaudas ir galėtų taikyti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų norėtų paklausti M. Majauskas. Nėra salėje. Jūsų taip pat norėtų paklausti R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, aš esu tos nuomonės, kad Visuomenės informavimo įstatymo 22 straipsnio 11 dalyje yra numatyta pakankamai reikalavimų dėl viešos informacijos, kada siekiama vengti išankstinių nusistatymų teikiant tiek grupių, tiek politinius interesus ir neleisti neparemtais faktais pateikti informacijos, propaguoti žalingus įpročius, pavyzdžiui. Viešumas – tai vienas iš demokratijos pagrindų, tai įtvirtinta taip pat Konstitucijoje. Ar nemanote, kad pradėję bausti už informacijos netinkamą teikimą, pirma, pažeisime Konstitucijoje įtvirtiną žodžio laisvę, antra, bus labai daug procesų įvertinti, ar ta informacija iš tikrųjų buvo netinkama, klaidinanti ir t. t.?

P. GRAŽULIS (TTF). Jeigu tokia logika vadovautumės, tai kam iš viso tas įstatymas, jeigu nenumatysime tos nuostatos, jeigu nenumatyta jokia sankcija. Pasakyta – draudžiama tas, draudžiama tas, bet jeigu jūs nesilaikysite šitų nuostatų, jokios sankcijos nebus taikomos. Aš manau, tikrai mes šiandien matome iš žiniasklaidos pusės, kada (neįvardinsiu laidų, pakviesime į diskusiją) kalbama apie vieną ar kitą politiką nekviečiant jo į laidas, už akių, kad sumenkintų jį visuomenės akyse. Aš manau, kad jūsų frakcija tikrai ne visada susilaukia objektyvumo iš žiniasklaidos atstovų. Ir man atrodo, kad tokia minimali bausmė tikrai turėtų būti. Jeigu mes netaikome tokios bausmės, tai tada iš viso naikinkime šitą nuostatą. Kam ji reikalinga – 22 straipsnio 11 dalis, kur išvardiname 9 pažeidimus. Aš nepildau šitos nuostatos. Čia yra kaip yra, tik įvedėme minimalias sankcijas, administracines nuobaudas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų taip pat norėtų paklausti V. Čmilytė-Nielsen. Nėra salėje. Daugiau klausiančiųjų nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš. Taip pat nėra užsirašiusiųjų.

Kviečiu balsuoti. Kas palaikote įstatymo pakeitimo projektą, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 69 Seimo nariai: už – 25, prieš – 19, susilaikė 25. Įstatymo projektui nepritarta. Siūloma balsuoti alternatyviai. Kas siūlo atmesti įstatymo projektą, balsuoja neigiamai, kas siūlo patobulinti, balsuoja teigiamai. Dėl abiejų.

Balsavo 69 Seimo nariai: už – 44, prieš – 25. Įstatymo rengėjams siūloma tobulinti.

Rytinės darbotvarkės visi klausimai išspręsti, siūlau skelbti darbo pabaigą. Rytinio posėdžio pabaiga. Registruojamės.

Užsiregistravo 70 Seimo narių. Rytinį posėdį skelbiu baigtą.

Dar dėl vedimo tvarkos.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Aš noriu priminti Etikos ir procedūrų komisijos nariams: dabar, 14 valandą, vyks II rūmų 442 salėje mūsų posėdis vienu klausimu.

PIRMININKAS. Gerai. Posėdis baigtas. (*Gongas*)

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Net ir posėdžiui pasibaigus aš Taivano draugystės grupės narius kviečiu susirinkti ketvirtame aukšte, nelaukiant 14 valandos, aptarti veiklos grupės reikalus.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 40 STENOGRAMA

2017 m. kovo 28 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja I. DEGUTIENĖ

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Laba diena, gerbiamieji kolegos, pradėdame vakarinį Seimo posėdį.

15.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl demografijos, migracijos ir integracijos procesų valdymo“ projektas Nr. XIII-501 (pateikimas)

Popietinės darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl demografijos, migracijos ir integracijos procesų valdymo“ projektas Nr. XIII-501. Bet prieš tai prašo kolegos registruotis, tai registruojamės.

Užsiregistravo 63 Seimo nariai. Mažoka, bet tikiuosi, kad dar ateis. Dabar kviečiu G. Burokiene pristatyti minėtą Seimo nutarimą.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Gerbiama pirmininke, Seimo nariai, Migracijos komisija, atsižvelgdama į blogėjančią Lietuvos demografinę padėtį, nemažėjančią Lietuvos Respublikos piliečių emigraciją ir atkreipdama dėmesį, kad migracijos politikos veiksmingumas turi būti neatsiejamas, susijęs su plėtojama reintegracija, siūlo atlikti valstybės institucijų vykdomą demografijos, migracijos ir integracijos procesų valdymo analizę ir, įvertinus galimybes, pavesti koordinuoti šių procesų valdymą vienai valstybės institucijai, taip pat sudaryti darbo grupę iš mokslininkų, valstybės pareigūnų, specialistų ir socialinių partnerių ir parengti Lietuvos piliečių reemigracijos skatinimo programos projektą, kurį iki 2018 m. sausio 1 d. pateiktų Lietuvos Respublikos Seimui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūsų nori klausti grupė Seimo narių. Pirmas J. Razma. Nėra. R. J. Dągys. Nėra. K. Glaveckas. Yra.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamoji pranešėja, aš nežinau, kelinta čia komisija, bet nutarimas, kurį pristatote, jau yra besikartojantis. Daug kartų buvo kuriamos ir grupės, ir komisijos, o migracija – kaip ėjo, taip ir ėjo. Mes, liberalai, galvojame, kad reikėtų ne komisijas kurti, bet padaryti kai kuriuos darbus. Pavyzdžiui, kaip tą pilietybės klausimą išspręsti. Leisti išvažiuavusiems iš Lietuvos žmonėms sugrįžti į Lietuvą, atsivežti savo pinigus ir kapitalą legalizuoti, ir kitus dalykus. Galų gale verslui didesnę laisvę namuose duoti. Tada yra šansas, kad kokia nors mažytė ar nedidelė dalis sugrįš, o kita likusi pagalvos, ar verta važiuoti į Britaniją ar kur nors. Popierinių komisijų sukūrimas iš esmės nieko neišsprendžia, nes pats nutarimas kaip popierius nė vieno ant sienos emigranto nesulaikys. Manau, yra dar viena darbo grupė, kuri nieko neišspręs. Ačiū.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Visiškai jums pritariu ir tikiu, kad sukurta programa turės labai aiškius tikslus, rezultatus ir pamatuotas priemones ir bus įtraukta visa tai, ką jūs išvardijote.

PIRMININKĖ. Klausia A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Iš tiesų turiu porą klausimų. Pirmas klausimas būtų toks: jūs siūlote Vyriausybei įkurti darbo grupę, kuri apmąstytų ir suplanuotų pasiūlymus gerinti demografijos procesus. Ar jūs apskritai derinate šiuos veiksmus su savo Vyriausybe? Galbūt jie jau turi planą, kaip darys, nes programoje tai buvo įvardinta kaip pagrindinis prioritetas.

Ir antras klausimas yra apie tikslinę imigraciją į Lietuvą. Kaip manote, galbūt reikėtų pakviesti ukrainiečius, pakviesti nuo represijų bėgančius baltarusius, galbūt žmones iš Azerbaidžano gyventi ir dirbti Lietuvoje, kurti savo gyvenimą čia, nes jiems Lietuva atrodo turtinga ir laiminga valstybė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkui už klausimus. Pirmas klausimas – tikrai derinome ir dėl to, manau, Vyriausybės programoje atsirado labai daug priemonių, skirtų migracijai mažinti. Pirmiausia manau, kad Lietuva turi susikaupti ir sudaryti visas sąlygas, kad neišvažiuotų iš Lietuvos. Sukurti sąlygas tiek verslo, tiek gyvenimo, ypač jaunoms šeimoms, šeimoms, auginančioms vaikus, gaunančioms mažesnes pajamas ir panašiai, ir tik po to ieškoti piliečių iš trečių šalių.

PIRMININKĖ. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamoji pranešėja, nors mano parašas yra kitas po jūsų parašo, kaip Migracijos komisijos nario, aš šiandien su nuostaba skaitau žiniasklaidoje apie nacionalinį susitarimą, kurį pasiūlo valstiečių lyderiai, ir Seimo Pirmininkas bus šito nacionalinio susitarimo priešakyje. Tą nacionalinį susitarimą planuojama sudaryti iki gegužės mėnesio dėl emigracijos mažinimo. Sakykite, aš irgi šiek tiek sutrikęs, nes jūs irgi kaip valstietė praeitos savaitės komisijos posėdyje nė žodžio apie tai neprakalbote, o šiandien aš skaitau, kad jau čia ruošiamasi greičiau padaryti tuos veiksmus, nacionalinius susitarimus, negu mūsų komisijos šį nutarimą. Kaip čia vyksta? Ar jūs žinote apie šitas nacionalinio susitarimo iniciatyvas ir praeitą savaitę apie jas nežinojote ir nekalbėjote?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip. Praeitą savaitę po posėdžio, penktadienį, sužinojau.

PIRMININKĖ. Klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (TTF). Dėkoju. Gerbiamoji pranešėja, ar jums neatrodo, kad Seimo nariai, ministrai turėtų susigrąžinti savo vaikus iš užsienio, kad būtų motyvacija dirbti. Nes dabar daugelio Seimo narių, Vyriausybės narių visi vaikai iškeliavo į užsienius, ten dirba, lyg ir nėra tokios motyvacijos. Tai pirmiausia galbūt pradėtume nuo savęs ir tada visi drauge kurtume kitokią Lietuvą, būtų ir motyvacija visai kita. Kaip jums atrodo? Ačiū.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Manau, kad visų, daugelio, bijau pameluoti, bet tikriausiai daugelio Seimo narių vaikai grįš. Mano vaikai tai jau tikrai grįžo ir dirba, ir gyvena Lietuvoje. O išvažiuoti pastudijuoti ir atsivežti savo žinias į Lietuvą, manau, visą laiką Lietuvai tai tik į naudą. Ir tarp mūsų yra labai daug tokių, manau, jau grįžusių.

PIRMININKĖ. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji kolege, norėčiau paklausti, ar reikėtų konkrečius darbus daryti, ar vėl kurti komisiją, ir 2018 metais, kai dar 50 tūkst. išvažiuos, mes priimsime sprendimą, kad vis dėlto priežastys, dėl ko važiuojame, visiems aiškios. Tam yra apklausos, yra institutai ir visi kiti dalykai. Aš suprantu, kad kiekviena komisija turi parodyti vaizdą, kad dirba. Kas geriau, ar konkretūs darbai, ar vėl komisijų sudarymas?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Konkretūs darbai. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKĖ. Trumpas ir aiškus atsakymas. Klausia A. Maldeikienė.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Norėčiau paklausti, kokios socialinės bėdos labiausiai, jūsų nuomone, skatina emigraciją ir kaip jas gali išspręsti, mano skaičiavimu, vienuolikta politinė iniciatyva jas stabdyti, atlikta pagal principą – atsibudome ir paskelbėme?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Nežinau, kaip jūs atsibudote ir paskelbėte, bet mesėjome su rinkimine programa. Manau, kad apie tai yra labai daug išdėstyta ir Vyriausybės programoje, ir yra daug kompleksinių priemonių.

PIRMININKĖ. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji vicepirmininke. Gerbiamoji pranešėja, norėčiau paklausti. Negi jūs manote... Tuo pačiu mąstymo lygiu mes bandome spręsti problemą, kuri atsirado mums kaip tik elgiantis ir mąstant taip, kaip sukūrėme tą problemą. Aš manau, kad kuriant tą komisiją vis dėlto reikėtų ieškoti kitokių sprendimo būdų, o ne tik įvardinti, kas greičiausiai komisijos išvadose ir bus, bus įvardintos pasekmės, bet mūsų darbas nebus nukreiptas, jeigu pritarime jūsų siūlymui, problemos paieškai – kodėl taip yra? Vis dėlto turbūt viskas yra čia, pačioje problemoje, o ne pasekmėse. Ką jūs manote, gerbiamoji pranešėja?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Aš manau, kad, kaip ir jūs, taip ir mes visi žinome ir matėme skaičius, atliktus tyrimus, kodėl ir kaip žmonės išvažiuoja iš Lietuvos. Pirmiausia – socialinės, ekonominės problemos. Kol mes jų neišspręsimė, niekas toliau nespres...

PIRMININKĖ. M. Bastys.

M. BASTYS (*LSDPF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, iš tiesų yra ne kartą mokslo institucijų įvardinta, kokios yra pagrindinės priežastys. Be abejo, kaip jūs sakote, ekonominės, kitaip tariant, tai yra atlyginimai, tai yra ir saugumo jausmas, ar šiandieną Lietuvoje žmogus jaučiasi saugiai visomis prasmėmis – tiek švietimo, tiek sveikatos, tiek teisės ir panašiais dalykais. Be abejo, ar žmogus jaučiasi šioje valstybėje reikalingas, taip pat yra labai svarbus jausmas ir supratimas. Mano klausimas būtų toks. Kaip jūs manote, ką reikia daryti, kad augtų žmonių atlyginimai, ką reikia daryti, kad tas saugumo jausmas būtų didesnis, ką reikia daryti, kad žmogus iš tiesų jaustųsi reikalingas šioje valstybėje? Dėkui jums už atsakymus.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Labai ačiū už klausimą. Tikrai manau, kad vieno teisingo atsakymo nėra. Yra kompleksas priemonių, kurias reikia pasiekti norint sumažinti emigraciją. Kaip jūs teisingai paminėjote, tai ne tik ekonominės situacijos gerinimas, tai ir žmonių savisaugos jausmas, kaip jis gerai jaučiasi aplinkoje, kaip jis gerai jaučiasi Lietuvoje. Jeigu mes visi sutelksime jėgas ir dirbsime tam, kad būtų geriau gyventi visiems, manau, mes to pasieksime.

PIRMININKĖ. V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (*TTF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolege, gerbiamas K. Glaveckas pasakė, kad nereikalinga šita komisija, ir jis sakė: aš jums pritariu. Aš nesupratau, kam jis pritarė. Čia tarp kitko pasakiau.

Dabar aš norėčiau jūsų paklausti. Kadangi visi kalbame, kad reikia gražinti, ar nereikėtų parodyti tokio pavyzdžio, kad Seimo nariai susigražina savo vaikus iš užsienio, giminaičius, artimuosius, gimines? Parašome tokį lyg devizą: „Susigražinkime artimuosius į tėvynę!“ Kai mes padarysim pradžia, pamatys tauta, kad jie važiuoja namo, parvažiuos daugiau. (*Balsai salėje*)

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Nežinau, mano vaikai grįžo, jeigu jūsų negrįžo – kvieskite. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKĖ. Klausia J. Varžgalys.

J. VARŽGALYS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolege, iš tikrųjų jūsų komitetas sprendžia labai aktualias problemas, bet, be šitos problemos, – dviguba pilietybė. Mes Lietuvoje turime nemažai atvejų, nuskambėjusių atvejų, mūsų žymaus krepšininko Ž. Ilgausko atvejis ir aibė kitų atvejų. Kada jūsų komitetas imsis šios iniciatyvos, nes, kiek suprantu, dabar šiuo atveju yra vakuumas?

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Mūsų komisijoje kaip tik įtrauktas kaip vienas iš pagrindinių klausimų ir manau, kad ne šita, kita posėdį tikrai pradėsime šį klausimą nagrinėti.

PIRMININKĖ. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Laikas mums baigiasi, aš perleisčiau G. Landsbergiui, po manęs. Aš jau išklausiu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Paskutinis – G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Iš tikrųjų klausydamas pristatytojos pradėjau stebėtis, ar dar yra valdančioji dauguma. Jeigu jūs kalbate apie tai, kad Vyriausybės programoje yra visos priemonės, yra numatyta gausybė darbų, tai aš, gerbiamieji, noriu paklausti, kodėl dar nėra įregistruoti įstatymų projektai, už kuriuos valdantieji nubalsuotų, ir emigracija būtų sustabdyta? Dabar jūs ateinate su šiuo projektu ir prašote opozicijos paremti konkrečiai ką? Jūsų geras intencijas? Atsakykite, ar jūs turite pakankamai balsų, kad įgyvendintumėte savo rinkiminius pažadus?

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Aš maniau, kad čia yra visos Lietuvos ir viso Seimo reikalas, ne vien vienos frakcijos.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolege. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Dabar po pateikimo vienas už, vienas prieš. Už – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Tai dar kartą parodo, kas Valstiečių frakcijoje rengia dokumentus arba teisinius... absoliučiai nėra loginio suvokimo ir nėra žmogaus, kas padarytų. Aš specialiai rytinėje darbotvarkėje pristačiau Investicijų įstatymą, pagal kurį Ekonomikos tyrimų institutas prie Ūkio ministerijos ir turėtų spręsti visus svarbiausius valstybinius klausimus. Aš ne veltui sakiau, kad jūs balsuokite taip, kad aš turėčiau galimybę kalbėti.

Jūs ne tik spjovėte S. Skverneliui šiandien į veidą, jūs spjovėte visiems Lietuvos žmonėms, kurie planuoja ir galvoja apie Lietuvą 20, 50 metų į priekį. Aš esu labai dėkingas Rimai Baškienei, aš esu dėkingas Juozui ir esu dėkingas Zenonui. Šitie trys žmonės iš Valstiečių frakcijos, kurie aiškiai pasakė, kokią valstybę nori matyti. Tai, ką jūs čia vėl atnešate su savo migracijos komisijomis, tą patį turėjo spręsti tas pats institutas. Tai turėtų būti viena iš jo funkcijų.

PIRMININKĖ. Prieš – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, iš tikro akivaizdu, kad Seimo nutarimais mes emigracijos nesustabdysime, o tuo labiau darbo grupėmis. Aš jau kalbėjau klausdamas, ką reikėtų daryti, bet noriu dar priminti vieną dalyką, kuris yra visiems svarbus. Lietuva yra Europos Sąjungoje ir pagal paskutines prognozes Europos Sąjungoje 2080 metais bus tik 4 % pasaulio gyventojų, t. y. skaičius žmonių, kurie gyvens Europos Sąjungoje, sumažės maždaug apie 50 mln. dėl demografinių dalykų. Tas taip pat yra susiję su tuo, kad ekonominiai mechanizmai, arba paskatos, mokesčiai ir kiti dalykai pas mus Lietuvoje ir Europos Sąjungoje neveikia, kad reikia galvoti apie tai, kad žmonės, keliaudami arba judėdami, neliktų skolingi savo kraštams ir turėtų galimybę visada grįžti.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos – S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėl R. Žemaitaičio pasisakymo. Remigijau, pasižiūrėkite senovės Atėnų veikimo principus. Ten, be demokratijos, buvo antidemagogijos principas. Jeigu tokie žmonės taip šnekėtų, kaip jūs, iš tos diskusijos būtų išmesti. Todėl siūlau tvardyti ir diskutuoti normaliai. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas po pateikimo pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 64, prieš – 3, susilaikė 28. Po pateikimo pritarė. Pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Numatomas svarstymas balandžio 4 dieną.

Replika po balsavimo – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiamoji vicepirmininke. Gerbiamas Stasy, jūs buvote premjero patarėjas. Jūs labai puikiai prisimenate, kiek buvo sudaryta darbo grupių, jūs labai puikiai prisimenate, kad buvo pasiūlymas sudaryti institutą, departamentą, tarnybą, kuri spręstų visa tą ir matytų. Tam aš jį ryte ir teikiau. Jeigu jūs nesugebate žiūrėti į priekį 20–50 metų, kaip turi būti valdoma valstybė, o žiūrite, kaip ji bus valdoma iki gegužės 1 dienos, jūs pasižiūrėkite, kokias nustatėte datas ir kokius laikus. Ar jūs dar vieno cirko norite, ar kad dar kas nors juoktųsi? Jeigu norime, dėl to aš čia, posėdžių salėje, ir sakiau: mielieji, tai yra mūsų valstybės ateitis ir tokio instituto įkūrimas yra mūsų geriausias darbas, ką galėtų padaryti Seimas. Jūs jam nepritarėte, suteikėte mums dabar galimybę rodyti, kaip jūs nenorite dirbti, o mūsų frakcija „Tvarka ir teisingumas“ vienbalsiai balsavo dėl šito dalyko, nes matome, kad valstybė turi judėti į priekį. Deja, jūs ją norite regreso būdu atgal varyti.

15.20 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-346, Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-347, Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-348 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Darbotvarkės 2-2a, 2-2b ir 2-2c klausimai. Vietos savivaldos įstatymo 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Biudžetinių įstaigų įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas ir Viešųjų įstaigų įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – G. Kinduryš.

G. KINDURYS (LVŽSF). Gerbiamieji, pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą po 2015 metų savivaldybių tarybų rinkimų savivaldybės merui buvo suteikti įgaliojimai priimti ir pareigas ir atleisti biudžetinių įstaigų, išskyrus švietimo įstaigas ir seniūnijas, vadovus ir vykdyti kitas funkcijas, susijusias su vadovų darbo santykiais. Tačiau šio punkto nuostata dėl funkcijų, susijusių su biudžetinių įstaigų vadovų darbo santykiais, prieštarauja Valstybės ir savivaldybių

įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymui, kuriame dalis įstaigos vadovo reguliuojamų darbo santykių, tokių kaip vadovo pareigybės aprašymo tvirtinimas, pareiginės algos kintamosios dalies dydžio nustatymas, kai vadovo metinė veikla įvertinama nepakankamai dvejus metus iš eilės, sprendimo atleisti iš pareigų priėmimas, materialinės pašalpos skyrimas ir kiti, yra pavesta įstaigos savininko teisės ir pareigas įgyvendinančiai institucijai, t. y. savivaldybės tarybai.

Siekiant išvengti šių įstatymų neatitikimo, būtina patikslinti mero įgaliojimus. Be to, Biudžetinių įstaigų įstatyme kompetencija skirti į pareigas ir iš jų atleisti priskirta įstaigos savininko teisės ir pareigas įgyvendinančiai institucijai. Jeigu steigėjas yra savivaldybė, vadinasi, tarybai. Jeigu žiūrėtume į Viešųjų įstaigų įstatymą, ten taip pat šita nuostata priskirta viešosios įstaigos dalininkų susirinkimui. Taigi Biudžetinių įstaigų, Viešųjų įstaigų, Vietos savivaldos įstatymų nuostatos, reglamentuojančios vadovų skyrimą, jeigu kalbame apie savivaldybės įstaigas, yra skirtingos. Būtent šie projektai ir teikiami siekiant išvengti teisinių nuostatų neatitikties, suvienodinti įstatymų nuostatas dėl biudžetinių ir viešųjų įstaigų vadovų darbo santykių.

Be to, dar yra pasiūlymas patikslinti ir mero pavaduotojo kompetenciją, kai meras negali eiti savo pareigų. Šiuo atveju susiduriama su problema, kad įstaigos vadovas negali išvykti į komandiruotę ar trumpalaikių atostogų, jeigu meras tuo metu, pavyzdžiui, atostogauja. Čia tokia pusiau ūkinė dalis, bet tikslinga šitą kompetenciją suteikti. Siūlau pritari šiems įstatymams po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Dabar klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis kolega, ar negalvojate, kad vertėtų grįžti prie klaidos taisymo, kur iš tikrųjų ir Teisės departamentas nurodo, prie konstitucinės doktrinos, kad iš tiesų galbūt merui nereikėtų suteikti tam tikrų galių kaip vykdomosios institucijos, ir viską grąžinti atgal. Tada bus išspręstos visos problemos, nes čia šiek tiek prieštarauja ir Konstitucijai. Aišku, parlamentarų valia buvo išreikšta ir buvo suteikta tam tikra galia skirti kai kurių įstaigų vadovus, išskyrus švietimo, bet, kaip matome, teisininkai aiškina kitaip, kad galbūt reikėtų grįžti prie kito varianto. Ką galvojate?

G. KINDURYS (LVŽSF). Gerbiamasis kolega, tikrai manau, kad tai yra vienas iš teisingų variantų, ir noriu pabrėžti, kad įstatymo projekto pateikimą turbūt nėra būtina priimti pažodžiui, koks pateiktas, o tiesiog sugebėti nagrinėjimo ir svarstymo metu išspręsti tą teisinę koliziją ir tai būtų vienas iš sprendimo būdų. Dėl to esu parašęs ir Vidaus reikalų ministerijai, kuri kuruoja savivaldą, kad irgi pateiktų savus pasiūlymus, kaip išvengti šitos teisinės kolizijos.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkui, jau atsakė.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui, daugiau nėra norinčių klausti. Gerbiamieji kolegos, ar galime bendru sutarimu pritari po pateikimo? Ne, L. Balsys turi kitokią nuomonę – prieš. Prašau.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Taip, turiu kitokią nuomonę, nes aš matau iš šio teikimo nesusigaudimą demokratijos labirintuose arba abėcėlėje. Gerbiamieji kolegos, nepamirškime, kad merai ne taip seniai nauja tvarka yra renkami tiesiogiai žmonių, jie nėra tarybos nei skiriami, nei tarybos renkami. Jie yra tiesiogiai žmonių rinkti politikai. Todėl jų pavaduoti negali niekas, lygiai taip pat kaip niekas negali pavaduoti Respublikos Prezidento arba Respublikos Seimo nario. Jeigu Seimo narys susirgo, tai jis tuo metu serga, nebalsuoja, neatstovauja rinkėjams, bet turi pateisinamą priežastį. Tai siūlymas įvesti mero pavaduotoją, kuris pavaduotų merą – tai jis, kaip pavaduotojas, turėtų būti irgi rinktas tiesiogiai žmonių, jeigu norėtume, kad būtų pavaduotojas.

Aš čia įžiūriu kažkokią demokratijos painiavą ir nesuprantu, kam iš viso reikia tai siūlyti. Yra tiesiogiai rinkti merai, jie dirba, jeigu atsitinka taip, kad laikinai negali eiti pareigų, tai yra taryba, yra administracija, čia išsprendžiami tie reikalai. Aš manau, kad šitas siūlymas yra beprasmiškas, todėl tikrai nebalsuosiu už jį.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Atsiprašau, Robertai Šarknickai, tuomet už kalbėsitė? (*Balsai salėje*) Nekalbėsitė?

Balsuojame. Kas pritariate po pateikimo trims įstatymų projektams, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 72, prieš – 3, susilaikė 19. Po pateikimo pritarta projektams Nr. XIIIIP-346, Nr. XIIIIP-347 ir Nr. XIIIIP-348. Pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Numatomas svarstymas gegužės 9 dieną.

Prašau, replika po balsavimo.

A. BUTKEVIČIUS (*LSDPF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, aš norėjau balsuoti už, bet kaimynai kai kada užkalbina ir ne tą paspaudžia. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. A. Butkevičius balsavo už. (*Šurmulyš salėje*) P. Gražulis balsavo už.

15.28 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-343 (pateikimas)

Dabar Vietos savivaldos įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimas. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, tai iš tikrųjų yra ne mano projektas, tai yra savivaldybių kontrolės komitetų pirmininkų ir savivaldybių kontrolės komitetų narių siūlymas. Kada buvo keičiamas Vietos savivaldos įstatymas, techniškai buvo pražiūrėta, kad kontrolės komitetas savo ataskaitą teikia nepasibaigus kalendoriniams metams. Siūloma padaryti, kad kontrolės komitetas teiktų ataskaitą kitais metais. Pavyzdžiui, 2016 metų visų kontrolės komitetų pirmininkai ataskaitą teikia gruodžio mėnesį. Gruodžio, lapkričio, kai tuo momentu turi teikti 2017 metų sausio, vasario, kovo mėnesiais – iki balandžio mėnesio. Tai yra techninis dalykas. Manau, kad kada prieš kelias kadencijas priiminėjome įstatymą, mes pražiopsojome šitą nuostatą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamasis kolega, na, iš tikrųjų didelių problemų šioje vietoje nėra, nes faktiškai planą formuoja kontrolės komitetas irgi metų pabaigoje. Faktiškai, žinote, susiplanavus didelės problemos nėra. O toliau, kai nusikelia į kitus metus, tai vėlgi jau naujas planas kaip ir yra, o, pavyzdžiui, sausio arba vasario mėnesį – ataskaita. Manau, galima suderinti. Nelabai galima teikti, bet nelabai svarbi pataisa.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Kolega, dar kartą sakau, yra jūsų paties, net Šilalės mero J. Gudausko vienas iš prašymų, kad ta kontrolė turi būti, nes jie patys tarp savęs susivelia, todėl buvo nuspręsta, kad sausio arba vasario mėnesį. Dar kartą sakau, tai yra kontrolės komitetų pirmininkų, tai ne mano.

PIRMININKĖ. Klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (*TTF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, norėjau paklausti. Ar tos ataskaitos teikiamos už einamuosius metus, ar atsimenate, kaip mes anksčiau Seime priimdavome, prieš dvejus metus?

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ne, už metus. 2016 metų ataskaitą turėtų teikti 2017 metų sausio–vasario mėnesiais, 2017 metų – 2018 metų sausį–vasarį. Sakau, tai yra grynai... Kas esate dirbę savivaldybėje, žinote, kokios... Techninę klaidą padarėme prieš keletą kadencijų, ji veliasi, veliasi, veliasi, tai reikia dėl jos nuspręsti.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui. Daugiau norinčių paklausti nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Pritarta po pateikimo bendru sutarimu. Pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Svarstymas numatomas gegužės 9 dieną.

15.31 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-461 (pateikimas)

Sveikatos draudimo įstatymo 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimas. Kviečiu A. Širinskienę.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Teikiamomis įstatymo pataisomis yra keičiamas Sveikatos draudimo įstatymo 28 straipsnis, Privalomojo sveikatos draudimo tarybos institucijos formavimo tvarka – tai yra kolegiali institucija, kuri sveikatos sistemoje užima reikšmingą vietą, t. y. priima rekomendacijas ministrui dėl kompensuojamųjų vaistų sąrašų ir kompensuojamųjų vaistų įtraukimo į kompensuojamųjų vaistų sąrašus, taip pat dėl asmens sveikatos priežiūros paslaugų apmokėjimo, gydytojų atlyginimų ir panašiai. Deja, šiuo metu galiojanti Privalomojo sveikatos draudimo tarybos formavimo tvarka stokoja skaidrumo. Tvarka buvo nekeista nuo 2002 metų. Be to, nėra nustatytos PSD tarybos narių kadencijos ir kadencijų skaičius. Taip pat nenustatyti nepriekaištingos reputacijos reikalavimai, neužtikrintas privačių interesų deklaravimo mechanizmo veikimas.

Dėl šios priežasties teikiamomis įstatymo pataisomis siekiama įtvirtinti naują PSD tarybos formavimo tvarką, t. y. siūloma, kad PSD taryba veiktų kaip Trišalė taryba, iš vienos pusės apimanti tiek valstybės institucijų atstovų dalyvavimą, tiek draudėjų, darbdavių organizacijų dalyvavimą, tiek kartu ir apdraustųjų interesus ginančių organizacijų dalyvavimą. Apdraustųjų interesus – tai visų pirma pacientų arba neįgaliųjų interesus ginančios organizacijos būtų įtrauktos į PSD tarybos veiklą.

Kitas dalykas, siekiant užtikrinti PSD tarybos narių rotaciją, nes esamos kadencijos, kai kadencijos trukmė nebuvo ribota, nariai savo pareigas ėjo po 10–15 ar daugiau metų. Norint įtvirtinti PSD tarybos rotaciją, yra numatomos dvejų metų kadencijos su galimybe PSD nariui dar kartą būti skirtu į pareigas papildomai dvejus metus.

Įtvirtinami ir kiti reikalavimai PSD tarybos nariams, tai visų pirma įtvirtinamas nepriekaištingos reputacijos reikalavimas, nurodant, kad PSD tarybos nariams taikomi tokie nepriekaištingos reputacijos standartai, kaip ir yra taikomi valstybės tarnybos tarnautojams pagal Valstybės tarnybos įstatymą.

Kitas dalykas, kuris atsiranda, tai yra apribojimai farmacijos, ortopedijos ir medicinos priemonių sektoriuje veikiančių įstaigų atstovams dalyvauti PSD tarybos veikloje, nes suprantame, kad šios interesų grupės yra tiesiogiai suinteresuotos visų pirma kompensuojamųjų vaistų ar prietaisų įtraukimu į sąrašus, todėl jų atstovai gali priimti neobjektyvius, šališkus sprendimus. Dėl tos priežasties atsiranda apribojimas farmacijos, ortopedijos ir medicinos prietaisų sektoriaus įmonių darbuotojams, be to, atsiranda pareiga deklaruoti interesus tiems konsultantams, kurie teikia konsultacijas PSD tarybos nariams. Iki šiol tik PSD tarybos nariai privalėjo deklaruoti interesus, tačiau praktika rodo, kad tie konsultantai specialistai, kurie yra nuolat kviečiami, kurių sąrašus turi taryba, taip pat turi tam tikrų interesų, kuriuos visuomenė turėtų žinoti ir kurie turėtų būti skelbiami viešai.

Siekiant užtikrinti, kad PSD tarybos nariai neabejotinai deklaruotų savo privačius interesus, yra įtvirtinama nuostata, kad PSD tarybos narys, kuris nedeklaravo per nustatytą laiką, kaip nustato įstatymas, savo privačių interesų, tiesiog netenka galimybės toliau eiti PSD tarybos nario pareigų. Tokia būtų šio įstatymo pakeitimo santrauka.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamoji pirmininke, iš esmės tai teigiamas įstatymo projektas, bet man kyla keletas klausimų. Pavyzdžiui, kodėl įstatymo projektą teikia ne Vyriausybė, bet atskiri Seimo nariai, nes ministras šiais metais, atrodo, savo 44-uoju įsakymu patvirtino tos pačios sudėties PSD tarybą ir tik po vizito pas Prezidentę staiga apsigalvojo ir sugalvojo keisti sudarymo tvarką. Kitas dalykas – apdraustųjų atstovai, kodėl jūs kaip apdraustųjų atstovus staiga įvardino te Jaunųjų gydytojų asociaciją? Jeigu jūs norite gydytojų atstovų, tai yra Gydytojų sąjunga, kuri apima didžiąją dalį medikų. Yra ir dar kai kurių dalykų, bet jeigu bus pritarta, komitete pasiaiškinsime.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Tiesiog atsakymas į pirmąjį jūsų klausimą būtų toks, kad sveikatos apsaugos ministras yra šio įstatymo projekto teikėjas ir buvo tiesiog nuspręsta pasirinkti tokį modelį, kad projektą mes teikiame ne kaip Vyriausybės projektą, bet kaip Seimo narių projektą. Aš tikrai esu labai dėkinga tiems ministerijos darbuotojams, kurie prisidėjo prie šio projekto vertinimo, lygiai kaip ir Prezidentės patarėjams, kurie taip pat turėjo vertingų pasiūlymų. Dėl Jaunųjų gydytojų sąjungos tiesiog turėčiau pasakyti, kad ji vienija ne tik gydytojus rezidentus ar gydyto-

jus iki 35 metų, bet ir medicinos studentus. Mes suprantame, kad studentai yra ta kategorija, kuri iš tikrųjų yra apdraustieji.

PIRMININKĖ. I. Šimonytė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Ir gydytojai apdraustieji, taip.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Aš norėčiau pratęsti kolegos A. Matulo klausimą dėl principų, pagal kuriuos buvo pasirinkti draudžiamųjų ir apdraustųjų atstovai. Man susidaro vaizdas, kad čia yra šiek tiek kreivoka Trišalės tarybos kopija, nes kyla klausimų, kodėl gydytojų atstovas yra draudėjų atstovas? Verslo organizacijos – dar galima suprasti, bet kyla klausimas, kodėl būtent šios verslo asociacijos yra pasitelktos, nes jūs turbūt žinote, kad dėl Trišalės tarybos ir dėl dalyvavimo jos veikloje vyksta tikrai jau daug metų dideli ginčai, taip pat ir dėl pacientų. Labai myliu Jaunųjų gydytojų asociaciją, bet manau, kad jie galėtų atstovauti medikų bendruomenei labiau negu pacientams, nes visi mes esame žmonės, visi mes esame pacientai, bet logika kaip ir profsajungų dalyvavimo, kaip apdraustųjų atstovų, man yra nelabai suprantama. Tai aš tiesiog norėčiau pasiteirauti, koks buvo modelis ir kiek jūs matytumėte galimybių tą šalių balansą ir struktūrą keisti?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų šalių balansas yra tolesnių diskusijų dalykas, aš galiu tik paaiškinti, kuo remdamiesi mes atsirinkome tas organizacijas. Ypač, žiūrėdami į atstovavimą draudėjų interesams, mes stengiamės pasirinkti skėtines asociacijas, kurios apima didžiausias grupes, iš tiesų atstovauja didžiausiam skaičiui draudėjų. Buvo toks atrankos principas. Taip, jaunuosius gydytojus mes išskyrėme, turiu pripažinti, kad išskyrėme dar iš dalies ir dėl tos priežasties, kad juos suplakus su Gydytojų sąjunga ar su Gydytojų vadovų sąjunga jie taptų nekonkurencingi dėl savo atstovavimo. Be to, kaip minėjau, mes vertinome tai, kad ten yra didelė dalis studentų, kurie studijuoja mediciną. Šiuo atveju taip atsirado, kad tarp draudėjų ir apdraustųjų yra medikų organizacijos, bet yra visiškai kitokio pobūdžio medikų organizacijos. Tačiau lygiai taip pat mes į apdraustusius įtraukėme Kaimo bendruomenių sąjungą, kitas organizacijas, kurios vėlgi vienija gana didelį skaičių bendruomenių ar asmenų.

PIRMININKĖ. Klausia A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Išties pozityviai vertinu tai, kad fondas būtų valdomas su priežiūra įvairių *stakeholderių*, nelietuviškas žodis, dalininkų, tų žmonių, kuriems yra aktualus sveikatos draudimas. Tačiau iš tiesų kyla klausimų dėl to, ar tikrai turime įstatymu įrašyti konkrečias organizacijas. Tiesą sakant, man Jaunųjų gydytojų asociacija tiek klausimų nesukėlė, kiek sukėlė išskirtas Lietuvos žemės ūkio rūmų atstovas, o didžiausios verslo konfederacijos turi nuspręsti deleguoti tik kažkurį vieną žmogų, lygiai taip pat kaip ir Lietuvos kaimo bendruomenių sąjunga. Tai yra ir Miesto bendruomenių sąjunga, gal ir juos reikėtų įtraukti? Mano irgi tokie panašūs pamąstymai, kaip ir kolegų. Būtų įdomu išgirsti jūsų nuomonę gal dar plačiau. Dėkoju.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų, jeigu sugalvosite pasiūlyti kitų, labai lauksime pasiūlymų dėl įstatymo projekto. Tiesiog galiu paaiškinti, kodėl buvo pasirinkti, tarkime, Žemės ūkio rūmai. Tai yra institucija, kuri vienija dar 48 organizacijas ir jos nėra visos susijusios tik su žemės ūkiu. Ten yra ir institucijos, kurios yra finansinės institucijos, priklausančios. Pasirinkimas kaimo bendruomenių atstovų buvo susietas su mūsų regionų politika, siekiant užtikrinti, kad asmenys iš kaimiškųjų vietovių arba jų atstovai taip pat galėtų dalyvauti PSD tarybos veikloje.

PIRMININKĖ. Klausia G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveikinu iš esmės patį principą, kad įvedamos kadencijos ir išgryninama sudarymo tvarka. Man, kaip ir kitiems klausiantiems, labai daug klausimų kelia patys sudarymo principai. Jeigu išgrynintume, kas yra draudėjai, kas yra apdraustieji, tai šiuo atveju apdraustieji visai nepanašūs į apdraustusius – ir jaunieji gydytojai, ir Profesinių sąjungų konfederacija. Tas pats klausimas, kur ir Aušrinei kilo, dėl Lietuvos kaimo bendruomenių. Realiai ar miestų gyventojai neserga lygiai taip pat sėkmingai ar nesėkmingai kaip ir kaimo gyventojai? Iš esmės manau, kad pats sudarymo principas yra nevysiškai teisingas. Ar nemanytumėte, kad reikėtų vis dėlto koreguoti bent jau išsigrūdinant, kas yra iš tikrųjų apdraustieji, kas yra draudėjai, įvertinant tas organizacijas, skiriant?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų aš nesutikčiau, kad profesinės sąjungos nėra į apdraustųjų pusę tinkamai priskirtos dėl to, kad jos iš esmės vienija įstaigų darbuotojus, ne darbdavius. Manychiau, kad priskyrimas tikrai yra tinkamas ir teisingas. Be abejo, dėl kitų atstovų taip pat galima diskutuoti, ar nevertėtų vieną ar kitą įtraukti, bet, kaip minėjau, tiesiog mes žiūrėjome, kad tos asociacijos apimtų kiek įmanoma didesni skaičių atstovaujamojų. Šiuo atveju tikrai didesnės apimties, tarkim, kaip Lietuvos pramonininkų konfederacijos ar kitų skėtinių organizacijų, kurios čia yra išvardintos, mes nesuradome. Vėlgi grįžtant prie kaimo bendruomenių. Jeigu mes įtraukiame kaimo bendruomenes, manau, yra tikėtina, kad Lietuvos pramonininkų asociacija daugiau vienija tuos darbdavius, kurie yra miesto vietovėse. Žinant tas 50 šakinių asociacijų, kurios patenka, aš nesakyčiau, kad miestas nėra tinkamai atstovaujamas. Jis tiesiog yra atstovaujamas per kitas sritis.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Žinote, blogai būti penktai užsirašiusiai, nes tiek I. Šimonytė, tiek A. Armonaitė ir G. Skaistė išskėlė faktiškai visus klausimus, ką aš norėjau paklausti. Bet pabaigoje mano klausimas turėjo būti gerbiamai pirmininkei toks: ar jūs nors kartą dalyvavote Privalomojo sveikatos draudimo tarybos posėdyje? Ar suprantate pagal sudarymo principus, kad čia iš tikrųjų yra sudaroma taip, kaip sudaroma Trišalė taryba? Be to, ką ši taryba rekomenduoja, nė vienas ministras ir aš pati nė vieną kartą nepakeičiau nė vieno tarybos sprendimo. Tai tinka kompensuojamiesiems vaistams, pirminės sveikatos priežiūrai, o, svarbiausia, pačiam Privalomojo sveikatos draudimo fondo formavimui. Nuo šimto tūkstančių medikų bendruomenės iš penkiolikos pagal jūsų formavimo tvarką yra tik du. Mes neturime nei slaugytojų, kas jų interesams atstovautų, nors yra asociacija. Mes turime daugiau medikų bendruomenių, mes turime didžiųjų Kauno klinikų, Santariškių administraciją su vadovais. Jie turėtų pirmiausia pasakyti savo svarų žodį.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų dėl tų visų administracijų su vadovais aš galiu replikuoti tik tiek, kad šiuo metu PSD taryboje yra tas žmogus, kuris jau posėdžių salėje yra minėtas šandien. Tai yra žmogus, kuriam tėvas paliko labai daug lėšų ir dabar turi problemų dėl ikiteisminio tyrimo dėl neteisėto praturtėjimo. Tai aš nemanau, kad tokių žmonių buvimas PSD taryboje kaip specialistų atneša pridėtinę labai didelę vertę PSD tarybai, tačiau manau, kad vis dėlto specialistų PSD taryba tikrai turės pakankamai, žinant, kad ir Gydytojų vadovų sąjungą, ir kitos institucijos galės deleguoti. Niekas nedraus ir kaimo bendruomenėms pasitikėti kažkokia slaugytoja ir ją deleguoti. Tai nėra apribojimas, kad medikai per kitą segmentą nepatenka, tačiau yra išgryninimas medikams ir tam tikros sąlygos neturėti ryšių su farmacijos pramone, medicinos prietaisų gamintojais ir t. t. Tarkime, tas pats vienerių metų atšalimo laikotarpis. Kad jeigu dirbai farmacijos pramonėje, vienerius metus dar negali eiti PSD tarybos nario pareigų. Manau, kad tie saugikliai tikrai užtikrins, kad PSD taryba dirbs profesionaliai. Be to, ji galės turėti ir ekspertus, kurie taip pat yra numatyti ir galės ją konsultuoti. Be to, trečdalį narių mes paliekame tiesiog valstybės institucijoms skirti. Tai tiek Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, tiek Finansų ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos atstovai taip pat bus savo srities ekspertai, kurie įneš svarų indėlį.

PIRMININKĖ. A. Sysas paskutinis. Bet dar kartą noriu ir pirmininkei pasakyti – atsakyti tik dvi minutės.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Išklausiu jūsų visus atsakymus, bet man taip ir neišku, ar kriterijus yra apdraustieji asmenys, ar dalyvavimas kokioje nors organizacijoje? Nes jeigu mes žiūrime į draudėjus, kas daugiausia sumoka sveikatos ir socialinio draudimo įmokų, ir gavėjus, tai labai abejoju dėl tų organizacijų, kurios čia surašytos. Daug metų pats buvau kelių Trišalių tarybų nariu ir žinau principus, ir matau, kad čia šiek tiek prignaibyta. Suprantu, atstovauju 50 organizacijų ir įrašau save, o ten draudžiamų yra devyni žmonės, pavyzdžiui, ar penki. Ir jų įnašas yra toks mažas, kad su mikroskopu matyti. Tai, gerbiama pirmininke, tikrai teiksime pataisas. Atsakymo tikrai neprašau, nes formavimo principas tikrai labai keistas, bent jau tiems, kas šiek tiek domėjosi šitais reikalais. Ačiū.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerai, tai lauksime pataisų ir diskutuosime. Toks atsakymas.

PIRMININKĖ. Dėkui pranešėjai. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar po pateikimo vienas už, vienas prieš. A. Armonaitė – už.

A. ARMONAITĖ (LSF). Nepaisant visų tų klausimų, kuriuos mes čia išskėlėme, manau, kad prasminga skaidrinti valdymą ir sprendimų priėmimą, bet pritariu su sąlyga, kad teiksime pasiūlymus tiek dėl tarybos suformavimo principų ir kriterijų organizacijoms, tiek galbūt kviečiu neatmesti galimybės palikti sveikatos ministrui teisę savo įsakymu ar nutarimu formuoti PSDF tarybą. Už su sąlyga, kad dar rengėjai būtų atviri pokyčiams ir mūsų Seimo narių pasiūlymams. Dėkoju.

PIRMININKĖ. A. Matulas – prieš.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aš nesu prieš, nebuvo niekas užsirašęs. Daug gerų dalykų čia yra teikiama, bet iš esmės, kolegos, kadangi Privalomojo sveikatos draudimo taryba yra patariamoji institucija, tai čia nieko esminio mes neteikiame, tiesiog kitos institucijos kitokiu principu atstovaus dar draudimo tarybai. Buvusi ministrė sakė, kad nė vieno sprendimo nepakeitė PSDF rekomendacijos, nes visi sprendimai priimami ir siūlymai dėl projektų priimami, sudaromi ministerijos darbo grupėse. Tada nuleidžiama PSDF tarybai, taryba pritaria ir ministras pasirašo. Iš esmės tai yra korupcinė sistema ir mes pasižadame, kad teiksime įstatymo projektą, kuriuo siūlysiame Valstybinės ligonių kasos pavaldumą padaryti ne prie ministerijos kaip eilinį padalinį, nes šiuo metu ministerija formuoja politiką, vykdo įstaigos steigėjo funkcijas ir skirsto pinigus, iš esmės visus 1,5 mlrd. skirsto ministerija. Atspėkite, kam nelieka laiko? Politikos formavimui.

Todėl čia yra gana geras, bet kosmetinis sprendimas, kuriam, matyt, reikėtų pritarti, bet jeigu iš esmės norime pradėti kovoti su korupcija ir skaidrinti sistemą, Ligonijų kasą reikia atskirti nuo Sveikatos ministerijos, kad ministerija ją kontroliuotų, o ne nuleistų pinigų sumą ir sprendimą, o Ligonijų kasa tik paskirsto tuos pinigus arba skelbia konkursą, tarkim, vaistinei, kurią rekomenduoja ministerija įtraukti, paskelbia konkursą, žiūri, kad eilinį kartą tas vaistų tiekėjas yra vienas. Ir kas tada kaltas? Ligonijų kasa? Ne, ne Ligonijų kasa, o sistema, kurios mes neskaidriname.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate po pateikimo, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 91, prieš nėra, susilaikė 7. Po pateikimo pritarta.

Pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Numatomas svarstymas gegužės 2 dieną.

Replika po balsavimo – A. Vinkus.

A. VINKUS (LSDPF). Aš balsavau už, bet su sąlyga, kad bus atsižvelgta į pataisas ir pasiūlymus. Viena.

Antra. Tai, kad jūs įtraukiate Finansų ministeriją, Sveikatos ministeriją, Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją, labai gerai, nes anuomet, kai aš dirbau premjero A. Butkevičiaus patarėju, kai kas kategoriškai buvo prieš Finansų ministeriją. O kaip pasakė ponis Agnė, bus galima įtraukti tai, ką jūs dar pasiūlysite. Džiaugiuosi, kad einame skaidrumo keliu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Darbotvarkės 2-5 klausimas – visuomenės informavimo... Replika po balsavimo – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Nesinori man labiausiai gerbiamam žmogui oponuoti, bet Finansų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir kitos ir dabar atstovauja PSDF tarybai. Tai čia kažkaip šiek tiek gal informacijos pritrūko.

A. VINKUS (LSDPF). Pasakysiu. Antanai, ir tada tamsta prieštaravai Finansų ministerijai, mes smarkiai ginčijomės, bet nedirbo Finansų ministerija. Ačiū. *(Balsai salėje)*

15.53 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-368 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Nesiginčijam! Visuomenės informavimo įstatymo 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą pateiks L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamoji pirmininke, labai ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų šitos iniciatyvos tikslas yra labiau integruoti visą Lietuvos informacinę erdvę į Europos informacinę erdvę ir paskatinti oficialių Europos Sąjungos kalbų vartojimą. 34 straipsnio pakeitimo esmė yra tokia, kad nustatytume tam tikrą kartelę, kurios turėtų laikytis mūsų televizijų retransliuotojai. Kitaip tariant, išvertus į mums labiau suprantamą kalbą, čia yra kalbama apie tas kabelines televizijas ir produkciją, esančią internete.

Šita įstatymo nuostata yra iš esmės pasitelkta išnagrinėjus įvairius pavyzdžius Europos Sąjungos šalyse. Tarkim, Estijoje yra labai aiškiai numatyta ir įvardyta 90 % kartelė, t. y. tiek produkcijos Estijos televizijose turi būti pateikta estų kalba ir kitoms kalboms yra paliekama 10 % taisyklė. Pavyzdžiui, Latvijoje yra aiškiai numatyta, kad visose televizijose, jeigu programos yra kitomis kalbomis, turi būti įgarsintos, išverstos į latvių kalbą arba bent jau subtitruojamos.

Taigi įkvėptas šitų pavyzdžių ir taip pat todėl, kad 2014 metais analogišką pataisą ankstesnės kadencijos Seimui teikė Lietuvos Respublikos Prezidentė (manau, kad mes esame dabar kitos sudėties Seimas, aname Seime V. Uspaskicho vadovaujamos Darbo partijos iniciatyva buvo balsuota prieš, manau, mes esame kitokios sudėties), atsirado tos lietuviškos ir europietiškos valios mūsų Seime daugiau, kad pagaliau galėtume sutvarkyti šituos reikalus ir labiau integruoti mus į visą Europos Sąjungos informacinę erdvę. Dar kartą pakartosiu, kalbama apie retransliuotojus, t. y. apie kabelines televizijas ir internetą. Taigi siūlau padiskutuoti ir, be abejo, po pateikimo priarti šiam pasiūlymui. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūsų nori paklausti daug Seimo narių. Pirmasis – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamasis pranešėju, teikėju, 10 % retransliuojamo eterio paliekama ne Europos Sąjungai. Ar tikrai šitas eteris neužkirs kelio, pavyzdžiui, patekti kokybiškai produkcijai iš Pietų Amerikos, Vidurio Rytų, Bolivudo ir t. t.? Aiškinamajame rašte iš esmės rašoma apie rusiškus kanalus ir jų neigiamą įtaką, bet ar čia nėra perspausta? Mano toks retorinis klausimas: ar nebūtų pigiau gerų programų dubliuoti rusų kalba ir nukreipti kokybišką informaciją rusų kalba į Lietuvoje gyvenančius rusakalbius? Dėkui.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Simonai, aš iš karto atsakysiu. Čia yra tam tikrų niuansų, kur nereikia susipainioti. Šita įstatymo pataisa kalba apie kalbos reikalus, apie Europos Sąjungos oficialias kalbas. Ji nekalba apie programų turinį. Mes kalbame apie retransliuotojus. Ką tai reikštų praktiškai? Praktiškai tai reikštų, kad mūsų kabelinės televizijos savo paketus suformuoja taip, kad 90 % tuose paketuose būtų įgarsinta Europos Sąjungos kalbomis. Tai gali būti lietuviškai, gali būti angliškai, gali būti vokiškai arba subtitruojama tomis kalbomis. Be abejo, dažniausiai bus lietuviškai. Ir 10 % paliekama jau trečiųjų šalių produkcijai. Mes kalbame apie kabelinių televizijų paketus šiuo atveju. Labiau dėl kitos pataisos jūsų klausimas bus, į ką man reikės atsakyti. Šiuo atveju sakau labai aiškiai, kad tai nėra problema.

PIRMININKĖ. Klausia R. Žemaitaitis. (*Balsai salėje*) Nėra. P. Urbšys. Nėra. A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (*TTF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėju, prašom pasakyti, ar tos įstatymo pataisos padarys lojalesnius tuos žmones, kurie atvyko į Lietuvą galbūt ne savo noru anksčiau, gal nelabai prakuto išmokti lietuvių kalbą, tačiau jie yra lojalūs Lietuvai? Mes žinome, kad po Krymo įvykių buvo labai daug tokių bandymų – atvažiavusi žiniasklaida į kai kuriuos miestus bandė klausinėti tų žmonių ir neįsitikino, kad tie žmonės neloyalūs Lietuvai. Kaip jums atrodo, ar vis dėlto tas įstatymas neatstums? Situacija palyginti yra rami Lietuvoje šiuo metu, bet ar mes nepakenksime, bendraudami su tais žmonėmis, tokiu įstatymo projektu?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, mes nekalbame apie joki turinį, mes kalbame apie oficialių Europos Sąjungos kalbų vartojimo populiarinimą mūsų visuomenėje. Kad ir kokios kartos žmonės būtų, manau, jie yra pajėgūs ir jiems patiems reikia paskatos, kad jie mokytųsi tų įvairių kalbų. Kai mūsų kabelinių televizijų paketuose atsirastų įvairesnių kalbų, subtitravimo, tai ir bus paskata tų kalbų mokytis. Na, nenurašykime tų žmonių, o padėkime jiems išeiti į platesnį pasaulį, daugiau tos Europos Sąjungos informacinės erdvės. Šiuo atveju čia nekalbama, ką rodyti, kaip rodyti ir panašiai. Kalbama, kad tik oficialiomis Europos Sąjungos kalbomis būtų daugiau įgarsinta arba subtitruota mūsų kabelinių televizijų programų paketuose, kad būtų aiškiau. Šiandien vidurkis – apie 30 % lieka trečiųjų šalių be vertimo, be įgarsinimo, be subtitrų. Kalbu apie tai,

kad reikia šiek tiek dar kilstelėti ir dar labiau integruotis į europinę erdvę. Tai nėra nieko bendra, kad mes juos nustumsime, uždarysime ir panašiai. Čia ne apie tai.

PIRMININKĖ. Klausia A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Aš norėčiau paklausti. Nors čia kalbama ir jūs aiškinate apie Europos Sąjungos oficialių kalbų vietą mūsų televizijos programų paketuose, tačiau klausimas mano būtų toks. Kokį vaidmenį kovojant prieš, sakykim, propagandinį programų antplūdį iš Rytų suvaidintų ši įstatymo pataisa?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Aš galbūt atsakysiu taip paprastai, kadangi pataisos nėra orientuotos į turinį arba netgi į alternatyvų kūrimą ir panašiai, tai šiek tiek daugiau būtų europinės informacinės erdvės per kalbas, jos sklaidos stiprinimas. Tai tiek, kiek mūsų auditorija išmoks daugiau užsienio, Europos Sąjungos kalbų, daugiau galbūt norės žiūrėti vakarietišką televiziją ir panašiai, tiek tas atsparumas ir augs. Natūralu, kad dažnai... Mes žinom, kad televizija yra pagrindinis informacijos šaltinis, yra tam tikri įpročiai, galbūt tai, ką aš dabar siūlau, turėtų padėti tuos įpročius šiek tiek pakeisti, atsidaryti ir šiek tiek gauti daugiau informacijos, galbūt priprasti prie kitų informacijos šaltinių ir galų gale praplėsti akiratį ir panašiai. Ir tai iš esmės vestų prie to, kad tas, na, imunitetas propagandiniams dalykams stiprėtų.

PIRMININKĖ. Klausia A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū. Na, šiek tiek dėl tų 90 % norėčiau priminti, kad, sakykim, lenkų kalba taip pat yra Europos Sąjungos kalba, bet čia faktiškai mūsų kaimynai Rytuose. Tačiau aš manau, kad vis dėlto tas jūsų projektas dar šiek tiek žalokas, bet jis naudingas. Prie jo dar reiktų padirbėti. Pavyzdžiui, dabar po breksito faktiškai gal anglų kalba gelbsti vargšę Airiją, ne taip? O kas bus, jeigu bus Prancūzijos breksitas, suprantate? Aš manau, kad projektas tikrai yra normalus, bet prie jo reiktų dar padirbėti. Sutinkate?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ačiū už pastabą galbūt greičiau. Aš tik noriu pasakyti, kad breksitas nelems to, kad anglų kalba nebebus jau Europos Sąjungos oficiali kalba, nes Europos kūrinys, Europos kalba kartais plačiau apima nei pati Europos Sąjunga. Bet koku atveju labai ačiū už pastabą ir komentarą.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Kai mes paklausome, kai jūs sakote (jūs geras pasakorius čia)...

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ačiū.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gražiai slepiate tai, ką norite pasakyti. Mes visi ezopiškai klausome, linguojame ausimis ir suprantame, apie ką čia kalbama. Kai jūs sakote, kad jūs jau ribosite ir internetą, tai man primena Kiniją ir kitas Rytų valstybes, kurios prieigą žmonėms bando kažkaip riboti, tai kvepia cenzūra.

Gerbiamasis kolega, ar jūs nesumaišėte žanro? Jeigu jūs norite mokytį kalbų, ar nereiktų paprasčiausiai televizijoje įsivesti privalomą kalbų kursą?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis Sysai, jūs skaitėte projektą ir iniciatyvą, aš tikiuosi? Jeigu... (*Balsai salėje*) Taip. Tai iš tikrųjų, matote, televizija yra tas instrumentas, kai tu gali tikrai plėsti savo akiratį. Iš tikrųjų čia nieko bendro su cenzūra nėra. Tai yra kaip tik daugiau europinės kultūros sklaida, įtvirtinimas mūsų valstybėje. Tai tiek aš. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. O kas būtų, jeigu tuos senus tarybinius filmus arba dabar naujus, šlovinančius tarybinę šlovingą „praeitį“, rodys, tarkime, lenkų kalba, anglų kalba, per mūsų... Tai viskas bus oficialia Europos Sąjungos kalba. Netgi gali būti rusiški subtitrai tada padaryti ir transliuos, viskas gerai, jei nepažeis įstatymo, tačiau skleis tą pačią blogą informaciją, taip pat veiks į žmonių smegenis. Ką tada darysime?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū už klausimą. O tą, ką mes šiuo klausimu darysime, tai bus būtent kita pataisa, kai jūs pritarosite šitai pataisai, mes pakalbėsime šiuo klausimu per kitą pataisą, kuri būtent orientuota į tą situaciją, kurią jūs puikiai, puikiai atskleidėte. Iš principo ten bus kalba apie turinį, apie turinį, per kurį irgi eina įtaka, per kurį eina minkštoji galia ir panašiai. Aš taip, sakykim, į šitą klausimą atsakysiu po kelių minučių. Ačiū.

PIRMININKĖ. L. Balsys.

L. BALSYS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis kolega, kažkaip truputį jūs čia turbūt gudraujate. Mes suprantame visi, palaikome tą idėją ir iniciatyvą stabdyti rusų propagandą, viskas čia gerai, bet dabar žiūrėkite: jūs sakote, čia kalbų mokymasis. Mano žiniomis, yra toks labiausiai rusišką propagandą skleidžiantis anglakalbis kanalas „Russia Today“, kur labai gera anglų kalba, gimtakalbiai pranešėjai varo Kremliaus propagandą kaip iš pypkės. Tai jūs norėtute, kad visi žmonės mokytųsi tos geros kalbos, pavyzdžiui, žiūrėdami „Russia Today“? Tai vienas klausimas.

Kita dalykas. Jūs siūlote 90 %. Ar nenukentės, jūsų manymu, Lietuvos tautinių mažumų laidos, kultūra? Mes transliuojame ukrainietiška arba ukrainiečių produkciją, moldaviškai ir rusiškai, tai dabar ar neliks šitie mūsų Lietuvos piliečiai už borto vien dėl to, kad jums atrodo, reikia mokytis kitų Europos Sąjungos kalbų?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Pabandyčiau labai konkrečiai atsakyti. Vėlgi, tai nepaveiks visų šitų laidų, nes kalba ne apie laidas ir ne apie turinį. Aš kalbu apie retransliuotojus ir kabelinių televizijų paketus, apie tuos kitus dalykus vėlgi kalbėsime kalbėdami apie kitą pataisą.

Dabar dėl tos „Russia Today“. Labai gera pastaba. Čia yra daug platesnė problema. Ne nacionalinio reguliavimo problema, čia Europos audiovizualinių paslaugų direktyvos problema, kaip iš Europos Sąjungos, kitos šalies įsisteigė televizija ir transliuoja mums, kaip tą sureguliuoti, čia jau yra europinės politikos klausimas. Manau, apie tai irgi reikia kalbėti, manau, kad ta audiovizualinių paslaugų direktyva yra neadekvati šiandieninei geopolitinei situacijai ir ją reikia labai aiškiai tobulinti, pavyzdžiui, ką daryti, kai iš kokios nors kaimyninės šalies eina kokia nors visiškai propaganda prieš mus. Ir dabar audiovizualinių paslaugų direktyva nesuteikia realių svėrtų mums kaip nors užkardyti, apie tai irgi reikia galvoti, čia yra kiti žingsniai, bet tai yra ne šito klausimo ribos.

PIRMININKĖ. Dėkui, laikas klausimams ir atsakymams baigėsi. Po pateikimo vienas už, vienas prieš. E. Pupinis – už.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamieji kolegos, aišku, šiandien ginčydamiesi čia, salėje, neišspręsimė tų problemų, tačiau pateiktas įstatymo projektas aktualus ne tik dėl kalbų mokymosi, bet ir dėl kito konteksto. Turėtume pritarti įstatymo projektui ir galbūt dėl tų visų procentų susitarti komitete, nes iš tikrųjų svarstyti problemą reikia. Aš pritariu tam įstatymo projektui ir kviečiu kitus palaikyti.

PIRMININKĖ. S. Gentvilas – prieš. R. Žemaitaitis – prieš. Nėra. V. Kamblevičius – prieš. Yra.

V. KAMBLEVIČIUS (*TTF*). Gerai, ačiū, pirmininke. Iš tikrųjų pagal gerbiamojo L. Kasčiūno pristatymą matyti, kad yra tam tikras cenzūros įvedimas. Cenzūra niekuomet gyvenime... išauga į priešingą, sakyčiau, poveikį, ir žmonės, sakyčiau, nusistato diametraliai priešingai. Šiuo metu, mano supratimu, nereikia erzinti tautos, nes iš tikrųjų kitataučiai pagalvos, kad mes darome kažką ne taip. Tiek.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate po pateikimo, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 56, prieš – 4, susilaikė 35. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Kultūros komitetas. Numatomas svarstymas gegužės 25 dieną.

P. Saudargas. Replika po balsavimo.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Dėkui, gerbiamoji pirmininke. Norėjau repliką pasakyti kolegoms, kurie čia kalbėjo apie cenzūrą, kad pastarosiomis dienomis nuvažiuotų į Baltarusijos, Rusijos aikštes pažiūrėti, kaip vykdoma tikra cenzūra. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiamieji Seimo nariai, pirmiausia pasižiūrėkime į kiemą, savo išsivilykime kiemą, o paskui, kaip sako, žiūrėkime į kaimynines šalis. Pažiūrėkime į mitingą čia – prie Lietuvos Seimo buvo mitingas. Kiek nuteistų? Per 50 bylų, baudžiamųjų bylų. O A. Lukašenka išvežė, vieną dieną palaikė ir be jokių bylų paleido žmones. (*Balsai salėje*) Pažiūrėkite, kas yra. Dabar, kad mes mitingavome, kad mes pikete pastovėjome prie prokuroro, tai kas, baudžiamosios bylos? Tai mes demokratinėje valstybėje gyvename? Pažiūrėkime, kas yra pas mus.

16.09 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-489 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Kviečiu L. Kasčiūną pateikti Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Aš pasistengsiu kuo glausčiau, kuo trumpiau ir kuo konkrečiau apie tai – apie šios iniciatyvos prasmę ir esmę. Labai trumpai.

Pastaruju metu akivaizdu, kad Lietuvos televizijose auga rusiškos produkcijos, arba su Kremliu susijusios produkcijos kiekiai. Galima kalbėti apie du, tris kartus padidėjusius kiekius per pastaruosius kelerius metus. Kad Rusijos produkcija nėra šiaip žodžio laisvė arba šiaip informacija pliuralistinėje visuomenėje, mums turbūt beveik kiekvienam yra akivaizdu. Už to slypi dažnai aiškios Rusijos minkštosios galios tam tikros projekcijos, kai bandoma tam tikra prasme suaktyvinti tam tikrus mitus visuomenėje, kad jie būtų aktyvūs ir kad visuomenė mąstytų viena ar kita linkme. Sociologiniuose tyrimuose labai aiškiai pastebima, kad kai yra skatinama sovietinė nostalgija, o būtent to yra labai daug rusiškoje produkcijoje, labai stiprėja nepasitenkinimas Lietuvoje esančia demokratine santvarka, o tai jau koreliuoja kartu su tam tikrų visuomenės dalių geopolitine orientacija į Rytus, į Kremlį. Tai ką aš noriu pasakyti? Visos tos kalbos apie tai, kad reikia atskirti kultūrą ir politiką, kalbant apie Rusiją, tikrai yra neteisingos. Kultūra ir politika Rusijoje yra suaugusios, ir tą reikia aiškiai matyti.

Matydami tai, kaip ta produkcija yra dažnai dempinguojama, ir matydami tuos kiekius, turime atsakyti labai aiškiai, ar dabartinis mūsų Visuomenės informavimo įstatymas yra adekvatus dabartinei situacijai. Todėl šitas pasiūlymas yra labai trumpas ir konkretus. Pasitelkę kitų Europos Sąjungos šalių reguliavimo praktiką, pažiūrėję, kaip tokius dalykus reguliuoja Estija, ir netgi nepritaikę visų, daug griežtesnių Estijoje esančių nuostatų, mes siūlome labiau įpareigojančią taisyklę. Jau ir dabar įstatyme yra numatyta, kad 50 % televizijų programose turi būti skiriama Europos kūriniams, tačiau yra toks žodžių junginys – „kai tai įmanoma“. Ir dažnai toks žodžių junginys šitą nuostatą daro visiškai neimperatyvią ir visiškai neįpareigojančią, ir neverčiančią jos laikytis.

Todėl mūsų siūlymai yra labai konkretūs ir paprasti – išbraukti šitą nuostatą ir paversti 50 % taisyklę tiesiog tokia, kad ji būtų ir reikėtų jos laikytis. Štai yra visa šitos pataisos sumanymo esmė ir lygiai taip pat esmė yra ir tai, kad mes norime, kad šita pataisa, pritarus jums po pateikimo, mes galėtume pradėti realią diskusiją apie mūsų Visuomenės informavimo įstatymo būklę, atitiktą šiandieninėms informacinio karo realijoms ir kitiems svarbiems dalykams. Taigi labai kviečiu visus labai draugiškai padiskutavus pritarti šitai iniciatyvai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia M. Majauskas. Nematau. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamasis pranešėjau, kadangi kvietėte draugiškai diskutuoti, tai aš pabandysiu su jumis stipriai nesutarti. Visų pirma mane gąsdina jūsų tapatinimas rusiškos kultūros su Kremliaus politika, čia, man atrodo, būdinga konservatoriams sutapatinti šiuos du dalykus, nes Rusija ir Kremlius yra du skirtingi dalykai ir negalima visada jų sutapatinti.

Antras dalykas. Praeitą savaitę balsavome dėl M. Adomėno ir R. Grinevičiūtės-Janutienės laidos konteksto. Mano klausimas jums iš tikrųjų yra toks. Lietuvoje yra produkcijos, kuri taip pat gali būti pavadinta, arba bent jūsų kolega konservatorius įvardino kaip Rusijos propagandinę produkciją. Ar jūs nemanytumėte, kad vien pasakymas, kad tai yra europietiška produkcija, kilusi iš Lietuvos, jau automatiškai reiškia gera, kaip, pavyzdžiui, „Kalinių žmonos“? Tai irgi europietiška produkcija, bet nereikia savaime suprantamo dalyko. Tai kur bus jūsų riba cenzūruoti žiniasklaidą? Dėkui.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Žodžio „cenzūruoti“ aš tikrai netaikyčiau, kaip ir minėjau, kad tokioje šalyje kaip Estijoje yra daug stipresnė nuostata šiuo klausimu. Estija, kaip suprantu, labiau liberalams, Lietuvos liberalams, patinka, ten daug metų valdė Estijos liberalų partija, kuri dažnai yra pavyzdys Lietuvos liberalams. Bet, pavyzdžiui, ten Visuomenės informavimo reguliavimo

teisinėje bazėje yra tokia nuostata, kad turėtų būti 10 % nuosavos produkcijos. Taip, dėl to aš su jums sutinku, kad nuosava produkcija yra nebūtinai gerai. Be abejo, būna dažnai, kad kokybine prasme yra tam tikrų problemų.

Bet kai jūs sakote ir kalbate, kad kultūra ir politika Rusijoje nėra susijusi, aš manau, kad šiuo atveju mums reikia labai su jums stipriai kalbėti apie tai, kaip funkcionuoja Rusijos politinis režimas ir Rusijos politikos sistema apskritai. Ekonomika ir politika Rusijoje yra susijusi. Kultūra ir politika Rusijoje yra susijusi, informacinė politika yra tuo labiau susijusi. Taigi čia esminiai momentai dabartinėje situacijoje. Prisiminkite, kas vyko po Krymo, visi scenarijai ir panašiai. Aš vis dėlto tikiu, kad mūsų liberalai yra Vakarų pusėje, visoje vakarietiškoje erdvėje ir filosofinio, ir (...) mąstymo, ir kad jūs tikrai realiai suprantate Rusijos situaciją ir Rusijos raidos tendencijas. Čia buvo intelektualinė provokacija, ne daugiau. Ačiū.

PIRMININKĖ. R. Žemaitaitis. P. Urbšys. A. Anušauskas. Ar yra P. Urbšys? Atsiprašau.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Norėjau jūsų paklausti. Prieš tai kuris buvo pateiktas įstatymo projektas ir dabar, akcentuojama Europos Sąjungos kalbomis Europos laidos. Tai jeigu mes kalbame apie Europos Sąjungos laidas, tai mes turime problemą, kai Rusijos programos registruojasi Europos valstybėse. Antrą problemą mes turime tą, kad jūsų inicijuojami įstatymų projektai atima galimybę naudotis informacinėmis laidomis, kurios yra sukuriamos Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Ir trečias dalykas yra tai, kai jūs kalbate apie estus, tai jūs aiškiai turite pasakyti, kad estai turi reikalavimą, jeigu yra ne estų kalba transliuojama laida, tik 10 % laida ir žinios gali eiti be subtitrų. Tai jeigu mes kalbame apie tai, kad mes norime išlaikyti savo žiūrovą toje europinėje erdvėje, kaip jūs sprendžiate būtent tuos dalykus, susijusius su subtitrais, susijusius su galimybe Jungtinėse Amerikos Valstijose sukurtoms laidoms ir žinioms patekti? Ir trečias dalykas yra tai, kaip išspręsite tą problemą, kad Rusijos registruotų programų Vakarų Europoje negalėtų transliuoti?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū už klausimą. Ne viskas sprendžiama net ir visu šiuo įstatymu, bet aš pabandyčiau atsakyti jums į kai kuriuos klausimus. Subtitravimas turbūt yra klausimas platesnės diskusijos, bet aš visiškai pritariu, kad tai reikia įvesti, kol kas mes apie tai nekalbame, bet kai mes pradėsime diskusiją, galėsime ir apie tai šnekėti. Labai rimta pastaba yra dėl amerikietiškos produkcijos. Dabar žiūrėkite, kaip atsirado visa audiovizualinių paslaugų direktyva? Be abejo, ji buvo didelis prancūzų įdirbis, puikiai žinome, kad prancūzai visą laiką bando opo nuoti amerikiečiams ir bando riboti Holivudo įtaką Europai. Todėl yra apibrėžtas Europos kūrinys, apie ką mes kalbame, jis iš tiesų yra apibrėžtas taip, kad tai yra Europos Sąjungos narės, Europos ekonominės erdvės narės ir tos valstybės, kuri yra ratifikavusi Europos Tarybos konvenciją „Televizija be sienų“. Taip, Rusija nepatenka į šitą apibrėžimą ir Amerika nepatenka į apibrėžimą. Kol kas tai yra europinė direktyva. Mes žaidžiame jos nustatytame ringe.

Aš manau, kad mums reikėtų pabandyti išplėsti europinį kūrinį į transatlantinę erdvę, įtraukti amerikietišką produkciją, visom keturiom ar penkiom už. Pabandykime paieškoti po diskusijų, po pateikimo komitetuose tokios galimybės. Ko aš bijau? Aš bijau, kad mes atsimušime į direktyvos tam tikras lubas, bet tada yra galimybė keisti tą pačią direktyvą, mes gi esame Europos Sąjungos narė, ne tik priėmėja, bet ir formuotoja. Todėl mes galėsime įpareigoti savo Vyriausybę, kad visokiame Europos Sąjungos derybose *atidarytų* tą direktyvą. Iš esmės derybos dėl jos atnaujinimo dabar vyksta ir galima šiuos dalykus iškelti, kaip labiau įtraukti amerikietišką produkciją į Europos kūrinių apibrėžimus. Lygiai taip pat atsakymas į tą klausimą dėl tų visų „Russia Today“ – čia yra ne šio įstatymo reikalas, tai yra kaip tą direktyvą sutvarkyti taip, kad nebūtų propagandos iš kitų Europos Sąjungos šalių. Ir mums reikės vėl kalbėtis, kaip keisti direktyvą, kaip ją tobulinti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas. Klausimui – minutė, atsakymui – dvi.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis kolega, aišku, teiginį nepainiokite politikos su kultūra, kuris dažniausiai sklinda iš Rytų, bet turi apologetų ir Lietuvoje, jūs dažniausiai ir girdėsite, kai kalbėsime apie šitą įstatymo pataisą. Bet vis dėlto, kaip žinia, Rusija yra pasirašiusi, jūs minėjote, tą konvenciją „Televizija be sienų“, bet tai visiškai neatitinka tos konvencijos turinio, todėl iki šios dienos nėra ratifikavusi.

Tačiau mano klausimas būtų toks: kokius vis dėlto jūs matytumėte šio įstatymo, kuriame jau būtų imperatyvas, ne galimybės pasirinkti: nori, darai taip, nori, darai kitaip, kas įstatyme, manau, neleistina, bet imperatyvas?.. Ką tai duotų ir ar mūsų transliuotojai, programų kūrėjai tam būtų pasiruošę?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Iš tikrųjų taisyklė, kai ji yra įstatyme, ji turėtų būti imperatyvi, kad jos kas nors laikytųsi. Dabar, tarkime, mes turime tyrimą (jūs turbūt girdėjote, kad yra atliktas tyrimas), dar kol kas nė viena Lietuvos televizija neviršija tų 50 %. Viena kita yra prie to priartėjusi. Bet jeigu, tarkime, būtų kas nors viršijęs ir, pavyzdžiui, rusiška produkcija sudarytų 55 %, natūralu, kad būtų pasakyta: žiūrėkite, šiuo metu tai nebuvo įmanoma ir, deja, mes negalėjome laikytis šitos nuostatos. Kai mes išbraukiame tą žodžių junginį, atsiranda aiški taisyklė ir brėžiama tam tikra raudona linija.

Bet kai jūs klausiate, ką reikia toliau daryti, be abejo, tai yra tikrai pirmas mažas žingsnelis. Reikia imtis iš esmės nacionalinės kino pramonės kūrimo, galbūt subsidijavimo. Pažiūrėkime, kas vyksta aplinkui. Čia yra tos pozityviosios priemonės, kurias reikia taikyti, ir aš visiškai tik už jas, bet tam turbūt reikia pradėti diskusiją, remiantis šiuo įstatymu. Tam mes turime pereiti į komitetus, tam mes turime susėsti kartu su televizininiais, pašnekėti, ką jie gali, ko negali. Pavyzdžiui, aš kol kas neskubu perkelti estiško varianto nuosavos produkcijos, nes puikiai suprantu, kad 10 % nuosavos produkcijos jau yra investicija. Galvokime apie tai, bet pradėkime diskusiją. Todėl aš manau, kad yra puiki galimybė tai ir padaryti.

PIRMININKĖ. A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėju, aš norėčiau paklausti, ar filmai, kurie rodomi per tuos televizijos kanalus, kurie pasižymi rusiškos programos transliavimu, kai gerieji FSB vyrukai, gerieji Rusijos internacionalistai, ar tai galima vertinti kaip ideologinę invaziją į Lietuvos informacinį lauką?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Be abejo. Žodis „invazija“, aišku, yra labai stiprus žodis. Aš manyčiau, kad tai yra labai arti to, ką jūs ką tik pasakėte. Kiekvienas atvejis turi turbūt savo tą logiką, bet, kaip aš jau ir minėjau, iš esmės visa šita produkcija kaupia tos sovietinės nostalgijos elementą, jį aktyvizuoja, o tai iš esmės, ką rodo mūsų sociologiniai tyrimai, turi labai aiškų netgi tam tikrą priežastinį ryšį su nusivylimu Lietuva, o galų gale ir su geopolitine orientacija į Rytus. Šiame geopolitiniame kontekste mes privalome tai matyti ir privalome tai bent jau kontroliuoti, stabdyti ir turėti valstybinį požiūrį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Daug ko jau paklausė, ko aš norėjau paklausti dėl transatlantinių dalykų problemos, tačiau aš labai konkrečiai. Dabar veikiančiame įstatyme tai yra ir jūs palikote. Ar jūs išsiaiškinote, ką tai reiškia? Cituoju: „Europos kūriniams, sukurtiems nepriklausomų kūrėjų ne anksčiau kaip per pastaruosius penkerius metus.“ Kodėl „ne anksčiau kaip per pastaruosius penkerius metus“?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Turbūt orientuotasi šitame įstatyme į tai, kad turėjo... tam tikros naujovės, inovacijos, būtent naujausios produkcijos bandymas ir panašiai. Šiuo atveju mes turbūt turėsime diskusiją ir matysime, kas čia buvo turėta galvoje perkeliant tam tikras direktyvos nuostatas. Manau, kad čia yra toks dalykas, apie kurį reikia susėsti ir padiskutuoti.

PIRMININKĖ. Laikas klausyti ir atsakyti jau baigėsi.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Dabar vienas už, vienas prieš po pateikimo. A. Ažubalis – už.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš iš tikrųjų siūlau švarinti mūsų eterį nuo visokių „Albanas-2“, „Pasečnik“ ir kitų televizijos serialų, kuriuose matome labai aiškų ideologinį užtaisą apie tai, kokie geri yra šiandienos Kremlius ir jį palaikantys veikėjai. Todėl aš tikrai siūlyčiau balsuoti už ir švarinkime mūsų televizijos ir radijo eterį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Prieš. Nematau R. Žemaitaičio. Tada A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Iš tikrųjų aš norėjau užduoti klausimą, bet neišėjo, tai suformuluosiu savo pasisakymą. Aš sveikinu pastangas kovoti su propaganda. Manau, kad tai tikrai yra didelė

problema, todėl palaikiau pirmąjį L. Kasčiūno projektą, bet šis projektas man kelia klausimų. Pagrindinis klausimas yra toks (jis yra įvardytas ir Teisės departamento išvadoje): jeigu Rusija ratifikuoja konvenciją „TV be sienų“, rusiška produkcija tampa europinė. Nutinka taip, kad mes, palikdami tikrai europietišką produkciją, uždraudžiame amerikietišką produkciją ir paliekame rusišką produkciją. Aš šitos vietos nesuprantu, todėl esu skeptiška.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 44, prieš – 3, susilaikė 45. Po pateikimo nepritarta. Prašau.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Įskaitykite mano balsą už.

PIRMININKĖ. Galime tik įskaityti, bet jis neskaičiuojamas. Tik dėl protokolo. Gerbiamas E. Jovaiša – už.

Dabar kas balsuosite už tobulinimą, balsuosite už, kas už atmetimą, balsuosite prieš.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 70, prieš – 18. Gražinta iniciatoriams tobulinti.

Popietinę ir visos dienos darbotvarkę jau baigėme. Jeigu norite, registruojamės.

Užsiregistravo 94 Seimo nariai.

2017 m. kovo 28 d. vakarinis plenarinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

Gerbiami kolegos, informacija. Už to stiklo rastas parkeris, ant kurio užrašyta „Lietuvos Respublikos Seimas“. Pabandžiau, labai gerai rašo. Kas pametėte, pasiimkite.

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Adomėnas Mantas 55
Anušauskas Arvydas 56
Armonaitė Aušrinė 16, 42, 49, 50, 51, 57
Ažubalis Audronius 10, 53, 57
- Balsys Linas 46, 54
Baltakis Edmundas 37
Bartkevičius Kęstutis 10
Bastys Mindaugas 44
Baškienė Rima 7, 45
Baublys Juozas 10
Bogdanovas Artūras 23, 24, 25
Budbergytė Rasa 16, 18
Burokas Ramūnas 26
Burokienė Guoda 42, 43, 44
Butkevičius Algirdas 10, 47, 51
- Čimbaras Petras 21, 30
Čmilytė-Nielsen Viktorija 41
- Dagys Rimantas Jonas 42
Degutienė Irena 42
Dumbrava Algimantas 43, 52
- Gailius Vitalijus 7, 21, 30, 31, 32
Gentvilas Simonas 20, 24, 29, 31, 43, 52, 54, 55
Gergijevas Valerijus (Gergijev Valerij) 35
Glaveckas Kęstutis 14, 20, 22, 26, 42, 44, 45
Gražulis Petras 10, 25, 32, 38, 40, 41, 47, 54
Grinevičiūtė-Janutienė Rūta 55
Gudauskas Jonas 47
Gumuliauskas Arūnas 53, 57
- Imbrasas Juozas 19
- Jakeliūnas Stasys 16, 45
Jovaiša Eugenijus 58
Jovaiša Sergejus 22, 44
Juozapaitis Vytautas 7, 8, 12, 32, 33, 34, 35
- Kamblevičius Vytautas 16, 17, 25, 44, 47, 54
Kaminskas Darius 36, 38
Karbauskis Ramūnas 9
Kasčiūnas Laurynas 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58
Kėvišas Gintautas 34, 35
Kindurys Gintautas 45, 46
Kubilienė Rasa 35
- Landsbergis Gabrielius 44
Langaitis Tadas 12, 13
Lingė Mindaugas 10, 11, 12, 13
Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 54
- Mackevič Michal 10
Majauskas Mykolas 7, 22, 41, 55
Maldeikienė Aušra 43
- Martinėlis Raimundas 37
Martišius Mantas 9
Masiulis Kęstutis 35
Matuiza Donatas 39
Matulas Antanas 36, 38, 48, 49, 51
Mažeika Kęstutis 17, 22
Mulma Česlovas 19, 20, 21, 22
- Narkevič Jaroslav 21
Navickas Kęstutis 29, 30
Navickienė Monika 14
Nekrošius Arvydas 7, 19, 20
Norkienė Aušrinė 10
- Olekas Juozas 37
- Pupinis Edmundas 11, 24, 27, 28, 46, 47, 54
- Radišauskienė Eglė 27, 28
Razma Jurgis 14, 15, 27, 42
Rinkevičius Viktoras 21, 24, 37, 39, 53
Rostropovičius Mstislavas (Rostropovič Mstislav) 35
- Sabatauskas Julius 12, 40
Sadeckas Darius 15
Saudargas Paulius 54
Sysas Algirdas 22, 25, 28, 34, 43, 50, 53
Skaistė Gintarė 11, 12, 17, 18, 49, 50
Skardžius Artūras 13, 25, 30, 31, 34, 43
Skvernelis Saulius 45
Starkevičius Kazys 25, 28, 30
Steponavičius Gintaras 18, 19, 40, 41
- Šakalienė Dovilė 35
Šalaševičiūtė Rimantė 7, 21, 35, 36, 37, 38, 50
Šarknickas Robertas 21, 28, 33, 46
Šiaulienė Irena 7
Šimonytė Ingrida 18, 49, 50
Širinskienė Agnė 47, 48, 49, 50, 51
- Tamašunienė Rita 11, 25, 41
- Urbšys Povilas 13, 14, 15, 19, 52, 56
Uspaskich Viktor 52
- Vaitekūnas Edmundas 9, 10
Varžgalys Juozas 8, 44
Vasiliauskas Gediminas 8
Veryga Aurelijus 36
Vingrienė Virginija 24
Vinkus Antanas 51
- Žemaitaitis Remigijus 8, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 23,
25, 26, 44, 45, 47, 52, 54, 56, 57
Žilinskas Rokas 39

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*